

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
letno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENEK

Fašizem v dejanju

V beneških Slovencih smo bili vajeni gledati posušeno vejo slovenskega naroda. Osušila jo je brezbrzičnost italijanskih vlad kakor narodna nestrpnost. Kdo se je v Rimu zmenil za rod, ki je na tem skrajnem kotu Italije, bil obupen boj za življenje na tako pusti in prepereli zemlji ob Nadiži in višje v Karniji? Ko sta narod ob Soči in matica slovenskega naroda preživljala pomlad narodnih taborov in že samozavestno vzcvetela v poletje, ko je tu plalo življenje v kulturnih hramih, v solah in družinskih domovih tako mogočno, je beneške Slovence oklepala čedalje debelejša ledena skorja gospodarskega in kulturnega propadanja. Režijan, ki je z brusom na hrbtu in svežnjem »marek« pod pazduho taval od slovenske vasi do vasi, ni bil tostran nekdanje avstrijske meje toliko v posmeh nagajivih paglavcev, ki nobenega berača ne puste v mira, kolikor posebljena mizerija italijanskega kolona in najučinkovitejša strašilo pred Italijo v očeh trdnega kmeta. Boljšega propagandnega sredstva proti Italiji bi si ne mogla izmisliti niti stara Avstrija. V takšnem klatežu je morala zamreti sleherni iskra narodne zavesti, ki je morda še tlela v njem v trenutku, ko so beneški Slovenci prišli pod Italijo.

Ko je pred meseci rimski diktator zavpil liktorsko sekiro in v svojo silo mahnil po tej suhi veji, se je iz nje pokazal sok živ sok, kri. Človeška, ki je bila v zavesti, da ima tudi ta kopicca ljudi svoje pravice, kri, ki se je pod suho skorjo morda že strdila, a ob silnem udarcu ni mogla zatajiti svojega izvora in skupnosti z narodom tostran Soče, ustvarjene v tisočletju skupnega veselja in trpljenja.

Videmski prefekt je prepovedal slovenski jezik v cerkvi; pravzaprav je bilo to samo še rezijansko narečje. Beneški Slovenci so vstali, zavreli je po vsej deželi. Verniki so zapustili cerkve, drugod so celo pregnali priseljenega duhovnika, ki jim je prišel pridigati v italijanskem jeziku. Nastopilo je orožništvo in zastražilo cerkve, da bi ljudje ne mogli iz njih. Prefekt je lahko ponovil v Rimu slovit: »Vse v redu«, ki se v Italiji ponavlja po letu 1922 dan za dnem. Toda rana še vedno krvavi, kri vpije v nebo.

Kdo bi si bil mislil, da bo ljudstvo, ki ga je italijansko gospodarstvo v narodnem pogledu uspravilo in gospodarsko uničilo, tako reagiralo na udarec in s takšno neustrašenostjo zahtevalo svoje pravice? Zahteva po lastnem jeziku v cerkvi ni torej samo umetno privzgojena, ni torej samo predmet spekulacije razgretih manjšinskih politikov, temveč poganja kofenine globoko v človeško dušo!

G. Mussolini je sklenil s Sv. stolico konkordat, ki je bil svečano podpisan v lateranski palači. Se več. Rešil je rimsko vprašanje. Fašistična Italija se z lateranskimi pogodbami ponosa po vsem svetu, češ da je z njimi postavila zgled najznošnejšega sožitja med cerkvijo in državo. Prav te dni kaže fašistični tisk na pezditi v Berlinu, bruna v lastnem očesu pa ne vidi! Konkordatne določbe glede pastirovanja v slovanskih in nemških krajih, ki jih je utegnil Vatikan izvajati v boju s fašistično prepotenco, niso baš idealne, vendar jasno zahtevajo, naj se župnikom v teh krajih, ki ne bi obvladali jezika domačega ljudstva, dodelijo kaplani, zmogni tega jezika, da bi se dušno pastirstvo lahko vršilo po predpisih katoliške Cerkve!

Pojdite in učite vse narode! Vse narode! To je Kristusova zapoved, na katero nas prav te dni spominja evangelij. To je zapoved, ki je prešla na katoliške Cerkve, zapoved, ki velja tudi v pogledu Slovencev, tudi beneških. Ali nam takozvani kulturni narodi na zapadu blagovolijo to priznati? Ali priznavajo to zapoved samo v pogledu lastnega naroda, recimo ko gre za poitalijane Saracene, Feničane in Arabce na Malti?

Konkordat obstoji. Fašistična vlada ga je prekršila. Zakonit predstavnik rimske vlade v Vidmu je slovenske pridige v cerkvah Beneške Slovenije prepovedal. To ni samo proti duhu konkordata, temveč tudi proti njegovi črki; saj se dušno pastirstvo ne more vršiti po predpisih katoliške cerkve, kakor to določa konkordat, ako se kakemu narodu ne sme oznanjati Kristusova beseda v njegovi govorici, v materinem jeziku.

»Osservatore Romano« je poročal o večkratnih obiskih videmskega nadškofa Nogare pri sv. očetu, in sicer po izdajanju omenjenega ukrepa videmskega prefekta. Ta čin fašistične vlade je živo zadel Cerkev in videmski škof je v svojih avdijencah gotovo informiral sv. očeta o položaju, ki je nastal v njegovi škofiji v trenutku, ko so bile prepovedane slovenske pridige. Prepričani smo, da je drugi pogodbenik, to je Sv. stolica, storila potrebne korake, da bi se ukaz videmskega prefekta, ki formalno krši lateransko pogodbo, prekal. Doslej do tega preklica žalibog ni prišlo.

Ukrep videmskega prefekta je v skladu s fašistično versko politiko v Julijski Krajini od obstoja fašistične vladavine do danes. Ta politika teži za tem, da se polagoma iztrebi slovenski, oziroma srbohrvatski jezik iz vseh cerkev; v ta namen je treba odstraniti slovansko duhovščino ali pa vsaj vrniti med njo in domače ljudstvo duhovščino iz stare Italije. V slovenskih krajih na Gorškem in v reški škofiji je že več takšnih duhovnikov, ki so pravzaprav učitelji, plačani od države. Ti ne poznajo domačega ljudstva, njegovih navad in tradicij. Kaj radi posegajo v dušno pastirstvo izven šole in v svojem nacionalnem zaletu ustvarjajo na fari razmere, ki so v škodo Cerkvi in v škodo duš. V tržaško-koprski in poreški škofiji je ostalo nad 60 slovanskih župnikov ali sploh brez duhovnikov, ali pa je prišel v nje na zahtevo fašističnih oblastnikov italijanski duhovnik. V začetku se je to dogajalo pod pritiskom skvadrstov (fašističnih četašev), po zavladanju fašizma pa se to dogaja pod pritiskom legitimnih fašističnih oblastnikov.

Prav tista fašistična vlada, ki je sklenila konkordat, ki vendar vsebuje vsaj elementarne določbe glede dušnega pastirstva v neitalijan-

Turški zunanji minister v Bukarešti

Velik pomen balkanskega pakta za mir v vsej Evropi

Izredno pomenljive besede zunanjega min. Titulescu

Bukarešta, 12. maja. A.A. Rador poroča: Na svečani večerji, ki jo je zunanji minister Titulescu priredil svojemu turskemu tovarišu Tefviku Ruždi beju na čast, je imel gosp. Titulescu nagovor, v katerem je poudarjal iskreno prijateljstvo med Rumunijo in Turčijo ter nato o balkanskem paktu dejal sledeče:

»Mi smo željni miru, a dobro vemo, da pomeni mir samo prazno besedo vse dotlej, dokler se ne pokažemo odločne nasproti vsakomur, kdor bi ga skušal skaliti. Dosti smo trpeli. Balkan je bil dolgo časa prizorišče krvavega obračunavanja. Kaj naj storimo, da se zgodovina ne bo ponovila? Na to vprašanje je samo en odgovor: združitev. Tisti, ki bi se hotel zateči k vojni, bi moral spoznati, da je proti njemu vzajemni odpor vseh nas. Strah pred posledicami mora biti začetek modrosti. To je vse, kar smo hoteli in to je tudi skrajna meja naših bodočih ambicij.«

»Temu delu smo se torej posvetili in podpisali balkanski pakt. Misel, da smo hoteli s tem vstati proti interesom drugih držav, je prav tako važna, kakor to, da bi bili hoteli služiti interesom katere druge države. Hočemo biti prijatelji vseh narodov brez izjeme. Toda ne dovolimo, da bi se kdorkoli mešal v naše reči.«

»Balkanski pakt predstavlja čistega duha in se bo integralno izvajal. Vse določbe bodo vse podpisnice lojalno izpolnile. Te določbe, ki nas že vežejo na temelju podpisov, bodo v kratkem dobile

splošno ratifikacijo. Dejstvo, da na idejo pakta niso soglasno pristale vse balkanske države, prav nič ne zmanjša dobre volje vseh sosedov.«

»Posebne zveze vežejo naše države z nekaterimi drugimi državami. Vsi vemo, da uživa Turčija posebno prijateljstvo Grčije in Sovjetske Rusije. Prav tako veste, da je Rumunija vezana na Poljsko in Malo antanto in da uživa dragoceno prijateljstvo nekega velikega naroda, ki se je posebno izkazal pri vsaki odločilni etapi naše narodne zgodovine. Ta narod je Francija. Nemogoče je zato, da ne bi naše prijateljstvo in absolutno zaupanje v našo dobro voljo predstavljalo važnega činitelja za organizacijo miru.«

Turški zunanji minister Tefvik Ruždibej se je v svoji zdravici zahvalil g. Titulescu za topli sprejem in prijateljske besede na naslov turskega naroda, in je v svojem odgovoru poudarjal zlasti sledeče:

»Popolnoma se pridružim misli, da bi se z Bolgarijo, katere prijateljstva nismo nikdar prenehali iskati, sklenil nov dogovor o prijateljstvu in nenapadanju. Prisrčno razmerje, ki veže Turčijo s Sovjetsko Rusijo in Grčijo, po drugi strani pa Rumunijo s Poljsko, Malo antanto in Francijo, je odličen prispevek k prizadevanju za utrditev varnosti in mednarodnega miru.«

Na večerji so bili vsi člani vlade in ves diplomatski zbor. Po večerji je bil sprejem, ki so mu pri-

sostvovala mnogoštevilne ugledne osebnosti iz vse države.

Grčija je enega mnenja s svojimi prijatelji

Atene, 12. maja. V zvezi s svojim potovanjem v Ankaru je general Kondilis danes sprejel atenskega dopisnika Agencije Avale in mu je med drugim izjavil sledeče:

»Veseli me, da morem ugotoviti, da sta danes dve odločilni osebnosti v politiki Balkana, Nj. Vel. kralj Aleksander in gazi Kemal-paša, popolnoma istega mnenja, kako naj se danes in v bližnji bodočnosti vodi politika na Balkanu.«

»V razgovoru s Kemal-pašo sem videl, da bo morala naša politika na Balkanu v bodoče iti v znamenju ideje: Balkan balkanskim narodom! — »Kar se Grčije tiče,« je nadaljeval general Kondilis, je bil moj obisk v Ankari nova manifestacija grško-turškega prijateljstva. Naglasiti moram svoje prepričanje, da mora Grčija ostati v balkanskem paktu in v sporazumu s Turčijo, Rumunijo in Jugoslavijo. Ta politika se mora, kakor pravi Kemal-paša, ne samo nadaljevati, temveč še okrepiti. Na sestanku štirih zunanjih ministrov v Zenevi se bo razpravljalo o vseh teh vprašanjih.«

G. Kondilis je na koncu dejal, da vsi turški krogi obsojajo protibalkansko stališče g. Venizela, zlasti njegovo italofilstvo.

Zahteve naših obrtnikov

Skopje, 12. maja. m. 8. in 9. maja je bila tukaj konferenca vseh obrtniških zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic. Na konferenci se je razpravljalo o sprejemu uredbe o zaščiti obrtnikov, o spremembi zakona in uredbe o skupnem davku na poslovni promet in o reviziji socialne zakonodaje. Največje zanimanje pa so zbudili na konferenci referati o pobijanju sušmarstva in kartelov. Radi pobijanja sušmarstva se je sprejel sklep, da se naprosijo vsi merodajni krogi, da se sprejme zakon o pobijanju sušmarstva. Referat o kartelih pa je imel tajnik belgrajske obrtne zbornice Dimitrije Mišić, ki je v svojem referatu navedel osem kartelov, ki direktno tangirajo obrtniški stan. To so karteli tovarn kvasa, cementa, steklarn, železnar, vijakov in žebeljev, izola-

cijskih cevi, parketov, papirja in kuvert.

Glede kartelov je konferenca obrtnikov sprejela sklep, da se kraljevska vlada naprosi, naj takoj sprejme zakon o kartelih, ki naj sloni na sledečih principih: obvezna registracija kartelov, državna kontrola nad njimi, ukinitve carin na vse kartelne zavode, ki izkoriščajo zaščitno carino z več kot 25% od vrednosti blaga, obvezno maksimaliranje cen za vse proizvode onih kartelnih podjetij, ki so istočasno tudi člani kakega mednarodnega kartela, ali pa afilacije tujih kartelnih podjetij, znižanje carin, maksimaliranje cen za proizvode kartelnih podjetij, ki radi obveznih deviznih in drugih uvoznih težko izkoriščajo težak položaj in prodajajo svoje proizvode po cenah nad uvozno pariteto.

Težave in zahteve naših trgovcev

Skopje, 12. maja. m. Davi je tukaj pričel zasedati kongres trgovcev iz vse države. Udeležba je velika in je na kongresu okoli 2000 trgovcev iz vse države. Na njem so zastopani tudi trgovci iz Slovenije po predsedniku trgovske organizacije Josipu Kavčiču iz Ljubljane.

Kongres je otvoril predsednik Zveze trgovcev iz Belgrada Nedeljko Savić, ki je imel krajiš pozdravni govor, nakar se je prešlo na čitanje poročila o delu trgovskega združenja iz Belgrada. Poročilo je podal tajnik zveze Barbulović. V poročilu se v glavnem podaja delo zveze v zaščito trgovskega stanu. Naglašajo, da je položaj trgovcev zelo težak in v brezupnem stanju. To je nastalo zaradi ogromnega padca kupne moči vseh konsumentov, kar je imelo za posledico prenehanje kreditnega sistema in blokiranje gotovine.

Omenja se delo zveze, ki ga je vršila v obrambo trgovcev. Zveza je zahtevala hiter sprejem zakona o razdolžitvi kmeta in sicer takega, da bi se z njim znižala obrestna mera do najnižje stopnje in obenem zavarovalo, da bi kmet plačal svoje dolge v roku 5—6 let. Uprava je zahtevala nadalje ukinitve uredbe o posredovanju, zahtevala je pre-

poved krošnjarenja in prodaje blaga po trgih, kakor tudi ukinitve kartelov, ki jih smatra za škodljive. V poročilu se nadalje naglašajo, da so zakon o razdolžitvi kmeta in druge alične odredbe, ki zadevajo trgovce, bili sprejeti nepričakovano in še prej, preden je uprava sploh mogla kaj ukreniti. Sprejem zakona o spremembah in dopolnitvah v zakonu o neposrednih davkih, je istotako hud udarec za vse trgovce. Zato je uprava delala z vsemi silami na to, da se ukinejo ali vsaj ublažijo vse omenjene in ostale zakonske določbe, ki so škodljivo vplivale na razvoj trgovine. Posebno se je uprava trudila, da bi se ukinito neenako obdavčenje prodajalcev tovarniških proizvodov in trgovine, posebno v slučajih, kjer so te trgovine bile v rokah inozemskih kapitalistov in velikih svetovnih tovarn.

Nato se je razvila daljša debata, v katero je poseglo več govornikov. Govoril je zopet predsednik kongresa Nedeljko Savić, ki je v glavnem izjavil, da zahteva trgovski stan zvezo z obrtniki in industrijo. Dejal je, da se naša industrija razvija pod zelo ugodnimi pogoji. Zaščitena je s carinami in drugimi ugodnostmi. Žalostno pa je to, da industriji in inozemski vlekaptalisti v naši državi niso zadovoljni z majhnim dobičkom. Namesto da bi bili hvaležni za našo gostoljubnost in za olajšave, ki so jih dobili, ustanavljajo kartele in dražijo blago, kakor se jim zljubi. V dvorani so pričeli navzoči trgovci vpiti: »Dol z inozemskimi karteli.«

Nato se je Savić v svojem govoru bavil z uradnimi plačami ter je poudarjal, da se te plače

Manifestacija naše moralne in vojaške sile

Skopje, 12. maja. Za pravoslavne binkoštno praznike, t. j. od 26. do 28. t. m., bodo v Skoplju mogoče nacionalne svečanosti. Prvi dan teh slavnosti bo posvečen posvetitvi »Hrama slave«, istega dne popoldne bodo posvetili v Kučkovu v skopeljski Črni gori spomenik blagopokojnemu kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju. Zadnji dan prazne, 28. t. m. pa bo posvečen 40-letnici skopeljske gimnazije.

Tri proslave notranje idejno združene v enoto, bodo hkratu mogoča manifestacija naše državne skupnosti. Počastitev naših padlih herojev bo združena obenem z veliko vojaško svečanostjo. Vse te svečanosti bodo tudi manifestacija naše moralne in vojaške sile, ki naj vsemu svetu pokaže, da je Jugoslavija silna in močna država, vseskozi zedinjena in nacionalna, ki ji načeluje vzvišeni vladar kralj Aleksander, ki je sam osebno sodeloval v vseh vojnah za osvoboditev in zedinitev od l. 1912 do 1918.

Ob priliki posvetitve »Hrama slave«, v katerem počiva 3200 naših sinov, ki so padli za domovino od l. 1912—1918, bo velika vojaška parada, pri kateri bodo sodelovali vse vrste orožja in pri kateri priliki bo moči videti tudi naše moderno močno orožje.

Sistemizacija uradniških mest

Belgrad, 12. maja. Predsednik ministrskega sveta je imenoval komisijo za izdelavo načrta uredbe o sistemizaciji služb za vse stroke civilne državne uprave.

Ze zakon o uradništvu od 31. marca 1931 je v čl. 46 odredil, da se bo s posebnim zakonom določilo za vse civilne državne službe število službenih mest po poklicih in položajih skupinah, v katere so ti poklici razdeljeni, in število mest uradniških pripravnikov; to število se po proračunu ne sme povečati. Svaha teh odredb je, da se točno dožene število vseh službenih mest in da se izvršnim oblastvom postavijo točno določene meje, tako glede imenovanja kakor glede napredovanja državnih namestencev.

Ta sistemizacija službenih mest je neobhodno potrebna že zaradi same strukture novih zakonov o državnih civilnih uradnikih, ki predpostavljata točno določeno število vseh službenih mest in položajev v skladu s potrebami in pomenom posameznih funkcij v državnih službi. Potrebno takojšnje izvedbe sistemizacije nalagajo razen gori navedenih razlogov tudi proračunske oziroma finančne razmere v državi. Zato je predsednik ministrskega sveta dal imenovani komisiji nalog, da začne takoj delati in da dokonča svoje delo najkasneje v dveh mesecih. S tem bo dana možnost, da se bo mogoč proračun za prihodnje proračunske leto sestaviti po novem stanju, kar bo zelo ugodno vplivalo tudi na finančne razmere v državi.

skih krajih, je po svojih prefektih in generalnem državnem pravdniku v Trstu, ki v smislu konkordata lahko postavi veto proti namestitvi duhovnika, legalizirala nasilje, ki so ga pričeli izvajati skvadrstvi pod vodstvom g. Giante in njegovih tovarišev. Uvedel se je sistem v izpodirvanju slovenskega, oziroma hrvaškega jezika iz cerkve. Te politike oblastniki navadno ne uveljavljajo s pisanimi ukrepi, ker nečijo pred vsem kulturnim svetom, in katoliškim se posebej, razgrinjati pisanih dokumentov o svojem nekulturnem početju. Videmski prefekt je menil, da je ta previdnost odveč, menda zato, ker gre za kraje, ki jih ni Italija anektirala šele po svetovni vojni, in za ljudstvo, o katerem je Rim prepričan, da je po duhu in srcu italijansko.

Mar rimski oblastniki ne uvidijo, da je krivica, ki so jo prizadeli beneški Slovencem, vprav spričo okolnosti, da ni to ljudstvo doslej z nikakim dejanjem pokazalo, da bi bilo proti italijanski državi, toliko hujska in dokaz o vsej moralni mizeriji fašistične politike toliko svetlejši! Še katekizem, pisan v rezijanskem na-

PRAVA POT

za temeljito in štedljivo pranje. Schichtova metoda je enostavna in praktična. Z. Žensko hvalo se zvečer namoči, s Schichtovim terpentinovim milom pa prihodnje jutro izkuha.

ZJUTRAJ

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

Zahteve kongresa proti jetiki

Važna spomenica strokovnjakov za boj proti jetiki

Ljubljana, 12. maja.

Danes se je protijetični kongres nadaljeval. Tako v dvorani OUZD, kakor v Delavski zbornici so se vršila številna predavanja o raznih socioloških in klinično-medicinskih vprašanjih borbe proti jetiki. V dvorani Delavske zbornice so predavali dr. Matko, delegat učiteljskega združenja g. Skulj in upravniki Topolšice dr. Savič o problemu obvarovanja šolske mladine pred jetiko, dr. Petrič, upravnik higijenskega zavoda v Ljubljani, o higijeničnih zahtevah v borbi proti jetiki, dr. Prodan iz Ljubljane in dr. Ferri iz Splita o socialnem in vzgojno-higijeničnem pomenu protijetičnih dispanzerjev.

V dvorani OUZD pa so predavali: dr. Sekulič iz Beograda, dr. Haus iz Ljubljane, dr. Nedeljković in dr. Julka Popović, dalje dr. Murič iz Beograda, dr. Kusčević iz Sarajeva, dr. Debevec iz Ljubljane, dr. Orlić iz Dubrovnika in dr. Neubauer z Golnika o raznih načinih zdravljenja jetike. K vsem predavanjem se je razvila živahna in zanimiva diskusija.

S primernim govorom je zaključil v dvorani OUZD kongres ob 13 predsednik dr. Jordan Stajić. Nato je bilo skupno kosilo v hotelu »Union«, popoldne pa so se nekateri udeleženci kongresa odpeljali na Golnik.

Med kongresom je bila banski upravi, oziroma zastopniku ministrstva za socialno skrb in narodno zdravje izročena naslednja spomenica:

1. Za borbo proti jetiki naj se ustanovi potrebno število skrbstvenih in oskrbovalnih ustanov, to je dispanzerjev, ljudskih zdravilišč, izolacijskih oddelkov pri bolnišnicah in jetičnih domov. Vsaka javna bolnišnica mora imeti za izolacijo jetičnih svoj izolacijski oddelki, oziroma sobo. Naj se organizira brezplačno napolnjenje pnevmatikskega po dispanzerjih in v lastnih centrih za reinfusacijo.

2. Celokupno borbo proti jetiki vodi poseben inspektorat za jetiko pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje s sodelovanjem z združenji, ustanovami in društvi, kojih cilj je, praktično zatiranje jetike med narodom.

3. Cimprenjske oživitvorjenje posebnega protijetičnega zakona, katerega izvajanje imej realno in finančno podlago.

4. Pri vsaki medicinski fakulteti so potrebni posebni katedri za jetiko v zvezi z institutom za proučevanje in pobijanje jetike.

5. Strogo sanitarno-policijsko nadzorstvo nad letovišči, klimatskimi zdravilišči in turističnimi kraji.

6. Sedanji zakon o zaščiti delavstva naj se v celoti praktično izvede. Isto velja za zakon o zdravstvenih občinah.

7. Naj se izvaja čim izčrpnjša asanacija naše vasi in ukrene vse potrebno za dvig življenjskega standarda celokupnega naroda, posebno kmeta in delavca.

8. Naj se pospeši zgradba ceneneh in higijenskih stanovanj za delavstvo, kmeta, nameščenca ter uradnika. Za nadzorovanje teh stanovanj naj se poskrbi dovoljno število skrbstvenih moči (sestre, desinfektorji itd.).

9. Najstrožje higijensko nadzorstvo po zdravniških strokovnjakih, nameščenih pri inspekciji del, nad vsemi obrti in industrijo (zlasti prašne, živilske itd.), ki prihajajo v vpoštev za službo in prenos jetike.

10. Čim strožje izvajanje zakona o zdravstveni zaščiti učencev.

11. Naj se strogo izvaja zakon o nadzorstvu nad živili in uvedejo vsi ukrepi za pobijanje jetike med govedi.

12. Rodbine s številnimi otroci naj imajo prednost pred vsemi drugimi glede gmočne pomoči.

13. Zdravstvena in higijenska prosveta naj se raztegne na vse plasti naroda, predvsem pa na šolsko mladino vseh panog. Prosveta naj bo prilagojena zahtevam in potrebam vsakdanjega življenja. Posebna pažnja naj se posveti fizični vzgoji in odgoji ne le mladine, marveč celokupnega prebivalstva, zlasti na vasi. Fizična vzgoja naroda je najboljši pripomoček pri zatiranju jetike.

14. Reorganizira naj se socialno skrbstvo po načelih borbe proti jetiki.

15. Vse osebe, ki prihajajo v poštev za odgojo

in vzgojo otrok, morajo biti pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. Vse osebe s kužno obliko jetike se morajo odstraniti od vzgoje in odgoje otrok. Šolska poslopja naj služijo le šolski mladini, ne pa tudi zasebnim stanovanjem, kakor tudi ne uporabi po tujih osebah, društvih itd.

16. Priporočajo se skrbstvene in oskrbovalne naprave za jetične in po jetiki ogrožene otroke.

17. Šolska izpričevala naj vsebujejo oceno »snaga in čistota«, ki naj se vrednotijo kot ostale ocene. Priporočajo se javne skušnje z javnim priznanjem ne le v fizični, marveč tudi v zdravstveno-higijenski izobrazbi.

18. Nastavitev posebnega šolskega higijeničarja pri ministrstvu prosvete in pri prosvetnih oddelkih banskih uprav. Vsaka šola mora stati pod nadzorstvom šolskega zdravnika.

19. Periodično zdravstveno in skrbstveno nadzorstvo nad vajenci in otroki, starimi izpod 14 let, zaposlenimi v tujih gospodinjstvih. Pod isto nadzorstvo (najbolje občinskih skrbstvenih sester) spadajo otroci, ki ne uživajo primerne in zadostne socialne in odgojne zaščite v rodbini.

20. Zadostna zdravstvena zaščita in gmočna preskrba jetičnega učitelja.

21. Čim tesnejše sodelovanje vojaških in drugih oblasti pri pobijanju jetike.

22. Za praktično izvedbo vseh navedenih ukrepov, potrebnih za zdravstveno, higijensko in socialno zaščito prebivalstva pred jetiko in pred zgodnjim hiranjem, so potrebna zadostna finančna sredstva, ki naj se krijejo iz posebnega jetičnega fonda pri državni centralni oblasti in pri vseh banovinah, dalje s posebnimi davki, oziroma posebnimi dodatki pod naslovom »jetični dinar« k nekaterim že obstoječim davkom, taksam itd.

Prof. Sergeant v Ljubljani

Z dopoldanskim brzovlakom je danes dospel v Ljubljano znameniti francoski učenjak in raziskovalec jetičnih bolezni prof. Sergeant s pariškega vseučilišča. Na kolodvoru sta ga pozdravila tukajšnji francoski konzul in predsednik Slovenskega zdravniškega društva dr. Meršol.

Prof. Sergeant je obiskal nato protijetično zbiranje, kjer je bil prisrčno pozdravljen. Nato si je ogledal Ljubljano in razne zdravstvene ustanove ter se toplo izrazil o snagi in lepoti v našem mestu ter o zadovoljivem zdravstvenem skrbstvu.

Sprejem na kolodvoru: Dr. Jordan Stajić, predsednik Jugoslovanske protituberkulozne lige.

Lavantinski Slovenci izpričujejo svojo udanost Kristusovi Cerkvi

Dravsko polje, 7. maja.

Prav zgodaj in s polno opremo je nastopila letos spomlad in k naglemu razvoju dvignila vse življenje v naravi. Duh božji je zavel nad naravo in pričaral čudovito pomladansko gibanje in življenje vsepovsod. Pa tudi v nadnaravnem življenju in gibanju so doživele župnije Drav. polja rano spomlad. Dne 28. ozir. 29. aprila se je začelo v Hočah birmovanje v dravskopoljskih župnijah in končalo 6. maja v St. Janžu na Dravskem polju. Bili so to pravi pomladanski dnevi, dnevi veselja, radosti, dnevi gibanja in življenja, dnevi navdušenja, dnevi dela in setve, dnevi potrjevanja in vzpodbude, dnevi pozitivitve in potrditve zveze duš z Bogom, zveze med verniki in njihovim višjim pastirjem in škofom naših duš. V vseh župnijah so vsi sloji kar tekmovali, pripraviti nadpastirju čim lepši in prislejši sprejem: učitelstvo z otroki, gasilci, fantje in dekleta, kolešarji in jezdcji — pevci in godbe. A ni bila to samo zunanost, ampak iz oči udeležencev je sijal in žarel notranji nadnaravni ogenj verske navdušenosti, sinovske udanosti sv. cerkvi in njenemu apostolskemu odposlancu. Kar čutilo se je, da ljudje hrepenijo po na božji avtoriteti urejenem življenju, kjer bi se mogli čutiti vsi skupaj kot ena velika božja družina. Veliko število svetih obhajil, pobožni petje in iskrena molitev naznanja duhovno vstajenje, nadnaravno pomlad po slov. župnijah in domovih. Prevz. nadpastirju je lahko vse to v veliko tolažbo in veselje v njegovi težavni in z bridkostmi raznih vrst prepleteni službi. S svojo ljudomilostjo, ljubeznivostjo, uvidevnostjo in potrpežljivostjo si je pridobil srca vernikov. Vsem ostanejo ti dnevi v lepem nepozabnem spominu. Bog povrni milemu nadpastirju tisočero vse njegove besede, blagoslove in molitve, vse nemale trude in napore. Naj bi ti milostpolni dnevi utrdili in ohranili glavni namen apostolskega dela — zvezo duš z Bogom. S tem bi bil položen edini in najboljši temelj časi in večni sreči našega naroda, na tej podlagi samo je mogoč izhod iz težkega položaja sedanjega človeštva. Hvaležni smo Bogu za te lepe dneve škofovega obiskovanja ter prosimo Vsemogočnega, naj po rokah škofovih utrdi naši mladi rod, bodočnost našo, v vsem dobrem, naj bodo vsa apostolska pota nadpastirjeva obilno blagoslovljena ter venčana z najlepšimi uspehi za pravi blagor lavantinskega ljudstva!

Nova cerkev, 10. maja.

Kakor je že poročal naš list, deli zdaj prevz. knezoškof Ivan Jožef Tomažič, lavantinski vladika, zakrament sv. birme v novocerkovski dekaniji. Ko to poročamo, je slavnost že končana v sedežu te dekanije, v starodavni novocerkovski župniji. Vsak, ki je prisostvoval slavnosti,

mora priznati, da je bilo to slavlje dokaz izredne vdanosti vseh župljanov do svojega knezoškofa in poročito neomajene vere, ki živi med tukajšnjim ljudstvom.

Ob polpetih smo v sredo Prevzvišenega sprejeli. Vse v slavalokih, mlajih, zelenju. Nadpastirja so pozdravili zastopniki dekanije in župnije, oblasti in šole. Poklonila se mu je dalje najlepše v imenu šolske mladine učenka 4 r. Ivanka Adamič in v imenu Marijinega vrtca sedemletni Krujovšek Stefan. Za njimi so sledile druge družbe in društva. Prevzvišeni je vsem odgovarjal in osrčeval za življenje po sveti veri, s posebno ljubeznijo še malčke, katerim prinaša sv. Duha. S podobnimi besedami se je zahvaljeval vsem gg. učiteljem in poudarjal pomen skupne vzgoje šole in Cerkve. Podobno veselje nad Prevzvišenim je bilo v Cerkvi pri skušnji. Vsepovsod je ponovno birmancem razlagal težje verske resnice in jih opominjal k dobri pripravi na zakrament sv. Duha. Končno je še enkrat očetovsko nagovoril g. kateheta, gg. učitelje, starše in otroke, ki so ga medtem vsi vzljubili kot res svojega dobrega nadpastirja. Neki g. učitelj mi je omenil, da še nikdar ni slišal od strani Cerkve toliko razumevanja za svoje vzgojno delo, saj je prevz. g. škof povedal staršem celo, da morajo otroke redno pošiljati v šolo in skrbeti, da bodo vestno vršili domače naloge.

Prava slavnost pa je bila danes na Gospodov vnebohod. Kar 14 duhovnikov in na tisoče ljudstva je prihitelo v župnijsko cerkev, ki so jo Marijina dekleta vso odela v cvetje in vence, da prisostvujejo sv. birmi, ki so jo pravzvišeni podelili 230 birmancem.

Posebno vzpodbudno je bilo to, da so Prevzvišeni vse obrede ljudstvu povedali in razložili tudi v slovenskem jeziku. Istemu namenu je služila tudi njihova slavnostna pridiga, ki je bila vsem poslušavcem živ dokaz, kako veje v apostolskih naslednikih-skofih res Kristusov božji Duh. Vse različne stanove so poučili, zlasti še birmance, na katere so naslavljali tako očetovske ljubke besede, da jim morajo ostati nepozabne. Zlasti so poudarjali željo, naj bi ostali vedno tako čisti, sveti in polni sv. Duha in vere kot so na dan sv. birme.

Vzvišen škofov obisk je ponoven dokaz globoke vernosti našega ljudstva in verske poglobitve cele dekanije. Solzne oči nešteti in ob sprejemu in govorih prevzvišenega pričajo, da je najgloblje čustvo in prepričanje tukajšnjih ljudi: v veri je resnica, naša bodočnost, rešitev. Zanj vzgajajmo z močjo sv. Duha mladi rod.

Prevzvišeni obišče v petek, 4. t. m., še ob pol8 tukajšnjo šolsko sv. mašo z molitvijo in petjem in ob pol9 vojniško hiralnico, nakar se popoldne odpelje v Vitanje, kjer je birma v soboto in v Vojnik, kjer je v nedeljo. Naj ga spremlja bož-

Red birmovanja v ljublj. stolnici o binkošti

I. Binkoštna nedelja — 20. maja:

a) Dopoldne: ob devetih (9) pontifikalna škofova maša. Po končani maši ob desetih (10) se prične birmovanje. Zadnji blagoslov sv. birme se podeli dvakrat, prvič ob enajstih (11), drugič ob sklepu birmovanja;

b) Popoldne: ob pol treh (½3) slovesne večerice. Ob treh (3) začetek birmovanja. Zadnji blagoslov sv. birme ob sklepu birmovanja. Po sveti birmi slovesne litanije.

II. Binkoštni ponedeljek — 21. maja:

Ob desetih (10) dopoldne pontifikalna maša. Po maši, ob enajstih (11), začetek birmovanja. Zadnji blagoslov sv. birme ob sklepu. — Popoldne ni birmovanja.

Botri in botre naj poskrbe, da prejnijejo birmanci tudi zadnji blagoslov, ki spada k obredu svete birme. Znamenje za ta blagoslov se da vsakokrat z zakristijskim zvonom stolnice.

Huda suša v Slov. Krajini in na Murskem polju

Slovenska Krajina, 11. maja.

Slovenska Krajina preživlja dni obupa. Muči jo suša, da se Bog usmili. Suša jo muči sploh zadnja leta, a vse kaže, da bo letošnja dosti hujša, kakor je bila prejšnja leta. Pravega dežja krajina letos še sploh ni imela. Pred tedni je nekoliko škropilo, a to je bilo le toliko, da se je površina namočila in zrak nekoliko ohladil.

Posledice suše so že zdaj grozne. Na polju, travnikih in v vrtovih vse zamira. Rž je zrastle na pedeni ali dva. Pšenica še tako ne. Krompir in koruza sploh ne moreta prav vzkliti. Trava je napol suha. V hlevih je že malo živine, a še ta nima kaj jesti.

Ljudstvo je obupano. Pred bodočnostjo je vsakega strah. Pomanjkanje je že tako veliko, a kaj šele bo, če niti vsakdanjega kruha ne bo!

Vaškoletna suša je prav za prav zanimiv pojav. Nastopila je v letih, ko so začeli tako neusmiljeno sekati gozdove. Slovenska krajina je imela prej velikanske gozdove in leto za letom obilo padavin, danes nima gozdov ne padavin.

Najbolj vroča prošnja, ki jo danes vse ljudstvo pošilja proti nebu, je: »O, Bog, usmili se nas in pošlji nam dežja!«

Ljutomer, dne 11. maja.

V Ljutomerski okolici, na vsem Murskem polju in v Prekmurju vlada že dalje časa huda suša, ki s skrbjo navdaja vse prebivalstvo. Slišimo, da je povsod drugod dežja dovolj, pri nas ga nismo imeli že dva meseca. Po bregovih manjka že vode, zemlja žeja zeva vsa razpokana. Trava na travnikih je zaostala, da bo malo sena. Ozimina je itak že slaba radi predolge zime, sedaj pa pritiska še suša. Koruza in krompir sploh ne moreta iz zemlje. Edino gorice so v razvoju za najmanj en mesec naprej. Trta je močno razvita, nastavek grozdja pa je izredno slab, tako, da vse pričakuje kvantitetno slabo vinsko letino. Vse prebivalstvo prosi blagodejnega dežja.

Nove občinske volitve

»Službeni list« banske uprave v Ljubljani od 12. maja prinaša te le banove razglase o razpisu volitev občinskih odborov:

Dne 17. junija bodo občinske volitve v teh občinah: za izpremenjeno ozemlje Kropa (okraj Radovljica); za novo občino Ovsice (Radovljica); za izpremenjeno novo občino Podčetrtek (Šmarje pri Jelšah); za izpremenjeno ozemlje občine Ribno (Radovljica); za novo občino Sedlarjevo (Šmarje pri Jelšah); za novo občino Sv. Lovrene na Dravskem polju (Ptuj).

Dne 24. junija: za novo občino Šmarje pri Jelšah, trg.

Dne 1. julija: za izpremenjeno ozemlje občine Kostanjevica (Krško); za novo občino Log (Ljubljana okolica); za izpremenjeno ozemlje občine St. Jerne (Krško); za izpremenjeno ozemlje občine Skočjan (Krško).

Dne 8. julija: za izpremenjeno ozemlje občine Dobrova (Ljubljana okolica); za izpremenjeno ozemlje občine Ig (Ljubljana okolica); za izpremenjeno ozemlje občine Loznica pri Velenju (Slovenjgradec); za izpremenjeno ozemlje občine Lukovica (Kamnik); za izpremenjeno ozemlje občine Mislinja (Slovenjgradec); za novo občino Nevle (Kamnik); za izpremenjeno ozemlje občine Preserje (Ljubljana okolica).

Volk požrl psa

Makole, 9. maja.

Tukajšnjemu posestniku ter bivšemu županu in zakupniku lova bivše občine Sv. Ana, sedaj Makole, Hajšek Matiju, je v noči 7. na 8. maja t. l. izginil pes »Kanis« na čuden način.

Hajšek je imel dva pridna čuvaja, ki sta v ponedeljek 7. t. m. zvečer okoli domačije razdražena lajala in se zaganjala. Domači so hodili gledat, kaj bi bilo. Ker pa je bila noč temna, niso ničesar zapazili.

Naenkrat je lajanje večjega psa utihnilo, a manjši se je stisnil k hišnim vratom in začel cviliti. Domači so večjega psa klicali, a ga ni bilo.

Naslednje jutro 8. maja je šel hlapec pogledat za psom. Pri tem je našel kake 3 streljaje lovske puške od doma proti gozdu v bregu precej pomleto travo. To je bilo znamenje, da je tam hodila neka žival in nekaj vlekla. Bili so tudi krvavi sledovi. Naenkrat zapazi še malo bolj vstran v večji travi ostanke domačega psa. Bili sta pa le zadnji nogi in nekaj hrbtice. Drugo je bilo vse pojedeno, tudi kosti in glava. Nato je šel še gospodar pogledat in je brž rekel: »To je bil volk!«

Takoj zvečer so ostanke psa zastrupili in pustili, da volk pride še po ostali plen in obenem po plačilo. In ni se ušel.

Zjutraj 9. t. m. pogledajo. Pasjih ostankov ni, kjer in zver ni nikjer. Gospodar, ki je obenem zakupnik lova, vzame puško, lovskega paznika in nekaj ljudi seboj, da pogledajo v bližnji gozd in se prepričajo, kaj je na stvari. Ko že nekaj časa hodijo, zapazi gospodar neko zver, ki je ležala za smreko. Pokiče še ostale in v stegnjani veri vidijo — volka. Zver je imela dolge močne zobe, močno glavo in po koncu stoječo dlako. Meri na dolgost 1.50 m, repa pa mu že nekaj manjka, visok pa je 75 cm.

Od kod se je zver priklatila, ni znano. Samo tukaj je v daljšem okolišu zginilo nekaj psov.

Privoščite si čašo zdravja!

Najprej kozarec rogaške slatine,

potem jejte! To dobro tekne, to dobro stori.

Rogaška slatina je užitek in zdravilo ob enem. — Dobra je, ukusna in poceni!

Ljubljanske vesti:

Otroci z ulice

Ljubljana, 12. maja.

Drobna in neznatna v nepregledni vrsti kriminalnih prestopkov velikega kalibra je tale zgodba, a značilna za pokvarjenost one mladine, ki živi v največji bedi in stiski ter se brez nadzorstva potepa po mestu. Namesto skrbne, ljubeče materine besede jo vzgaja široka ulica z vsemi svojimi velikimi in majhnimi skušnjavami. Ti mali izgubljeni pač niso sami krivi, da propadajo iz dneva v dan. Njihovo propadanje je samo nujna posledica zanemarjene vzgoje in še vedno skrajno pomankljivega socialnega skrbstva. V tem tolikanj poudarjanem »stoletju otroka« so mladi revčki se zmerom skorajda povsem prepuščeni sami sebi, zato se pač ne smemo čuditi, da nam doraščajo kriminalni tipi že v najnežnejši mladosti. Zlo je treba odstraniti pri korenini, ne pri vrhu!

Dva mlada šolarčka iz mestne gramozne jame, kjer je sama revščina doma, sta junaka te zgodbe. Potikala sta se križem-kražem po mestnih ulicah. In je med drugimi lepimi in zapeljivimi reči zbudila njuno pozornost tudi »stojnica« starega moža, ki prodaja na oglu tromostja svojo pisano robo: glinaste konjičke in petelinčke, ki tako zvonko zapiskajo, če pihnesh vanje. S poželjivimi očmi sta nekaj časa motrila cilj svojih želja in oprezovala na ugodno priliko, da bi obogatila praznino svojih žepov s pisano igralko. In jima je s to priliko nehoti postregel mžakar sam. Odstranil se je za hip — in tedaj je eden izmed fantičev bliskovito planil k njegovi robi, pograbil dve igralki, ju stisnil na srce in se s svojim pajdašom jadno spustil v beg čez stranski most na drugo stran Ljubljane. Ampak tatinski podvig mladih šolarčkov ni ostal neopažen. Za njima je je ubral neki večji fant in ju pred Petelinčevim trgovino dohitel. Zgrabil ju je za rame in odgnal nazaj na kraj greha in sramote.

In je sledil tragikomičen prizor, ki je bil močno podoben sodni razpravi, na kateri ima odločilno besedo ljudski glas. Sodnik je bil stari branjevec, priča fant, ki je tatitica ujel, obtožena pa mlada grešnica. Kmalu se je okoli njih zbrala gosta gruča ljudi, ki je z

mešanimi čuvstvi sledila razpravi; nekateri so brili norec iz zgrevanih grošnikov, drugi so ju pomilovali.

Torej taka sta! je začel s svojo gro-movito pridigo stari mož in se postavil v pozo strogega sodnika; ni pa mogel v svojem glasu prikriti očetovske dobrohotnosti, ki mu je lastna. »Jejno, jejno, kaj bo iz vaju! Sta pozabila četrto božjo zapoved? Nikarte, nikarte, fantiča! Tat postane ropar in vislicam ne uide!»

Fantiča sta prestrašeno stala, pred njim in osramočeno povešala oči v tla.

Prvi fantič, ves beden in razcapan, je molčal kakor mucek, njegov pajdaš pa je venomer ponavljal:

»Saj nisem jaz kradel!»

»Si mu pa pomagali! da je zavrnil starček in ga narejeno hudo pogledal: »Glavo bi vama bilo treba odrezati — čak, čak, kje imam pa nož? Pa se je hitro premislil in zagrozil: »Nak, vaju bomo raje izročili policaji. Policaj vama že pokaže! In je zaklical tako tiho, da so ga komaj slišali ljudje okoli njega: »Hej, hej, policaj, kje si?»

Policaja ni bilo in si ga stari mož tudi ni želel, kajti koj nato je dobrodušno pobožal oba dečka po glavi in ju pobaral:

»Ali bosta še kdaj kradla?»

»Nikoli več! je skesano obljubil tatič.

»Ali ti-tudi ne?« se je starček obrnil k njegovemu pajdašu.

»Nikoli več! je skrušeno obljubil ta.

»Skleni roke! je zahteval starček.

Fantič je hitro sklenil roke in jih pro-seče dvignil kvišku.

»Poglekni! je starček neizprosno ukazoval dalje.

Fantič je ubogljivo pokleknil.

Starček je pokazal z roko proti Frančiškanski cerkvi in svečano dejal:

»Ponavljaj za menoj: Ljubi Bog, odpusti mi, da sem kradel!»

In je fantič izpil čašo grenkega ponižanja do dna ter skrušeno ponovil za starčkom besede kesanja in pokore.

»Tako, zdaj pa pojdi na lep domov! ju je še enkrat dobrohotno potlepal starček po ramah. In sta šla. Tako tiho in žalostno sta šla, da je ljudem zamrl na ustnih smeh.

interesirajo, toda nimajo prave strokovne izobrazbe, kajti gojitev zahteva v prvi vrsti, da je gospodar natančno poučen, kako mora saditi in gojiti to specialiteto. Mnogi okoličani so napravili posebne grede za šparglje, toda povsem pogrešno, kajti njih naprava je pokazala negativen rezultat. Na trgu sedaj primanjkuje špargljev, po katerih je prav veliko povpraševanje. Včeraj so bili na trgu šparglji prav redki in so se še vedno prodajali od 15 do 16 Din kilogrami.

Kamnoseško in kiparsko podjetje

Kunovar Franjo

pokopališče Sv. Križ

Ljubljana Tel. 27-87

Zaloga in izdelava modernih spomenikov. Nizke cene!

● Zveza gospodinj priredi v torek 15. t. m. ob 16 v svojih prostorih, Breg št. 8 predavanje o novodobnem pranju brez truda. (5400)

● Tračnice na Šmartinski cesti. Lansko leto so napravili po Šmartinski cesti posebno progo za ovažanje materiala iz Ljubljane. Položili so tračnice, ki so jih pred tedni pobrali. Ostalo je pa še vse v popolnem neredu, kajti lesenih pragov še niso odstranili in tudi ceste še niso uredili, kar zelo ovira splošni promet, osobito kar se tiče pogrebnih sprevodov. Zeleti bi bilo, da bi mestna uprava čimprej uredila Šmartinsko cesto, na kateri je prav izredno velik promet zaradi pogrebcev.

● Na Rožnik je najlepši spomladanski sprehod. — V gostilni na Rožniku pa najboljša gostilniška in kavarniška postrežba.

● Pumparce, modne hlače, najboljšo kupite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

● Dunajsko pranje, svetlokanje, šimenc, Kolodvorska 8.

KLOBUKE zadnje novosti
ideče sezone v
raznih modnih
barvah in oblikah, ter vsakovrstne športne čepice
nudi

MIRKO BOGATAJ
Sprejemajo
se popravila
trgovina klobukov in čepic
LJUBLJANA, STARI TRG 14

Šahovski turnir končan

V torek je bilo odigrano deseto kolo, v katerem so bili doseženi sledeči rezultati: Cibie je dobil proti Furlaniju, Šorli proti Kranju, Preinfalk proti Gabrovšču, Longer proti Tavčarju, Sikošek proti C. Vidmarju in M. Vidmar proti Mareku. — Pred zadnjim kolom so morale biti odigrane vse prekinjene in preložene partije. Prekinjene partije Marek-Cibie, M. Vidmar-Sikošek in C. Vidmar-Longer so vse končale remis. Preloženo partijo Šorli-M. Vidmar je dobil Vidmar, ki je zelo dobro igral končnico. S to zmago si je Vidmar zagotovil prvo mesto. V zadnjem kolu je Gabrovšek dobil proti Kranju figuro in hitro zmagal. C. Vidmar in Marek sta se pobotala za remis in prav tako tudi M. Vidmar in Cibie. Furlani je imel proti Šorliju že izgleda na zmago, toda je v časovni stiski slabo nadaljeval in njegov kralj je bil matiran sredi deske. Preinfalk je dosegel proti Longerju zelo dobro pozicijo, pozneje pa je pograbil in izgubil. Sikošek se je proti Tavčarju rešil z dobro obrambo iz popolnoma izgubljene pozicije in slednjič celo zmagal. S tem je bil ta zanimiv in izredno napet turnir končan in so posamezni igralci dosegli sledeča mesta: I. M. Vidmar 8, II.—III. Sikošek in Šorli 7 in pol, IV. Furlani 7, V.—VI. Cibie in Longer 6 in pol, VII.—VIII. Gabrovšek Preinfalk 5 in pol, IX. C. Vidmar 4 in pol, X. Marek 4, XI. Tavčar 2 in XII. Kranj 1 in pol. Novi prvak Ljubljane M. Vidmar je pokazal zelo solidno igranje in je prvo mesto zaslužil, čeprav proti Furlaniju in Šorliju ni pokazal jasne premoči.

Tel. 31-62 KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob pol 6 in pol 9 in jutri ob pol 9:

CSIBI

Franciška Gaal in H. Thimig

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA-CAJ BAHOVEC. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

»PLANINKA-CAJ-BAHOVEC« iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 3. 11. 1932

Mariborske vesti:

Gledališki „ata“

»Naš ata« mu pravi ljudje iz njegove bližine. Dr. Radovan Brenčič je bil policijski komisar in je napravil skok iz obmejnega komisarijata v intendantsko pisarno mariborskega gledališča. S seboj je prinesel strogo natančnost, kar je še trebalo za nove naloge, je prišlo pozneje samo od sebe. In tako jo je srečno izvozil skozi enajst se-

zon; ob zatonu sezone smo in »ata« se smehljaj. Kadar je prav dobre volje, seže z desnico v košato bradjo rast, kakor je videti na sliki. Tudi kadar vztraja pri predstavi do konca v svoji loži, je dobre volje. Pa mora biti gledališče dobro zasedeno, sicer ni tega. Tudi slabe volje je zlasti, kadar so na vrsti izplačila, penozov pa od nikoder.

»Kako kaj, gospod upravnik?«

»Slabo; pogledite sem, in že privleče iz žepa znano beležnico. Ta beležnica mu omogoča, da uveljavlja tisto staro načelo »Omnia mea mecum porto«. Križem kražem številke, razpostavljene kakor hieroglifi na egiptovskih spomenikih. Vsak dan sproti je iz te čudovite beležnice razvidno dnevno finančno stanje, v katerem se nahaja slovensko gledališče v Mariboru. »Slabo; pogledjte. Premalo dohodkov; premalo subvencije. In še do gledališkega dinarja nam ne priznajo pravice. Pa slabe kritike pišete.« »Ata« je ves zatopljen v svoje številke, obenem pa

mu lahko na obrazu bereš, da je njegova očetovska skrb vendar skunštvala in zonegavila vse skupaj tako, da je le šlo po sreči. »Ata« nima miru, dokler ne uravnoteži vsega. Ta umetnost uravnoteženja se pridobi tudi pri volanu. Kako previdno vozi svoj vehikel. Dvoje obraja zelo: dobre kritike in pa občestne drogeve. Odkar se je bil tisti karambolček na šentlenarški cesti tako dobro iztekel, je svojo prirojeno previdnost podesetoril. Bogve, kako bi bilo, če bi tisti drog bil nekoliko trdnjši v svojih temeljih. Danes mu hvalo pojo njegovi, da je med najboljšimi šoferji v Mariboru. O šoferskih sposobnostih in zaslugah pa pripovedujejo realni ljudje, da gredo skozi telegrafsko in telefonske drogeve. To je šoferski krst...

Enajsto sezono je odrinil v stran. Ali je bilo vse dobro? »Ata« vse dobro ve in razume, da bi lahko vse drugače bilo. Ko bi ne bilo pojma »penozov« in spopajčevinjenih blagajn. Fura le naprej: teater in vehikel. Po prvem zasluženju imamo svoje slovensko gledališče v Mariboru; po drugem pa slabe ceste, ki še dolgo ne bodo boljše. Po prvem zasluženju bo njegovo ime trajno zapisano v spomeniku mariborske kulture. »Ata« se smehlja in seže z desnico v bradjo rast. Dobre volje je ob zatonu sezone. Nekdo mu je svojčas zapisal:

»Teatru našemu navadno huda prede na jesen.

A Radovan upravnik žilav je in mož jeklen;

Zdaj tu primoleduje tisočak, zdaj tam ongavi,

Za nekaj časa vsaj teater v življenje zopet spravi.«

niko slovenskih mest ter so mesta Celje, Kranj in Novo mesto že obljubila svoje sodelovanje ter se jim bo priključil še Maribor.

Mariborska tiskarna nam sporoča, da ne odgovarja resnici vest glede prevzema tednika »Borba«, ki je bila objavljena v četrtkovni številki, dne 10. maja.

Za birmo! Ogledite si izložbe

Ročne torbice, denarnice, kovčke, nogometne žoge, nabirtnike itd. v veliki izbiri po nizki ceni tudi

IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova 13

ZA POTOVANJE

● Ponovna ekshumacija. Truplo starega 84-letnega prevzičkarja Tikviča so včeraj v Limbušu ponovno izkopali. Izvršila se je sodna obdukcija trupla; dele drobovja pošljejo v kemično preiskavo, ki naj ugotovi morebitno zastrupljenje.

● Stari Maribor. Danes ob 10.30 bo vodstvo po muzeju. Prof. Baš bo podal obiskovalcem sliko starega Maribora na podlagi spopolnjenih in preurejenih muzejskih zbirk.

● Ure, zlatino, na obroke, hranilne knjižice dobite pri Ignacu Janu, Glavni trg.

● Birmanska darila, solidna in poceni, pri R. Bizjak, Gosposka 16.

● Lekarniško nočno službo vrši v tem tednu do sobote 19. maja lekarna »Pri zamorec« v Gosposki ulici.

Celje

● Poročili so se včeraj g. Metod Hočevar, namješčenec OUZD, in gdč. Vida Zabukošek, hčerka uradnika, ter g. Viktor Sinkovič, trgovski pomočnik, in gdč. Hajšinger Vera, šivilja. Mladim novoporočencem želimo obilo božjega blagoslova.

● Proslava 40 letnice CPD. V petek zvečer je gorel na Starem gradu v proslavo 40 letnice pevskega društva CPD kres, pred mestnim magistratom se je pa zbralo ob pol 9 zvečer precej občinstva. Moški zbor je zapel dve pesmi, nato je pa mestni načelnik g. dr. Gorican z balkona nagovoril občinstvo in čestital društvu k njegovemu jubileju, se mu zahvalil za njegovo dosedanje delo v prospah slovenske pesmi in ga bodril k nadaljnjemu delovanju. Za tem je še mešani zbor zapel Premrlovo »Slovensko pesem«, nakar je moški zbor ob 9 pred viljo Livado, kjer je priredil kumici ge. Dečkovi podoknico. Zapel je tri pesmi.

Za birmo! Za birmo! Hitite

dokler je še izbira popolna — v našo domačo manufakturno in modno trgovino

Valentin-a Hladin-a
v Celju — Prešernova ulica št. 14.

● Današnje pevske slavnosti. Danes po rani masi odkrije ob pol 9 Ipavčeva župa v Sv. Juriju ob juž. žel. spomnsko ploščo skladateljem Ipavcem, potem bo blagoslovitev temeljne kamna za spomenik. Ob pol 12 bo v Narodnem domu v Celju slavnostno zborovanje CPD. Ob 16 bo v veliki dvorani Celjskega doma župni koncert Ipavčeve župe.

● Koliko udeležencev je bilo na zborovanju Borcev v četrtak. »Jutro« je poročalo, da ni bilo na shodu niti 1500 ljudi; »Nova doba« pravi, da »se je po objektivni in absolutno točni cenitvi strokovnjakov zbralo kvečjemu 1500 ljudi, med njimi mnogo radovednežev.« »Mariborer Zeitung« in mariborska »Borba« pišeta o 4000 udeleženceh. Po mnenju nepristranskih strokovnjakov je pa znašalo število udeležencev 4000 do 5000.

● Izpremembra bivališča vojaških obvezancev. Opozarjamo vse vojaške obveznike kakor tudi lastnike konj, vozov in dvokoles na omenjeni razglas mestnega načelstva celjskega, ki je nabit na uradni deski mestnega magistrata.

Za birmance

izdelujemo res lepe obleke. Za botre same in tudi za birmance po meri po zelo nizkih cenah. Velika izbira blaga.

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Aleksandrova cesta

● Tečaja za mojstrski in pomočniški izpit. Vsed nove uredbe trgovinskega ministristva o sorodnih obrtih se bo število kandidatov za mojstrske izpite jako pomnožilo. Zato se bo vršil v Rokodelskem domu poseben tečaj za mojstrski izpit. Istočasno bodo pa tudi predavanja in pouk za pomočniški izpit. Oglašilo se je že več udeležencev. Kdor se še želi poslužiti ugodne prilike in se dobro usposobiti za pomočniški ali mojstrski izpit, naj se prijavi čimprej, gotovo pa do 27. maja, v društveni pisarni v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, ali pa pismeno. Tečaja se bosta vršila pod strokovnim vodstvom.

● V spomin na blagopokojnega g. Bertla Jug-a je licejski učiteljski zbor poklonil mestnemu načelniku 365 Din za brezposelne.

● Preko binkoštnih praznikov v Rogaško Slatino! Odhod v soboto popoldne ob 15.50, vrnitev v ponedeljek zvečer. Celotni stroški vožnje, prehrane, prenočišča 250 Din. — Za izletnike na Boč ali Donaško goro 250. — Ker odpade kosilo. Prijave, pojasnila »Putnike« za nebočnikom.

Do petka

zvečer oddane obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje, pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do

binkošti tovarna Jos. Reich

● Po 25 steklenic rogaške slatine sta zadeli potom loterije na tramvajskih listih Laharnar Marija, učiteljica, Podjunska 20 in Perovšek Božena, Društvena 54.

● Vedno več češnje na trgu. Ze pred tedni so se pojavile prve letošnje češnje na trgu. Bile so sprva prav drage. Zanimivo je, da letos iz Julijske Krajine ni bil uvožen niti kg vipavskih odnosno gorških češenj, ker so predrage in je na nje naložena visoka carina. V Vipavski dolini pa je bila sploh slaba letina za češnje. Na trg so prišle češnje samo iz Novega Sada in Bosne, zlasti iz Brčkega. Na debelo so bile te češnje 5 do 8 Din, na drobno 12 do 14 Din kg. Včeraj so se pojavile na trgu prve belokranjske češnje, ki so jih prodajalke ponujale po 8 do 10 Din kg. Letošnja ugodna pomlad je pospešila rast češenj ter je pričakovati, da homo v nekaj dneh imeli na trgu domače češnje iz sestrskc okolice. Letina za češnje je drugače prav povoljna.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

J. Vilhar, uror

Ljubljana, Sv. Petra c. 36

pri Zmajskem mostu

● Semenski krompir. Na šentpeterski napis je bilo včeraj pripeljano okoli 20 voz semenskega krompirja, ki so ga prodajali že po nižjih cenah od 0.90 do 1.05 Din kg. Krompir so večinoma kupovali kmetje iz okolice in pa ljubljanski trgovci za svoje trgovine. Sezona za semenski krompir ponehava. Letos je bilo v pomladni sezoni pripeljavana na trg okoli 100.000 kg krompirja. Mnoge vrste semenskega krompirja so bile prav lepe, druge vrste pa so kazale, da je treba za krompir poiskati nove izbirne vrste.

● Pomanjkanje špargljev na trgu. Sadjarško in vrtnarsko društvo je sicer pričelo akcijo, da ponči meščane in okoličane o gojitvi špargljev. Mnogi kmetje se za gojitev špargljev

Trboveljski rudarji za svoj obstoj

Posledice racionalizacije v številkah

Delavske plače v cementarni 100.000 Din na mesec, nova trošarina na cement pa pol milijona dinarjev na teden

Trbovlje, 12. maja.

Pogodba med železnico in TPD je zopet znatno znižala dobavo premoga iz slovenskih rudnikov. — Da se zagotovi najnujnejše življenske potrebe, se vrše zadnje tedne in dni posvetovanja, zborovanja pri vseh mogočih faktorjih za povišanje na-

ročil premoga — kar je predpogoj za zaslužek rudarjev. Pogoj, da se ne bo vedno več praznovalo, je tudi, da TPD preneha z nadaljnjim mehaniziranjem obrata. Značilno je n. pr., da znašajo plače delavstva na mesec pri racionalizirani cementarni 100.000 Din, novouvedena trošarina na cement pa tedensko 400.000 do 500.000 Din.

Skrivnosten napad na župnišče v Predosljah

Kranj, 12. maja.

V petek popoldne, nekaj minut pred 3.45, sta prišla v župnišče v Predosljah dva čedno oblečena neznanca in potrkala na vrata pri gosp. župniku. V sobi, ki služi obenem za župno pisarno, je prav takrat bila kuharica, ki mu je prinesla neki račun. Eden izmed prisilcev jo je poprosil za kozarec vode — očitno v namenu, da bi jo na ta način odstranil iz sobe. Uslužna kuharica je, nič hudega sluteč, odšla v kuhinjo, z njo pa tudi neznan gost, ki je v kuhinji v največji naglici srknil nekaj požirkov vode, nato se pa prav tako hitro vrnil v župnikovo sobo.

Drugi prisilec se je medtem predstavil gosp. župniku za Sušnika Lojzeta, po domače Dolhar, z Mlake, ki se je pred dvema letoma oženil v naklansko faro, in prosil za kretni list, češ, da je na povratku s Turčije, sedaj pa da namerava iti v Francijo. Gosp. župnik, ki pastiruje v Predosljah že 42. leto — 11 let je bil tu kaplan, sedaj mu pa teče 31. leto, odkar je župnik — tega Lojzeta kakor vso faro dobro pozna, zato se mu je čudno zdelo, ker mu neznanec ni bil čisto nič podoben; »podtaknjeni« Lojze zelo dobro videl, neznanec pa je nosil črna očala. Župnikove dvome o pravičnosti njegovega imena je preganjal z nejasnimi trditvami, češ, da se pač že dolgo ni videla, da mu je delo v rudnikih skoro popolnoma vzelo vid...

Ko se je prvi vrnil iz kuhinje, ga gosp. župnik vpraša, kaj bi on rad, ta pa meni nič tebi nič dvigne roko kakor za stral in zavpije: »Roke gor! Ti-

ho!« Gosp. župnik je presenečen zakričal, neznanec pa ga je zgrabil z eno roko za usta, z drugo pa se je oklenil njegovega tilnika. Krik je zasilila kuharica v kuhinjo in z vso naglico pohitela gori v sobo. Pri pogledu na roparja, ki je davil gosp. župnika, je zarjula, kar so ji moči dale, in se vrgla nanj. Napadalec ji je sicer nastavljal revolver na prsa, ona si pa ni dala bogve kaj dopovedati, ampak se bolj pogumno zavpila nad njim: »Kar buti!« To vpitje je zasililo gosp. kaplana, ki stanuje nasproti župnikove sobe, in hotel gledat, kaj je. Enega od obiskovalcev je še videl, kako je drvel po stopnicah na prsto, z drugim pa sta se srečala med vrati župnikove sobe. Tudi njemu je nastavljal samokres, gosp. kaplan pa se ni zmenil ne zanj ne za njegovo orožje, ampak ga je odrinil od vrat in planil v sobo, da vidi, kaj se je zgodilo z gosp. župnikom, ki pa se mu, razen nekaj prav malenkostnih prask po obrazu in strahu, ni zgodilo nič hujšega.

Prepovedana napadalec sta v največji naglici skočila na kolesa in odrvela proti Tenetišam. Govorila sta čisto domačo govorico, razmere so jima bile dobro znane, razen tega, da je župnikova blagajna — prazna!

Vest o drznem napadu sredi popoldneva se je kmalu raznesla po vasi, ljudje so se v ekrbu za priljubljenega gosp. župnika jeli zbirati okrog župnišča. Prihiti so tudi orožniki iz Kranja, ki so vso stvar zelo energično vzeli v roke. Upajmo, da njihovo iskanje ne bo zastoj.

Strašna nesreča z najdeno patrono

Ljutomer, 11. maja.

Danes popoldne se je v Radomerju blizu Ljutomeru zgodila težka nesreča, ki bo najbrž zahtevala človeško žrtev. Dvajsetletni posestniški sin Janez Dajčar (pri Sreinerju) je v nedeljo, ko je hodil v Veržej na proslavo sv. Janeza Boske, našel na poti blizu Veržeja v papir zavito neko patrono, katero je nič hudega sluteč vtaknil v žep in nesel domov. Dajčarja je že prej vedno zalezovala nesreča.

Pred par dnevi se je na nogi hudo vrezal, da ni mogel hoditi. Tudi danes je radi tega ostal v sobi. Iz dolgega časa je vzel v roke najdeno patrono in začel z žico vrtati. Takrat pa se je patrona razletela in s strašnim

pokom eksplodirala. Patrona je bila napolnjena z neko eksplozivno snovjo. Pok je bil tako močan, da so ga slišali v bližnje gorice. Imenovanemu Janezu Dajčarju je pri prihodu odtrgalo levo roko na zapestju in vzelo obe oči. Tudi na prsih in na obrazu je ves ranjen. V mlaki krvi je obležal na tleh.

Takoj so poklicali ljutomerskega zdravnika G. Porekarja, ki je nesrečnemu nudil prvo pomoč in ga nekoliko obvezal. Domači kaplan g. Munda mu je medtem podelil sv. zakramente, nakar so ga takoj odpeljali v bolnišnico v Ormož. Tudi če bo ostal pri življenju, bo siromak ostal vse življenje popolnoma slep in brez leve roke. Eksplozivna patrona je bila najbrž komu namenjena, ali pa jo je kdo samo odložil.

inž. kap. II. razr. Jurij Rukavina; za pomočnika oddelčnega starešine nižje šole voj. akademije inž. kap. II. razr. Miloš Marolt; na službo v štab inž. poveljstva inž. podporočnik Andrej Modrič; na službo pri referentu inž. poveljstva I. armijske oblasti nižji voj. uradnik I. razr. inž. tehn. stroke Rudolf Vondrašek; na službo v generalštabni oddelki ministarstva vojske in mornarice peh. podporočnik Armin Kovarčič; za vodnika I. bat. I. pionirskega polka inž. podporočnik Franjo Bonacič; za vodnika I. bat. 2. pontonskega polka inž. podporočnik Julij Galant; za vodnika kombinirane inž. čete poveljstva šibenika inž. poročnik Vladimir Crljenik; na službo v generalni štab poveljstva dravske divizijske oblasti peh. poročnik Gvozden Bralovič; za vršilca dolžnosti poveljnika 3. čete I. bat. 2. pionirskega poveljstva inž. kap. II. razr. Stanislav Bauer.

Ostale vesti

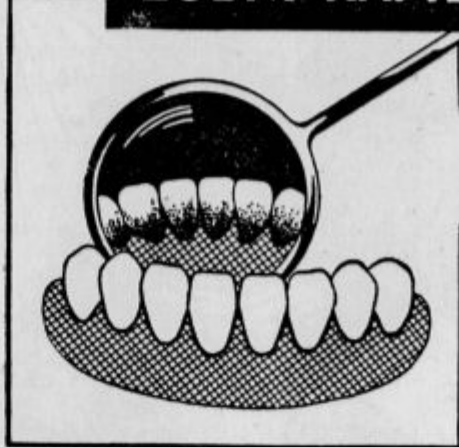
— Čebelarji! Ali se zavedate, da nas loči le še teden dni od velikega čebelarkega praznika, ko bomo proslavili 200 letnico rojstva čebelarkega vele mojstra Antona Janše? Brez dvoma bo to ena izmed najvažnejših prireditv čebelarkega društva. Naši čebelarji bodo počastili spomin Janševega rojstva dne 20. in 21. maja t. l. Prvi dan s proslavo v dvorani Delavske zbornice, drugi dan s proslavo na Breznici, na Gorenjskem. Društvo je razposlalo okrog 500 vabil ter okrožnico o življenju in delu Janše vsem našim srednjim, meščanskim in osnovnim šolam, društvom in uredištvom listov. Ako se bodo sedaj prijatelji čebelarstva in čebelarji udeležili tudi obhajila, bomo vsaj v skromni meri zadostili svojemu narodnemu čutu in proslava bo imela lep uspeh. Agitirajte čebelarji za obilen obisk.

— Razglas. Francoska vlada razpisuje za leto 1934-35 nekoliko stipendij za kandidate iz Jugoslavije. Prošnje morajo biti vložene najkasneje do 24. maja na rektoratu ljubljanske univerze. Predpisi za prošnje: 1. Prošnje morajo biti lastnoročno pisane in podpisane. 2. Priložiti je treba prepise diplom v overjenem francoskem prevodu. 3. Sestaviti je treba na posebnem formulirju razne podatke. (Formularji se dobe na rektoratu univerze.) 4. Vsi kandidati morajo obvladati francoščino tako, da bodo mogli poslušati predavanja v Franciji. Za kandidate ljubljanske univerze daje jezikovno kvalifikacijo lektor francoščine na univerzi kralja Aleksandra I. — Rektor: Dr. Slavič, m. p. — Gospod konzul francoske republike je rektoratu sporočil, da dajejo tistim prošilcem za francoske stipendije, ki ne stanujejo v Ljubljani, jezikovno kvalifikacijo francoski konzulu v območju, kamor kandidati po svojem kraju spadajo.

— Pri iskanju sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite jutraj na tešče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

— Romanja, katera priredi romarski odbor KA v Mariboru, se vrše sledeče: v Marjino Celje (Maria Zell) odpelje avtobus dne 6. junija ob 5 zjutraj ter se vrne dne 7. junija zvečer. — V Padovo odpelje avtobus iz Maribora dne 12. junija ter se vrne 14. junija ponoči. V Padovo vozi po sledeči poti: Maribor—Ljubljana—Trest—Mestre—Padova, nazaj pa Benetke (postanek 4 ure)—Gorica—Tolmin—Kobarid—Triž (Tarvis)—Beljak—Celovec—Maribor, tako da bo vozil skoraj ob celi boki vsaki fronti. Prihlase sprejema Romarski odbor KA Maribor, Orožnova ul. 10.

ZOBNI KAMEN

tiči za zobmi!-

KAŽE
USTNO ZRCALO

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Skrit za zobmi tiči zobni kamen in uničuje polagoma pa zagotovo zobe in jih rahlja, pa ne samo to, dostikrat zobje zaradi njega celo izpadejo. Ognite se temu — varujte svoje dragocene zobe s Sargovim Kalodontom. Zakaj samo Sargov Kalodont ima pri nas v sebi znanstveno priznani sulfocinolinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob s Kalodontom — ima vse svoje žive dni zdrave zobel!

Trdna točka v našem gospodarstvu

Malodušneži tarnajo nad krizo, pa sami z ničemer ne pomagajo k izboljšanju razmer. Med take lahko mirno prištevamo predvsem vse tiste, ki imajo za naše zavarovalstvo le omalovažujočo besedo. In vendar se je prav v teh težkih časih izkazalo, da je solidno zavarovalstvo napram krizi eden najodpornjših činiteljev. Zlasti življenjsko zavarovalstvo, kakor ga n. pr. goji naša domača Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, je v teh hudih časih pravi blagoslov za zavarovance. Zato: Nič malodušnosti! Vedrega duha in s krepko vojso se odloči za življenjsko zavarovanje pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani in morečih skrbih bo konec!

za mešani zbor z orglami. Part. 24 Din, glasovi 5 Din; Tome M.: »Stopil bom k oltarju«. Slovenska maša za mešani zbor z orglami. Partitura 20 Din, glasovi 4 Din; Zeleznik M., 14 mašnih pesmi za mešani zbor. Part. 32 Din, glas. 4 Din.

— Za srce, ledvice, kamne, jetra, želodec, nožnice, žile in čiščenje krvi je vendar najboljša naša Radenska slatina. Zahtevajte vedno in izrecno le Radensko slatino.

— Kraljestvo Bogatina vas vabi. Komna je pokrita še z enim in pol metra debelim snegom. Koča SPD Bohinj stalno odprta. Posebno za binkošti.

— Za birmo in prvo sv. obhajilo. Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg) ima v zalogi vsa primerna darila, ki so potrebna za birmance in prvobhajance, tako molitvene knjižice, podobice in razne druge spominke predmete, primerne za te prilike. Botrom in staršem je na ogled bogata izlozba.

— Ko se začne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša naval krvi.

Smrtna žrtev lantovskega pretepa

Št. Jernej, 11. maja.

Na Vnebohodu zvečer so se stekli pijani fantje v Dol. Stari vasi in napadli posestnikovega sina Pavliča. Z debelimi koli in deskami so navalili nanj in ga odabili s krvavimi ranami. Hoteli rešiti sina je skočil v bojni vrvež mladi oče, a pijani razbojniki so planili nanj in mu razbili lobanjo, da je potem, krvaveč iz mnogih ran, izdihnil. Po groznem dejanju so pretepači zapustili kraj krvavega poboja, a aubiksanje in klici na korajžo so še dolgo doneli v tiho noč...

Težko ranjenega Pavliča so danes odpeljali v bolnišnico, očeta položili na mrtvaški oder, vroče-krvne razbojnike pa odpeljali orožniki v zapore.

O, alkohol, kako velike in težke so tvoje žrtve, kako veliko in strašno tvoje prokletstvo v naših lepih slovenskih krajih!

Ptuj

Strelna družina v Ptujju je imela v četrtek, dne 10. maja izredni občni zbor. Ker je dosedanji predsednik podpolkovnik Sarac premeščen iz Ptujja, je bil za novega predsednika soglasno izvoljen komandant mesta g. major Manojlevič.

Cvetlični dan protituberkulozne lige v Ptujju je preložen na binkošti ponedeljek.

Proslavitev Materinskega dne. V petek 11. t. m. smo proslavili v Ptujju Materinski dan na izredno svečan način. Mestno gledališče, kjer se je vršila proslavitev, je bilo napolnjeno do zadnjega kotička. Pri tej priliki so nastopili tudi ptujski mali harmonikarji — 35 po številu — pod vodstvom učitelja g. Baša. Za malimi harmonikarji so sledile deklaracije učenc iz ljudske šole. Končno je zapel zbor meščanske šole nekaj prav lepih pesmic. Vse točke so malčki z neverjetno natančnostjo izvajali, za kar jih je občinstvo nagradilo z burnim odobravanjem.

Sv. Jošt že vabi!

Kranj, 12. maja.

Tudi letos bo na binkošti ponedeljek pri Sv. Joštu običajen shod za može in fante kranjske dekanije. Na binkoštno nedeljo po »Marijinem zvoneju« bodo litanije, na binkoštni ponedeljek pa prva sv. maša s pridigo ob 6 zjutraj (gosp. J. Košiček, urednik »Domoljubca«), druga pa ob 10 na prostem pri kapelici, če bo vreme kolikaj ugodno. Mašuje in pridiga gosp. M. Škerbec, mestni župnik v Kranju. — Može in fante izpod Sv. Jošta, za binkošti vsi na gor!

Botrcam

nudi krasne komplete, obleke in plašče po prav nizkih cenah

Fran Lukič

Ljubljana, Stritarjeva ulica

Koledar

Nedelja, 13. maja: (6. poveljstvena nedelja). Servacij, škof; Peter Regalat, spoznavalec. Mlaj ob 13.30. Herschel napoveduje deževno vreme. Ponedeljek, 14. maja: Bonifacij, mučenec; Paskal I., papež.

Novi grobovi

† Na Brodu pri St. Vidu nad Ljubljano je 10. maja mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Vrkov, roj. Koman, stara 72 let. Pokopali jo bodo danes ob 9 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim naše sožalje!

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Odrejeni so za vršilca dolžnosti 3. baterije 11. samostojnega topn. divizionja topn. poročnik Andrej Slapar; za poveljnika oddelka za zvezo 24. topn. polka topn. poročnik Anton Golec; za poveljnika oddelka za zvezo 2. konjeniškega polka konjeniški poročnik Viktor Kramarič; za poveljnika oddelka za zvezo 3. konjeniškega polka konjeniški poročnik Stanislav Škoberne; za vodnika I. bataljona 1. polka trdnjavekega topništva topn. podporočnik Krunoslav Dogan; na službo pri referentu topništva IV. armijske oblasti topn. kap. I. razr. Vilko Veres; na službo k poveljstvu ljubljanskega voj. okrožja topn. podporočnik Franjo Košnik; za vršilca dolžnosti poveljnika elektro-strojne čete pionirskega poveljstva

Sedaj na spomlad v

Rogaško slatino.

zdravilišče želodca, črev, žolčnega kamna itd. Tu najdejo bolni svoje zdravje, zdravi pa prijeten oddih. 20 dnevna popolna penzija velja v času od 1. maja do 15. junija Din 1000.— in Din 1200.—. Prospekte in cenik: Zdravilišče in pisarne Putnika.

V današnjih dneh primerna tolažba

Bogastvo ne osreči človeka

Neki ameriški tednik popisuje čudno življenje Pierponta Morgana. Mož je milijarder, ima dve veliki graščini v Angliji in tri v Ameriki, pa eta železnicami in bankam, kakor se mu izljubi; zbral je edinstveno knjižnico z dragocenimi rokopisi in prvotiski. Nihče ne pozna točne številke njegovega premoženja. Rokjaki so mu nadel priimek »sijajnega Morgana«. A vendar je vse njegovo življenje sama težka neprestana mora.

STRAH PRED MORILCI!

Morgan se od nekdanji boji za svoje življenje. Kot mladenič je skoro postal žrtev nekega razbojnika, ki je z revolverjem planil v njegovo sobo ponoči. Morgan se ni zmenil za svarilo »roke kvišku«, temveč je vzel napadalca revolver in ga prijel s pomočjo prebujenih slug. A kljub temu je obležal bogataš brez zavesti in izgubil veliko krvi. Kirurg mu je potem moral odstraniti obe revolverski krogli, ki sta mu preluknjali čreva. Od tedaj je v strahu pred napadalci.

SAMOTAR

Morgan stanuje v svoji newyorški palači v Madison-sjuarcu popolnoma sam, dočim varuje 24 detektivov njegovo in vse bližnje hiše. Poznajo slehernega stanovalca in zabeležijo vse obiske. Nobeno državno ali zasebno letalo ne sme letati nad Morganovo hišo.

VARNA LADJA

Morganov luksuzni parnik »Korzar« je stal dva in pol milijona dolarjev in je krasno opremljen, a razvija samo do 30 km brzine na uro. Ima 58 mornarjev, pet kabin za goste in posebno nadstropje za lastnika. Morgan nikoli ne dela izletov z ladjo, temveč samo potuje z njo po opravkih v Evropo. Poprej se je vozil s tovornimi ladjami, ki jih je zgradil še njegov oče, ker ne zaupa brzim veleparnikom iz strahu pred vlomilci. Tudi doma v New Yorku je Morgan ves dan poolnoma sam. Ždi navadno ali v pisarni ali pa v lastnem kabinetu. Ostale sobe se mu ne zdijo varne, ker gledajo na ulico, odkoder vedno lahko prileti bomba. Iz tega vzroka so velika benečanska okna njegove palače stalno skrbno zaprta.

Pri kosilu je Morgan tudi skoro vedno sam in uživa le najbolj preprosto hrano: krompir, mleko, ovseno kašo, ker se boji, da bi ga sicer utegnili zastrupiti. Kemik z drobnogledom mu je vedno na uslugo, če bi slutil, da ima katera koli jed »spremenjen okus«. Pravzaprav se Morgan oddahne šele po desetih zvečer, ko odsluži vse nastavljenice in ne pričakuje nobenega obiska več. Gre potem v spalnico, najbolj zavarovano sobo, leži s cigaro na divanu in po več ur čita detektivske romane, preden zaspi. Kapitan Drummond s priimkom »Buldog«, nova zvezda na tem področju, je Morganov priljubljen junak.

Misijsko gasilsko društvo na Kitajskem

Na misijonski postaji Jenčov v severni Kitajski so si pred tremi leti nabavili brizgalno na ročni pogon. Misijonski brat je izvežbal 20 kitajskih rokodelcev in delavcev v uporabi brizgalne in z njimi ustanovil prvo misijonsko gasilno društvo. S svoj hitro in uspešno pomočjo je odvrnila že mnogo škode. Že 20krat je bila v tem kratkem času potrebna njena pomoč, kajti majhne ročne brizgalne, ki jih uporabljajo Kitajci, so v vsakem večjem požaru brez moči.

Gotovo zveni nekam čudno, če trdimo, da je postalo gasilsko društvo, ki ne jemlje za pomoč nikake nagrade, pravo karitativno društvo in je pridobilo med poganskim prebivalstvom mnogo simpatij za misijon in misijonarje. (Fides.)

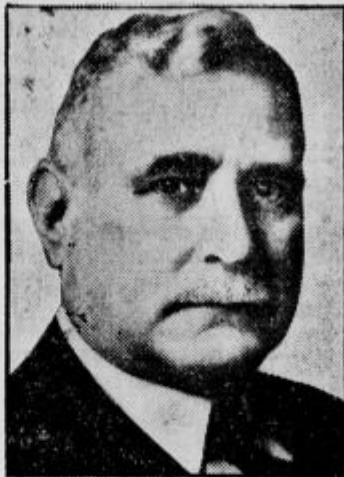
Pravijo, da v kratkem odpotuje v Varšavo francoski vojni minister Petaín. Francija in Poljska nameravata obnoviti vojaško pogodbo, ki je bila sklenjena leta 1921.

Nagrade tudi za najvztrajnejše bravece

Založniki, znanstvena in druga društva razpisujejo dosti nagrad za pisatelje, dočim ostanejo čitatelji neodlikovani. Zdaj so popravili to krivico v Italiji, kjer je ustanovljena nagrada za »najboljšega bravca«. Vse javne knjižnice morajo javiti v Rim osrednjemu odboru imena najmočnejših konzumentov: onih, ki izposodijo v teku leta največ knjig, in onih, ki se zanimajo za klasike pa odlične pisatelje. Na temelju predloženih podatkov bo določil odbor »najboljšega italijanskega knjigoljubca« in ga odlikoval z nagrado v znesku 2000 lir.

Življenjska modrost

Kar premeš, vdolbi v kamen, kar daš, zapiši v led.
Pred zlatim teletom se klanjajo samo teleta.
Pes ne bi lajal na drevo, če bi mogel splezati na njega.
Kdor radi ponosa noče priznati svojega greha, ta nima niti malce ponosa.
Jej z leseno žlico in govori z zlatimi usti.
So tudi možje radovedni, toda oni niso krivi, da jih je žena rodila.
Lepa žena brez srea, to je roža brez duha.
Kdor razume godbo besede, ta tudi razume govor godbe.
Mladost piše, starost plača.

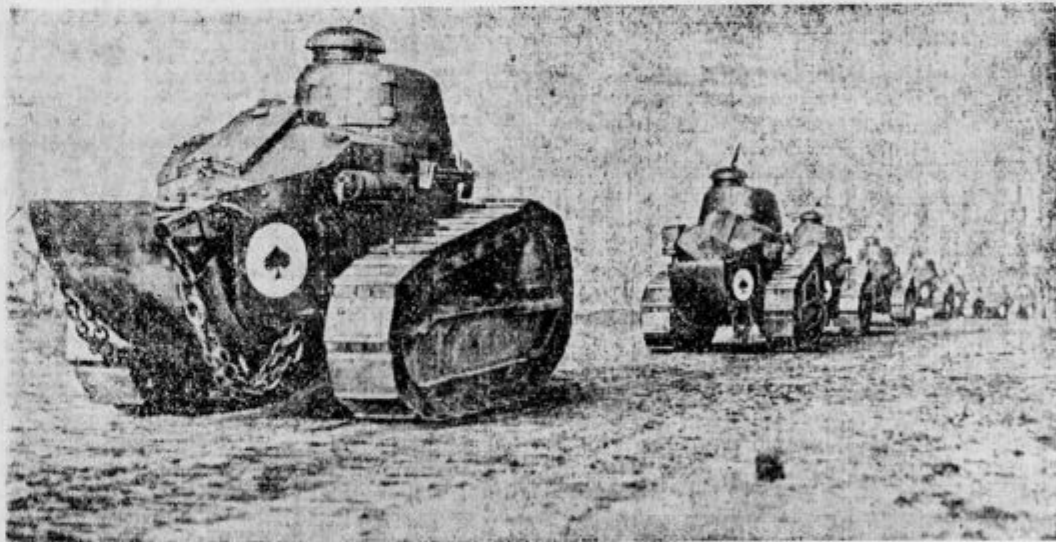

Carlos Mendicta je bil nedavno izvoljen za predsednika republike Kube.

Popolne gluhotote na svetu ni

Vodja praške gluhonemnice prof. Novak je s pomočjo radio aparata v teku več mesecev raziskoval stanje slušnih živcev svojih gojencev in dospel do zanimivih zaključkov. Postavljal je različne skupine gojencev, zdaj samo naglušne, zdaj popolnoma mutaste v bližini nizkofrekvenčnega ojačevalca. Vsak mu je moral popisati svoje vtise. Prof. Novak in njegovi asistenti so ugotovili presenetljivo, poprej nepoznano dejstvo: Na svetu ni popolne gluhotote! Tudi kot 100-odstotni gluhi označeni gojenci so čuli v bližini radijskega aparata določene glasove. Normalno uho loči do 10.000 nihlajev. Slušni živi »popolnoma gluhi« beležijo gla-

sove med 128 in 1024 nihlaji v teku ene sekunde. Razločijo samo t. zv. »čiste«, temeljne glasove, ne slišijo pa poštranskih, ki oblikujejo barvo glasa. Vsled tega doživljajo gluhi slušne slike samo površno in v zabrisani obliki. Ne morejo ločiti gosli od trobente, in orkester doni za njih kakor eno samo godalo. Tudi človeška govorica jim je dostopna samo v isti splošni obliki. Ne morejo ločiti »a« od »e« ali »e« od »u«. Gluhi so neprimerno dovzetnejši za nizek glas, bas, kakor za visok, tenor ali sopran. Ne morejo slišati soglasnikov »p«, »t« in »k«. Te ugotovitve bodo koristile pri pouku v gluhonemnicah.

Kako nedolžen znak, pik-as, nosi to strašno orožje. Kaj si bo človeštvo še izmislilo, da se bo učinkovitejše klalo med seboj? To so belgijski tanki na vajah.

Kirurgija velik dobrotnik človeštva

Vodja dunajske kirurške klinike prof. Wolfgang Denck je predaval v Zvezi avstrijskih zdravnikov o napredku kirurgije v teku zadnjih let. Največ uspehov beležijo operacije po vedno bolj razširjenih prometnih: železniških, avtomobilskih in letalskih nesrečah. To tiče predvsem polomljene kosti. Najtežje poškodbe, ki bi pomenile še pred desetimi leti popolno dosmrtno pohabljenost, se odstranijo zdaj popolnoma in ne zapustijo nobenih posledic. Celo prelom vratu stegenice je izgubil značaj usodne nesreče. Pri tuberkulozi je kronano z uspehom 75 odstotkov vseh operacij. Izmed 100 oseb s tvorijo v želodcu ali drobovju jih ozdravi zdaj operacije v teku enega meseca 85. Odstranitev kamnov je uspešna pri 95 odst. itd. Kirurgija počasi napreduje do stopnje točne znanosti, dočim je pomenila v polpretekli dobi samo vratom-

lomno spretnost. Zdaj modna evgenika očita kirurgom, da po nepotrebnem podaljšajo življenje slabotnim osebam, ki bi sicer postale naravne žrtve premale odpornosti. Toda obvarovati ogroženo življenje je sveta naloga zdravnika, ki ne sme in noče se ozirati na takozvane »socialne pomisleke«. Evgeniki smatrajo tudi za »javno zlo« rešitev samomorilcev, češ da krši osebnost prostost in javnosti povrne »socialno nepotrebne elemente«. Na te čudne očitke odgovarja kirurgija, da imajo samomorilci družine in bližnje, ki potrebujejo njih življenje. Samo 8 odstotkov rešenih samomorilcev si drugič poskuša vzeti življenje. Tudi tu imamo dokaz, da je samomor skoro vedno posledica razkrojenih živcev z zmanjšano preudarnostjo, nikakor pa ne pomeni sad treznega ugibanja in smotrene odločitve.

Automobilske

Stergule je velik bahač. Svojemu prijatelju Strigalci, ki si je kupil nov avto, pravi: Da, da, včasih sem se tudi jaz vozil v lastnem vozu. Da, mu odvrne Strigalca suho, toda tega je vaša mati potiskala.

Trgovca Striže je prišel na boben. Njegovi znanci, ki ga srečujejo na ulici, majejo z glavami in ga obžalujejo. Zadnjič ga srečata Stergule in Strigalca.

Kaj vraga je Strižeju, pravi Stergule, da pred vsakim voglom stegne roko? Ah, ubogec, odvrne Strigalca, to je vse, kar mu je še ostalo od njegovega avtomobila.

— Recite, mladi mož, ali znate šofirati avto?
— Ne!
— Potem, prosim, pazite trenutek na moj avto.

Sreča. Jera: »Neznosno je, da mi mož vedno govori o svoji prvi ženi.« — Jurček: »Ti imaš še srečo. Moja žena mi pa neprestano govori o možu, ki ga vzame po moji smrti...«

Zakaj se pri pranju jezite?

Res, mnogo muke je, predno je perilo oprano. Toda odkar ima Vaš trgovec na zalogi »PERION« pralni prašek, si delo lahko olajšate. »PERION« je brez klora in Vašemu perilu ne škoduje in ga opere brez truda.

Profesor narekuje na kliniki mrliški list: Tri rane. Prva je bila smrtna, toda ostali, dve sta k sreči samo nenevarnega značaja.

Neke vrste štoklje iz Afrike. Kljun je podoben copati meščanske gospe.

Pivo ga je rešilo

Tokijski dnevniki prinašajo čudno zgodbo Japonca Suzumija Tajzakija, ki je bil pred osmimi leti popolnoma onemogel sprejet v hokaido mesto bolnišnico. Zdravniki so ga morali opozoriti na bližnjo smrt, da bi uredil svoje zadeve. Tajzaki se je pripravil na smrt, in ko so ga vprašali po zadnji želji, je zahteval steklenico piva. Čim je dobil zahtevano, je hlastno izpil vse in nenadno občutil znatno poboljšanje. Od tedaj je dobival Tajzaki namesto hrane izključno pivo, se popravi in mesec dni pozneje popolnoma zdrav odšel iz bolnišnice. Zdaj pije samo pivo, ki mu nadomešča vsa druga živila. Bolnišnica je naklonila Tajzakiju malo stalno podporo. Njegovi dediči bodo dobili po njegovi smrti 50 tisoč dinarjev za truplo, ki ga bodo raztelesili kirurgi, da bi sklepali o tem čudnem slučaju.

Težak odgovor.

Sodnik (stari gospodični): »Ali nočete odgovoriti na moje vprašanje glede Vaše starosti? Gotovo Vam je moje vprašanje neprijetno.«

Gospodična: »Vprašanje nikakor ni neprijetno, toda odgovor.«

V rudniku Buggingen v Nemčiji je radi kratkega stika nastala strašna eksplozija. 86 rudarjev je po dosedanjih podatkih našlo smrt. V prvem trenutku so od zunaj še dobili odgovor na telefonske klice, kmalu na to pa ni bilo več glasu. Znamenje, da so se vsi rudarji zadušili. Naša slika nam kaže sorodnike, ki pred vhodom v rudnik zamažajo na svojce.

Dovolite, gospodična, da prisedem?

Ni razumela. »Dovoli, draga tela, da ti predstavim svojega prijatelja, ki se je nedavno vrnil s Kanarskih otokov.« — »Ah, kako zanimivo, Ali nam boste zapeli kako pesmico?«

DELA VSKI VESTNIK

Stanovska ureditev družbe

Danes se vsepovsod govori in piše o stanovski državi in stanovski ureditvi družbe. S tem se bavijo poklicani, še bolj pa nepoklicani ljudje. Ker pa so izlede ideje iz krščanskega kroga in jim je dal prav poseben poudarek Pij XI. v svoji okrožnici »Quadragesimo anno«, zato doživljamo vsak dan smešenje, ironiziranje in omalovaževanje teh idej.

Proti ureditvi družbe na podlagi stanovske vzajemnosti je vstal predvsem ves kapitalistični svet, ker je zahteval, da v stanovski družbi zanj ne bo več prostora in ne bo imel več tiste svobode, ki jo ima danes, in s katero danes izrablja delavski stan. Potem so zoper stanovsko misel vstali marksizmi vseh vrst od materialističnega tja do »krščanskega«. Treba pa je vedeti, da se napadi ne vrše zato, ker je stanovska ideja slaba, zgrešena in nesposobna ustvariti novih družabnih razmer, ampak zato, ker jo priporoča papež kot predstavniki katoliške cerkve. Kar pa prihaja od te strani, to je treba pobijati in smešiti in označiti kot nekaj takega, kar ima namen pomagati kapitalističnemu stanu, da obdrži vso moč v rokah in še naprej izmoghava delavno ljudstvo.

Kaj je resnice na tej stvari? O čem papež prav za prav v svoji okrožnici govori?

Papež Pij XI. je v svoji okrožnici poudaril stanovsko idejo in jo priporočil človeštvu, da jo uporabi pri obnovi družabnega življenja. Papež nikakor ni postavil konkretno izdelanega družabnega reda in tudi ne poklicano stanovskega, ampak je le poudaril osnovne moralne podlage in vrhovna so-

cialna načela, ki morajo usmerjati krščansko družbo, to je socialno vzajemnost, ki najbolj prihaja do izraza v korporacijah. Kako to realizirati, da se temu idealu najbolj približamo, to pa ni stvar ne papeža ne cerkve, ampak države in državljanov, ki se prištevajo h krščanskemu občestvu. Papež je dal torej samo idejo, ki niti nova ni, pač pa se je že preveč zamigljala in skoraj da pozabila, za kar so seveda poskrbeli na eni strani kapitalisti, na drugi strani pa marksisti, oznanjujoč razredni boj kot edino rešitev za proletarijat.

Kako naj se stanovska misel izpelje v vseh podrobnostih, o tem — kot rečeno — papež ne govori, in je to delo krščanskih držav in katoličanskih sploh. Zato moramo z veseljem pozdraviti vse navedbe in načrte, vse razprave in predavanja o tem predmetu. Ni seveda s tem rečeno, da je vse to dobro in edino pravilno ter brez zmot in pogrškov, toda zavedati se moramo, da izhajajo ti načrti in te osnove iz pravilne podlage. S samo demagogijo, s ironiziranjem in smešenjem ne bomo rešili niti enega socialnega problema. Rešitev je v vztrajnem in sistematičnem delu. Od radikalnih gesel, ki se ne dajo izpeljati, ni bil še nihče sil. Socialno blaginjo bodo prinesli znatni, žilavi in delavni ljudje. Pri nas se zoper idejo stanovske družbe bore s prav posebnim ognjem marksisti okoli »Svobodec«, »Delavske politike« in »Besede«. Toda to ne sme in ne bo oviralo niti našega delavstva, niti našega razumnosti, da se s tem vprašanjem bavi, da ga proučuje in da mu poskuša najti dobro in uporabljivo rešitev, ki bo prinesla odrešenje in vstajenje delavskemu stanu.

ŽENA IN DOM

Najboljša zaščita mater in otrok

Zaščita mater in otrok stoji danes po vseh kulturnih deželah v ospredju socialne politike. Tudi naša socialna zakonodaja se je oddolžila temu vprašanju. Toda vse to prizaddevanje napravljata vti, kakor da bi zelo skrbno pazili na cvel in sad kake rastline, za korenine in zemljo bi se pa ne brigali, dasi bi bila rastlina očitno ogrožena ravno v koreninah.

Naravni in najboljši zaščitnik matere in otroka je mož, oče. Le kjer ta zaščitnik odpove, je potrebna javna zaščita družine, javno varstvo matere in otroka, ki pa nikdar ne more nadomestiti tega, kar izgubila mati in otrok na očetovi skrbi in ljubezni. To je edino zanesljivo temelj družine, najboljše jamstvo za dobrobit matere in otroka.

Da se čuti danes po vseh deželah tako nujna potreba po najboljši javni zaščiti mater in otrok, je nedvoumen dokaz, v koliki meri je odpovedal sodoben mož kot vzdrževalec in zaščitnik družine. Krivde ne smemo pripisati toliko na njegov osebni rovaš, kakor gospodarsko socialnim razmeram in splošnemu izginjanju pravih temeljev na vseh popriških življenja, prav posebno pa na kulturnem (umetnost) v usseh in brez njih. Proslulo boljševoško geslo o kozarcu vode (spolno izživljanje je isto, kakor če si kdo s kozarcem vode uteši jezo) je vsaj praktično prodrlo tudi po večini drugih dežel. To življenjsko pravilo je ubilo v moških zadnji čut odgovornosti za mater in otroka, vsak zmisel za družinsko življenje. Veliko zla je rodila že proslula določba Napoleonovega zakonika, ki štiti nezakonskega očeta pred zneškodovanjem, še večjo potuho je dajala moški raz-

življenju, odgovornost za vse posledice, ki se tičejo žene, matere in otroka. Strašno je, da sme moški onesrečiti dekleta in ga potem z otrokom ali otroci prepustiti usodi, da se le zna izmuzniti ali pa zadostiti milim določbam glede alimentacije; da sme moški zapiti ali drugače zapraviti vse svoje dohodke in prevzeti skrb za družino na javno dobrodelnost; da sme moški zapustiti družino in si poiskati »pomlajenja« v novi zvezi. Kje more biti ob tem stanju govora o kaki resnični zaščiti mater in otrok?

Pa seve, če zahtevamo od posameznika odgovornost nasproti splošnosti, mora tudi posameznik zahtevati od splošnosti take pogoje življenja, da bo mogel tej odgovornosti zadostiti. Prvič naj se iz javnega življenja neizprosno iztrebi vse, kar je v nasprotju z naravnimi načeli, kar ponižuje in škoduje veri, ki je edina zanesljiva podlaga za zdravo in močno življenje narodov in družbe. Drugič pa naj se brez obzira izvede taka porazdelitev gmočnih dobrin in sadov dela, da ne bodo maloštevilni izvoljenci tlačili in se dušili v preobilju, milijoni pa stradali. Strašno narobe je v družbi, kjer družinske očete enostavno mečejo na cesto in jih nihče ne vpraša, kaj bo zdaj z družino — ali pa družinski oče ob 8-urnem dnevnem delu ne zasluži družini niti za suh kruh — ko istočasno izvrstno prospeva cela vrsta obratov, kjer se točijo najzibranje pijače in streže z najdražjimi jedili. Kje je tudi s te strani zaščita mater in otrok, o kateri toliko govorimo?

Ako nam je res do družine — in do nje nam mora biti, če nam je do življenja, do bodočnosti

Ali ste že obiskali našo gostilno

Vajenci in nadaljevalne šole

V preteklem mesecu je izdala ljubljanska Delavska zbornica zelo potrebno in koristno brošuro o strokovnem nadaljevalnem šolstvu in vajencih v dravski banovini. Ker ima posebno »Delavski vestnik« važno nalogo, da opozarja široko javnost na raznovrstne težave in boje slovenskega delavstva, da delavstvo poučuje in obvešča o socialni zakonodaji v naši in v drugih državah in da delavstvo moralno podpira, moramo v tej številki »Vestnika« povedati sledeče o našem strokovnem nadaljevalnem šolstvu:

Izpreminjalni predlog uredbe o strokovnem nadaljevalnem šolstvu, ki je bil predložen ministrstvu za trgovino in industrijo, ima določilo, da morajo biti prvič šole tirazredne in drugič, da jih je treba ustanoviti samo v krajih, kjer je v šolskem okolišču nad 50 vajencev. V dravski banovini bo na ta način ukinjenih skoro polovico, to je okrog 50 šol s 86 razredi in 1400 učenci. Sicer uredba predpisuje, da se bodo v takih krajih, kjer je 25 do 50 vajencev, vršili posebni šestmesečni tečaj, in sicer šole vsake tretje leto. Resnica je, da se radi prevelike raztresenosti vajencev po posameznih krajih na deželi nadaljevalno šolstvo težko tako organizira, da bi šolanje obseglo vse vajence. Zavedati se moramo, če vajence ostane v sliku s šolo in da v nji obnavlja svoje prej pridobljeno znanje, da je to velikega pomena. Dokler se uredba ne bo tako izpopolnila, da bo naše strokovno nadaljevalno šolstvo organizirano v ozi zvezi z reorganizacijo narodnega šolstva, bomo vedno le nazadovali.

Vzdrževanje strokovnega šolstva. — Posebno pereče je danes vprašanje vzdrževanja nadaljevalnih šol. V uredbi ni nikjer povedano, na kak način in v kak višini naj zasnajo podpore. V uredbi bi bilo treba določiti, kolikšen znesek naj prispevajo za šole banovine in država. Če tega ne bo, bodo strokovne šole odvisne samo od milodarov uvidenih učiteljev in posameznikov. Za šole je brez dvoma to, da upravniki ne vedo, ali bodo mogli v prihodnjem šolskem letu šole še vzdržati, zelo, zelo slabo. Uredba sicer nalaga glavna bremena na občine, toda finančne razmere večine slovenskih občin so take, da bodo ta bremena težko nosile, če jih bodo sploh mogle. Danes je v dravski banovini približno 40% vseh vajencev, ki v smislu § 294 novega obrtnega zakona ne dobivajo nobenih odškodnin za svoje delo. Kljub temu se je pa vpeljala navada, da plačujejo šolnino stari vajencev, mesto obrtnikov. Nova uredba oprošča mojstre še tistih dolžnosti, katere jim zakon sedaj nalaga. Ker so vajenci otroci revnih staršev, bi se smeli pritegovati k plačevanju šolnine pač samo mojstri, kar bi bilo mnogo bolj socialno in pošteno. Stroški za splošno-obrtno, za strokovne, za gostilnišarstvo in za trgovske šole so v letu 1931/32 znašali 2.091.191 Din, v letu 1932/33 1.894.047 Din, v letu 1933/34 (do aprila 1934) 1.189.487 Din. Vajenci so s šolnino nosili v letu 1931/32 588.933 Din vseh stroškov, v letu 1932/33 479.468 Din, v letu 1933/34 (do aprila 1934) pa že 313.288 Din. Te številke nam jasno pričajo, kdo prav za prav vzdržuje strokovno nadaljevalno šolstvo v Sloveniji. Tega bi ne smelo biti!

Nedeljski pouk. V šolskem letu 1932/33 je bilo v vseh strokovno nadaljevalnih šolah v dravski banovini 6530 učencev. Nedeljski pouk je bil pri nas le izjema. Danes se pa hoče to zadovoljivo stanje kršiti. Ali je to prav? Z vso odločnostjo moramo odgovoriti proti temu 12 osnutku nove uredbe. Saj naš zakon o zaščiti delavcev predpisuje popolnoma določeno, da morajo imeti vsi pomožni delavci vsak teden 36 ur prostega časa na razpolago. Ako bi se zaradi krajevnih prilik moral vršiti pouk kje tudi v nedeljah, bi se moralo dati vajencu za prosti čas najmanj polovico dneva med tednom. Ker je počitek med tednom v večini primerov neizvedljiv, bi oblast ta počitek še manj vpeljala, kakor pa zabranila nedeljski pouk. Pa tudi z verskega stališča moramo odločno protestirati proti nedeljskemu pouku. Če sedaj se dogajajo primeri, da se vrši prav tako, da je vajencu skoraj nemogoče opraviti svoje verske dolžnosti. Na primer v Krškem in v Lescah se vrši pouk od 8 do 13, v Muti pa celo od 8.30 do 10.30 in od 14 do 15. Če bo nedeljski pouk rodil dobre uspehe, dvomimo; vajencem bo pa brez dvoma mnogo škodoval.

Novice iz Rooseveltove države

Železniški delavci proti znižanju plač. Voditelji treh železniških organizacij so šli v Washington zaradi pogajanj z voditelji železnice glede namernega znižanja plač. Prizadevati bo najmanj en milijon železniških uslužbencev. Lastniki železnice zahtevajo, da se plače znižajo za 15%, delavstvo pa grozi s stavko, če se to res zgodi. Promet bo zelo trpel.

Starostno zavarovanje. Lansko leto so državljani države Ohio z ogromno večino glasov sklenili, da se vpelje splošno starostno zavarovanje. Po več mesecih odlašanja je končno država določila tri milijone dolarjev, da se začne s 1. junijem z izplačevanjem rent starim in onemoglim ljudem. Ker so pa trije milijončki zaenkrat samo na papirju, bo starostno zavarovanje po ameriškem sistemu nemogoče.

160.000 CWA delavcev v New Yorku pride zopet pod mestno dobrodelnost. Z aprilom so mestne dobrodelne družbe v New Yorku dobile v svojo oskrbo okrog 160.000 brezposelnih delavcev. Mesto New York izda za brezposelne mesečno 15 milijonov dolarjev ali okrog pol milijarde dinarjev. Poleg tega pa zvezna vlada prispeva zraven še 10 milijonov dolarjev, in sicer mesečno. Ker tudi ta sredstva ne zadostujejo za vse odpuščene delavce, ki so bili zaposleni pri javnih delih, je župan mesta New Yorka, La Guardia, predlagal, da naj se uvede takoj brezposelno zavarovanje. Stroški tega zavarovanja bi se krili iz posebnih davkov in s tedenskimi odteglaji od plač zaposlenih delavcev.

Delavci so začeli z bojem, da so jim priznajo strokovne organizacije. Voditelji ameriškega delavstva so si s pomočjo vlade priborili popolno samostojnost in neodvisnost delavskih organizacij. To je imelo takoj tudi dobre posledice, ker so potem avtomobilske družbe pristale na zvišanje plač in na znižanje delovnega časa. Računajo, da se je avtomobilsko industrijo v zadnjih šestih mesecih organiziralo kar 150.000 delavcev.

10.000 inozemcev so hoteli izgnati iz Clevelanda. Državna komisija za pomoč brezposelnim v Clevelandu je predlagala, da naj se izžene v njihove rojstne domovine vse delavce, ki prejemajo podporo od dobrodelne komisije, ker bi se s tem prihranilo 200.000 dolarjev na mesec. Inozemci pravijo, da oni niso krivi, če so brez dela. Toda država pravi, da ni dolžna preživljati inozemcev, ker jih v Ameriko ni vabila. Lisi proti temu postopanju odločno protestirajo in pišejo, da bi le zvezna vlada v Washingtonu imela pravico izganjati ljudi. In tudi ona bi bila pri tem omejena le na inozemce, ki so v Ameriki manj ko pet let.

Iz knjig in revij

»Socialna Pravda« je naslov listu, ki so ga prišli izdajati katoliški delavci in nameščenci na Hrvaškem. V prvi številki razvija svoj program in napoveduje ostro borbo kapitalizmu, ki prevarljivo izrablja in zlorablja človeško delovno moč, ki je kriv današnjega težkega stanja, vse bede, gorja in brezposelnosti, ki je kriv vseh družabnih nemirov in vojn itd. Ostro borbo napoveduje pa tudi marksizmu, ki se dela za zaščitnika delavstva, v resnici pa se objema s kapitalizmom in vara delavstvo. Zakaj pa se marksizem tako besno zaganja samo v katolicizem? Zato, ker vidi v katolicizmu resničnega prijatelja vseh revnih in ponižanih in ker se boji, da zgubi delavstvo, ki sedaj polni žep marksističnih »voditeljev«. Veseli nas ta načelna jasnost hrvaškega delavskega pokreta. — Dalje so v listu poročila raznih katoliških delavskih organizacij, iz katerih vidimo, da se katoliški socialni pokret na Hrvaškem lepo širi in veča.

»Kres« je svojo aprilsko številko posvetil delavskemu vprašanju. Ima celo vrsto lepih in tehničnih člankov (za smotom). Vse socialno vprašanje. Dejavnost pomoči bližnjemu. Moj obisk pri Ljenu. Narod, kmet in delavec, i. dr.). »Kres« je leto izredno dvignil in poglobil ter ga vsem najtopleje priporočamo.

»Besede« si je dala nalogo, da oblati spomin največjega Slovenca in Jugoslavana ter največjega boreca za delavske pravice — dr. Janeza Evangelista Kreka. Vemo, da marksizem okoli »Besede« to ne bo uspelo, vendar to početje najodločneje obsojamo.

„Zadružna klet“

na Kongresnem trgu 2
Dobra cenena in zdrava

brzdanosti reglementirana prostitucija, vendar je vsaj načelno, vsaj nazunaj, po javnem mnenju uživala družina odlično mesto kot edino priznana oblika spolnega življenja. Poslej je velik del znanosti in umetnosti v zvezi s političnimi in gospodarsko-socialnimi preobrti v množičnih izpodbopal vse etične pojme in pravno hotenje in s tem vse temelje družine, kjer sta mati in otrok edino varna, edino vsestransko zaščiteni. Učinki so taki, da je postalo še boljševoški strah in so se začeli vračati k tako zaničevani prejšnji »meščanski moralici in zahtevajo od vsakogar vso odgovornost za spolno življenje.

Zaščita mater in otrok, ki se giblje zgolj v izenačevanju nezakonskih otrok z zakonskimi, s podpiranjem nezakonskih mater, z javno preskrbo zanemarjene dece itd., je brezupno početje. Če hočemo mater in otroka res zaščititi, potem vse prizadevanje usmerimo predvsem v tem pravcu, da to zaščito v polni meri prevzame zopet mož, oče. Vzgoja in javno mnenje, pa tudi zakonodaja naj zahteva od vsakega vso odgovornost v spolnem

— potem omogočimo možu očetu, da bo mogel družino primerno vzdrževati, hkrati pa brezpogojno zahtevamo od njega, da sam prevzame zaščito matere in otroka in se predvsem sam nikdar ne pregreši proti njima. To zahtevo postavlja celo ruski boljševiki. Theodor Seibert navaja v svoji knjigi »Rdeča Rusija« tole preznačilno dogodbo: Leta 1926 je dala sovjetska vlada aretirati ruskega tajnika M. pri nekem ameriškem časnika in ga izgnati na Solovecke otoke. Ker so bili inozemski poročevalci v Moskvi prepričani, da mož ni zakrivil nič posebnega, so se zavzeli zanj na pristojnem mestu. Vodja tega mesta, član kolegija zunanjega komisariata, jim je to silno zameril in izjavil, da o tem sploh ne more razpravljati. Ob neki drugi priliki je se potem stvari znova dotaknil in rekel vidno ogorčen: »Nikakor ne razumem, kako se morele potegovati za M.-a, ki je imel razmerje, dasi je oženjen in ima dva otroke!« Klobuk doli pred takim pojmovanjem odgovornosti za družino! Na tej liniji leži prav zaščita matere in otroka.

Opomin o pravem času

Znameniti katoliški mesečnik »Stimmen der Zeit« prinaša v majskem zvezku velepomembno razpravo Hedwige Michel o bistvu telesnega in dušnega materinstva. Iz nje posnemamo nekaj misli, ki utegnejo vprašanje materinstva marsikomu pomakniti v pravo luč.

Govoreč o pripravljenosti za materinstvo, pravi pisateljica: »Ta pripravljenost ni samo v volji žene do materinstva, marveč je dozorevanje za materinski poklic odvisno od tega, ali je žena predmaterinsko dobo svojega življenja preživela plodno, ali je imel zanj vsak trenutek življenja lasten zmisel, lastno vsebino, ali ga je živela po lastni odločbi. Samo tako je bilo njeno življenje plodno, je dozorevala v človečnosti, ki se ne do-seza toliko s hrepenenjem in sni kakor z življeno resničnostjo. Zato ni brez nevarnosti, če stavimo danes deklicam pred oči materinstvo kot edini cilj. Varujmo se, da jim vse drugo razen tega enega ne postane ničevno in bodo živele samo v sanjah za tem ciljem, slednjici pa ta cilj zgrešile. To se pravi, da utegnejo sicer postati matere, a materinstva ne bodo znale izpolnjevati, ker so bile zamudile, da bi bile že preje postale v pravem smislu žene. Drugič pa je odvsnja zoritev ženske duše od tega, ali zna mož, kateremu poveri zaklad svoje ženske ljubezni, svoje nemo hrepenenje po otroku — ta dar sprejeti in ga hraniti. To je pa zopet v veliki meri odvisno od tega, kako je šel sam očetovstvu nasproti. Danes se toliko govori o materinstvu žene, Zakaj tako malo o očetovstvu moža? Novi rod potrebuje očeta kakor mater, v gmočnem, telesnem in duševnem pogledu. In trdimo, da tudi žena ne more popolnoma dozoreti za materinstvo, če mož ne dojema zmisla svojega očetovskega poklica. Če se njen zakon poniža, njena ljubezenska volja žali in če v možu

ne najde opore, ki jo je potrebna, potem bo komajda mogla popolnoma razviti svoje materinsko bistvo. Če se družita duševna zrelost in telesno materinstvo, potem se v biološkem uresniči duševno. V nasprotnem slučaju zija med obema redoma, ki naj bi bila izraz drug drugega, bolesten prepad. Če hočemo torej prave matere, ni dovolj, da olajšujemo zakone in slavimo materinstvo, kar je sicer oboje prav, marveč moramo hkratu ženam omogočiti materinstvo v višjem zmislu. V ta namen je potrebno, da njeno človečnost na vse načine pospešujemo in v možu zbudimo zavest in odgovornost očetovstva.

MODNE NOVOSTI

Dve brhki pomladni obleki, prva iz motnega krepa, druga iz umetne svile.

Gospodinja

ki išče dobro in solidno postrežbo, naj se prijavi v prodajalni I. delavskega konzumnega društva v Ljubljani, Kongresni trg 2, ali kakih drugi poslovalnici te zadrage.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

A. Herrlich:

Velika reka

Kdor bi pričakoval tiste čustvene ubranosti, ki nam jo prinašajo zapadnoevropske koncertne dvorane pod imenom »Volga«, bi se zelo motil. Samotno in suhoparno leži grič Stenka Razin na saratovskih bregovih in komaj da še ve kdo pripovedko o velikem roparju in njegovih delih. Nič več se ne pomikajo ob robu bregov vlačilci ladij po ritmu volške pesmi in uoben pevski zbor donskih kozakov ne skrbi za primerno razpoloženje.

Drug ritem gospoduje sedaj na prostranih vodah, drugo življenje valovi tu, nič manj lepo od prejšnjega, vsaj za tistega, ki razume njegovo govorico. Volga, glavna reka Rusije in največja reka v Evropi, je že davno postala glavna življenjska žila vzhodnoevropskega prometa. Po plovni pri-tokih zgornjega teka: Oki, Molog, Seksi, ki jo vežejo z Leningradom, odpira promet južno-vzhodno Rusijo, obrobne države Kaspiškega mor-

Vedno pogostejše je videti tudi velike ladje, namenovane za deskanje, tzv. »beljany«. Odpravljajo jih veliki državni lesni trust »Severofles« v Arhangelsku. Po smrekovih gozdovih tajge okrog Arhangelska je na delu na desetisoče delavcev. Po velikih trustovih žagah les predelajo in nalože na majhne tovorne parnike, ki se odpravijo nato v Evropo, Severno Ameriko, Argentino, Brazilijo ali pa po dvinskem vodnem sistemu do Volge.

Tako se na veliki reki točno zrcali gospodarsko gibanje sveta in neznansko zanimiva je vožnja na snažnih belih parnikih po reki nizdol na jug. Parniki so razmeroma dobro urejeni, imajo prometni krov, razgledni salon in prav prijetne kabine 1. in 2. razreda. Samo dobre stare ruske prehrane na petdnevni vožnji iz Nižnjega Novgoroda v Astrahan sedaj ne najdeš več; ladijska kuhinja se pre-skrbuje od slučaja do slučaja in morajo potniki do-

Volga pri Nižnjem Novgorodu.

ja in vsaka premaknitev v ozračju, ki je gospodarsko in politično nezasišeno napeto, najde tu svoj viden odraz.

Komaj se spomladi reka oprosti ledu, se pojavijo na zgornjem teku dolge vrste ladijskih tankov, ki jih vlečejo parniki. So iz samega železa in obsegajo poprečno po 7500 ton! Vsako leto prepeljejo iz bakaških studencev čez Astrahan tri milijone ton nafte in jo pušajo v Nižnem Rybinsku in Permu. Tam pretočijo dragoceno surovino na petrolejske vlake, ki jo razvozijo dalje v industrijske kraje in v inozemstvo. Če je pa položaj na svetovnem trgu ugoden, potem pridejo v Batum mednarodne petrolejske ladje in potem steče velik del ruske nafte po »pipe line« — tisoč kilometrov dolgi cevni napeljavi iz Baku-a v Batum.

Nemški naseljenci so bili izpremenili stepe okoli Samare in Saratova v bogato žitnico. V sedanjem času najtršega napora je za Rusijo dvakrat važno, da dobi v roke ves žitni pridelek. Povsod ob Volgi vidimo pred žitnicami in mlini velike lesene barke. Povsod mrzlična delavnost. Pod vojaškim varstvom nakladajo ladje, ki jih vlečejo potem parniki po reki navzgor v prehrano severnih pokrajin.

Tipična slika vsakega potovanja po Volgi so vedno zopet veliki splavi lesa. Na svojevrstni način se prilagajo v pokrajinski okvir. Posamezni splavi so pogosto po več sto metrov dolgi. Na njih so postavljene lesene hišice za prenočevanje posadke, kar daje celoti podoben plovčec vasi. Tok jih nese po strugi nizdol, vožnja traja dneve in tedne. Potrebne so ogromne veslašice in signalne naprave, dostikrat tudi poveljniški mostič za voditelja splava, da je mogoče varno pluti.

Po južnoruskih stepah zelo primanjkuje lesa. V obrobna ozemlja prihaja sicer les iz kavkaških zalog, a za preskrbo notranjih predelov ni prometnih sredstev. Tu prihajajo na pomoč reke. Po nepreglednih gozdovih visokega severa sekajo drevje ter ga po rekah Koksaga, Keršenev, Vetluga, Jajva itd. splovljajo do Volge. Tam debela polovica in sestavijo v orjaške splave, ki se nato odpravijo proti Južni Rusiji. Končno pristaneš je večinoma Stalingrad, kjer se les predela in razpošilja dalje.

A. Senge:

Oklep v ognju

Vselej, kadar je manjkalo kako živinčje, se je Bastiano rotil, da tega ni napravil nihče drugi kot jaccaré — amaoški krokodil. A kako naj bi prišel ta v El Girono? Ali nismo bili tu že sredi civilizacije? Med železnici in betonskimi cestami, daleč od rek in lagun? Saj je bila že cela večnost, odkar so tu ubili zadnjega klavnega plazivca. Mc. Norton in dom Antonio sta se zato posmehovala, češ, da vidi Bastiano o belem dnevu bele miši in plazivce. Zakaj Bastiano je bil največji pijanec med Manaosom in Rio Trombetasom.

Zdaj pa je v naselbinu umolknilo vse posmehovanje.

Sinoči se Chicasova sinova nista vrnila domov; in ko so ju šli davi možje iskat, je Pabla, starega iskalca gumija, sredi ceste napadel krokodil in ga razmesaril. Sestradini plazivci je bil do šest metrov dolg in se je z bliskovito naglico pojavil in zopet izgubil. In to v blatnem bajerju na ovinku.

Mc. Norton, trgovec, in dom Antonio, župan, sta odreenela, ko so prinesli v skladišče truplo starega iskalca gumija. Pablove desno stegno je viselo samo še na kiti in revolver z desetimi naboji je klavirno bingljalo na razcedranem pasu. Se pred tremi urami je bil sedel tamle na sodu in pripovedoval o štiriindvajsetih načinih smrti, s katerimi se mora v svojem poklicu vsak dan otepati. Lov na krokodile se mu je zdel kakor dobra šala. Zdaj je pa ležal ond in kri je curljala krog njega.

Bastiano je divje mahal z rokami in se priduljal, da je moralo zanesti krokodila v El Girono ob zadnji povodnji. Pa to zdaj ni nikogar zanimalo. Od povodnji je bilo že dolgo. Vsa stvar je bila neumljiva.

Mc. Norton je molče stopil za pregrajo in prinesel tri težke puške. Eno je vzel dom Antonio, drugo njegov trgovski tovariš Woerenbach. Ko je župana minil prvi strah, je začel preklinjati, da se

Je ogenj delal. Pomagal mu je Diego, najstarejši poklicni tovariš nesrečnega Pabla; pri tem je njihal z zlomljeno roko! Zver ga je bila na begu v bajer oplazila z repom. Drugi so nabijali revolverje.

V dveh majavih avtomobilih smo se peljali do ovinka. Bajer je ležal petdeset korakov za cesto. Svet je bil krog in krog rjavordec: tu je pred par dnevi divjal požar. Vendar je bil poganjala gosta trava in na bregovih se je njihal nežnozelen bambus. Debla zgorelih palm so strčala v vis.

Dom Antonio in ala trgovca sta se postavila s puško v roki na zoglenelo deblo, dočim so se odpravili drugi, da preženo krokodila iz zavetja. V ta namen so z neznansko dolгими bambusovimi palicami bezali po bajerju. V levici so držali pripravljene revolverje. Možje so s svojimi palicami povzročali v vodi blatne vrtnice, a zadeli niso na nič trdega. Bil je to sploh čuden, če ne naravnost grozljiv, brezdanji bajer.

Cez pičle pol ure so možje upehani nehali iskati. Obšli so bili bajer okrog in okrog, a vse bezanje je ostalo brez uspeha.

Woerenbach je nekaj tuhtal. Drugi so kleli: »Ne dobimo ga!« »Kaj praviš — ali ne bi žrtvovala par sodov bencina?« je prevdarno dejal Woerenbach svojemu drugu. »Pomisli, za tega satana bi se že izplačalo!«

Mc. Norton se je začudil. Spodnja čeljust mu je padla nizdol. Potem pa se je veselo naškrebil.

»Vražje germansko plemo, kako ste iznajdljivi!« je dejal smeje se in zakoračil proti avtomobilu.

Woerenbach je tudi ostalim v štirih stavkih pojasnil svoj načrt. Kajpada potrebuje tudi krokodil zraka, nasprotno pa ne ljubi svetlobe.

Angež se je kmalu vrnil in pripeljal na to-vornem avtomobilu nekaj sodov bencina in petroleja. Petrolej goril namreč dlje.

Odpri! so sode in spustili močno dišečo tekočino na bajer. Dobro, da ta ni bil velik. Kmalu ga je prekrila debela oljnata plast.

Maria Dazzi:

Nas troje

Oče se je danes vrnil domov z bajcem, polnim kraguljčkov — zate. Smejal si se, mežikal, širil roke, a na licu so se ti delale jamice. Kaj si občutil?

Spev slapov, svetlobe, smeja? Ali spev dolgih steza pred tvojimi nestalnimi koraki? Spev angelov, ki jih ti poznaš?

O, ko bi se mogel smejeti vsemu, kar ti prinese življenje, in ko bi solza nikdar ne skalila tvojih blestečih zrenic!

Prve besede so vzplavale na tvoja usta kakor cvetni listi.

Klical si »mama, ata«. Ves tvoj svet. Drhtela sva od miline tvojega glasu in si stisnila roko nad tvojo glavo — smehljaje se.

Rasteš. Vsaka tvoja nova ura je nova zmaga, a za nas dvojce velikih še večja ljubezen...

Oče te je držal na rokah, nerodno, a vendar si bil prekrasen cvet na njegovih prsih.

Uživala sem bližino vajinih lic, tako lepih in dragih.

A. v. Britzen:

Na poti domov

Nejče se vozi proti domu. Njegov bič v nemarni pleše nad širokimi hrbiti rjavcev. Nejče si po-žvižgava. Za njim odskakuje in ropota na vozu zaboj s slaniki, ki si jih je bila naročila Marija. In povrh ji je kupil še zal robeč, moder z rumenimi rižami. Zato, da ne bo sitnarila, če si je tudi sam nekoliko privoščil. Tele je vrglo več, kakor je bil pričakoval.

Prav za prav nikoli ne sitnari, nak, to je res! Samo obraz ji postane takog kakor na sliki, in tega ne prenese, za vruga ne. Nejče pljune med debela boka rjavcev, ki se ob enakomernem drneu zibljeta pred njim.

Preje ga je Marija, kadar ni bila z njim zadovoljna, vselej pogledala s svojimi velikimi, temnimi očmi, ne da bi zinila besedo ali zgenila ustnice. Zdaj tega ne dela več, odkar je takrat v jezi treščil lepo modro skledo v zid. Ne, zdaj ve, da ne mara imeti nikake svetnice, da se ni bil nameril ženiti s kakim duhovnikom ali strogo teto, ampak s poštenim dekletom, ki je zadovoljna s svojim Nejčetom in ne pobeša glave, če ravna tako, kakor se njegovim močnim kostem in debeli buči pač prilaga.

Da bi vrag, danes bo že spet stala tako, ko se ji prikaže med vrati — lahno naslonjena ob mizo, držeč roke za seboj, a na visokem, jasnem čelu razlita mila luč visoke svetilke; tako suha je videti tedaj, in potrpežljiva. Nak, ne bo se nasmejala in rekla: »Tak torej, moj ljubi fant, si pa že spet enkrat veselo pogledal v kozareček, kaj?« Nak, pogled bo vpirala v tla in stala, sama samcata. Tiho kakor obtožba, proti kateri nič ne zmored — ne z razgrajanjem ne s skledami, saj je bil poizkusil!

Robec bo vzela brez smehljaja in samo tiho dela: »Hvala ti!« Potem bo zopet vsa taka, kakor je bila takrat pred oltarjem, ko je z drugimi vaškimi otroci prejela blagoslov in imela tako svetel obraz, da se je zdelo, kakor da bi ji glavo obdajal svetelniki sij. On pa, širokoplečji, ponosni grunlar Nejče, bo pa zopet stal kakor bedast puglavec, nič drugače kakor takrat na moški strani v cerkvi, ko je s sklenjenimi rokami gledal črnooblečeno birmanko in imel samo to eno veliko željo, da bi bil dober in da bi mogel moliti!

Nejče žvižga glasneje in zamahne z bičem po konjskih hrbitih. Ta dva pa lega ne jemljeta za res in nadaljujeta svoj zločni druce.

To ga jezi! Kaj že nima nikjer več ukazovati? Ali naj ne obrne in se vrne v mesto, navlaš? Pri »Vrčuc« je bilo tako prijetno. In Potratov Korel s svojim zalitim obrazom se je nesramno škrebil, ko sem se odpravljal, in dejal: »Le pustite ga iti: kdor se mlad poroči, se rad pokori!« — Ali naj jim zdaj dokaže, kdo je gospodar v njegovi hiši? To bodo zijali, če se vrnem mednje in bodo vsi dobro vedeli, da mora žena doma name čakati. Potem udarim s pestjo po mizi, oni pa dvignejo kozarce in mi veselo napijejo.

Rjavca čulita gospodarjeve misli, kakor da bi se pretakale po ohlapno visečih vajetih, nehata teči in začeta iti korakoma; slednjici se pa sama ob sebi ustavita.

V tem zlateg nasmešku se je skrivala vsa tvoja sreča.

Nato sem vstala, da bi šla za hip iz sobe, ti pa — širč roke za menoj — si zajokal iz dna svojega malega srca.

Tvoj vek je bil kakor krog, ki jih v bistri vodi povzroči kamen; vsak krog se je dotaknil mojega srca.

Glej, tvoj oče in jaz zate nista dva, ampak eno; ti si pa živa vez najine ljubezni. Skupaj ti zadržujeva, a če manjkava drug drugemu, manjkava tebi oči, in kdor ti ostane, ti sam ne zadržuje.

Zato prosimo Boga, da naju obrani skupaj vse življenje, ko se bo pa morala zveza najinih rok, spojenih nad tvojo glavo, nekoč razvezati, bodi ti zadostno upanje, da se zopet snidemo v večnosti.

Tvoja sobica ima barvo neba. Okrog tvoje bele postelje in vse tvoje bele opreme veje neki ržnati dih.

Spíš. Najsi tudi ne dvigneš rahlega zastora, ki te skriva mojim očem, vendar vidim tvojo glavo — sončni žarek — tvoje lice in dolge trepalnice.

Aja tutu, ki te je uspavalo, še lebdi v tihem sobnem ozračju.

Molči, mali potoček, zadrži svoj tek!

Veter molči, ptice molče, vse je utihnilo nad tvojo snom. Angeli so razpeli nad teboj svoja krila, da moreš sanjati o Bogu.

Nočem se dotikati zastora, ki te skriva mojim očem, da ne bi s svojimi rokami preplašila angelov tvojega neba...

To je bilo tik pred mostom v soteski. Izza starega kamenoloma gleda ozek kos rumeno-rdečega večernega neba. Kmalu se užgo nad cesto zvezde.

Nejče nagne glavo nazaj. Kako ozka je tukaj soteska, človeka kar duši. Saj pripovedujejo, da skoči tu vsako toliko časa rumeni škrat z ene stene na drugo, in vselej stane to eno človeško življenje. A sam še nikoli ni videl škrate, dasi se je že tolikokrat peljal tod. Škrat je šel pač v pokoj, odkar so kamenolom opustili. Ampak vseeno pravijo, da terja še vsakih dvajset let po eno človeško življenje.

Nejče se je zasmejal. Tako nesramno in izzivajoče, kakor da bi ga kdo poslušal in moral njegovo predrznost občudovati. Da se le morejo take čenče toliko časa ohraniti!

Tedaj zasliši mil glas, topeč se in radosten. Obrne glavo, da bi videl, odkod prihaja. Saj ga pozna? Saj ga je že nekoč slišal?

Tu se odraža na vijoličastem nebu majhna, strna črta — drozg, ki iz polnih grudi zliiva v predspomladni večer vse svoje bistvo. Iz grla se taklaja zveneča veriga glasov in pada v večerno ozračje. Na majhnem jelševem grmu sedi vrhu skalne strmal.

Nejče sedi spodaj na svojem vozu z nazaj nagnjeno glavo in posluša. To bi mu morala biti pač znana stvar, pojoč drozg meseca marea ni nobeno čudo.

Ampak tedaj se spomni, kako sta bila šla pred dvema letoma z Marijo, ko sta bila ravno štirinajst dni poročena, mimo hoste, in ga je ona rahlo pridržala z roko: »Poslušaj, kako poje.« In skupaj sta poslušala drozgovo pesem, kakor da bi bila nekaj posebnega, kar bi dobri Bog z obilo roko sipal v tih večer. Tako nekako je takrat rekla Marija. In on ji je pogledal v obraz in v njem je bilo nekaj, kar ga je čudno prevzelo.

Marija, Marija. Nekaj mu razširi prsi. Vseeno, če se oni v »Vrčuc« nad njim posmehujejo, Marija ga je poklicala, tako se mu hoče zdeti. Za sela si je izbrala malega, neznanega drozga.

Nejče napne vajeti: »Hi!« Drozg poje dalje, a ropotanje voza ga preglasuje. Zamolklo grme stare mostnice pod konjskimi kopiti. — Nejče gre domov.

Most je za njim. Se mu šumi v ušesih bučanje hudournika, ki se spodaj samopasno poganja preko ovirajočega kamenja. Tedaj zagrmí vmes tuj zvok, grozeč kakor ob nevihti. Tla se stresajo in konja se vzpenja ter planeta v divjem skoku naprej. Preleko je nekaj časa, preden ju je mogel ustaviti. Kolena mu klecajo, a si sam noče verjeti. Z dobro besedo pomiri konja, skoči z voza in pritr-di vajeti na bližnje drevo. Potem gre po cesti nazaj.

In ima kaj videti. Rumeni škrat je bil zopet preskočil sotesko. In rumeni škrat je bil ciljal nanj, na Nejčeta. Mosta ni več. Nekaj tramov še visi navzdol, ostalo je spodaj v vodi.

Na cesti, natančno tam, kjer je bil še pred minuto stal, leže tri velike, robate skale — treba bo nekaj dela, preden bo mogoče tod zopet z vozom.

Drozg ni več na jelševem grmu. Zletel je v večerno zarjo.

rumenimi zobmi je tekla kri, iz mogočnega oklepa se je kadilo. Bastiano je škrebeč se pljunil na mrhovino.

In zdaj šele se je začelo pravo presenečenje. V vrelim bajerju za njimi je iznenada zašumelo, oglasilo se je pošastno tuljenje in pihanje. Ko so se lovci bliskovito okrenili, je udaril iz oljnega požara pramen žarečih kapljic: hkrati pa so opazili še drugega krokodila. Divje je veslal od brega do brega, vlekel za seboj ognjen rep in dvigal pramene žarečih kapelj. Potem se je vrgel ven kakor fantastičen torpedo, goreč in napol zadušen. Zrelo je bilo polno gorečega bencina in podobno peklenkemu jezeru; bljuvali je rumeno oljnato vodo in žgoče strele; vse pošastno telo se je cedilo od ognja. Kakor peklenški privid je planil med lovec.

Možje so bliskovito skočili narazen in strahoviti rep je zarožljaval v prazno.

Potem so zopet pokali revolverji.

Kakor živa raketa se je zver pognala naprej, se vzpenja po bregu in goreča padla med bencijske sode. Zabobnelo je.

Sodi pa niso bili povsem prazni. Hipno je svetel, kričeč udarec razgrgal zrak: sodi so se razleteli kakor meteoriti v zvezdnatih žarkih. Eksplozija je ubila zver; obležala je med kupom zvitega železa. Kosi mesa so leteli po zraku.

Hladno so gledali možje, kako je poginila lju-dožrska pošast v oklepu.

Za predelne stene

porablajte samo

FEER' plošče!

Z zakonom zaščiteno domači proizvod. Dobavlja po najugodnejših cenah: »FEER« industrija, Ljubljana, Tyrševa cesta 55. Telefon 33-82

Till Wiederskin:

Klobuček

Eva potrebuje klobuček. Ze davno. Saj res ne more več hoditi v stari, ogoljeni baskijski čepici. Kupiti si mora majhen črn slamniček.

»Tak je prikupen, modern in predvsem primeren za vse slučaje,« pravi mati. »Nositi ga moreš vso pomlad do poletja. In črno pristaja tako za podnevi kakor za večer.«

»Da, mamica, izberem si čeden črn slamniček. Nekaj apartnega.«

Eva dobi denarnico.

»Ti, Evica, saj veš, kaj ne, koliko smeš izdati?«

Eva ve. Odhaja. Napoti se počasi po živahnih prometnih ulicah proti mirnejšemu delu mesta, kajti ne mara kupovati v velikih modnih trgovinah. Najbolje kupi človek v kakem majhnem odličnem salonu za klobuke. Glej, tu je »Modes Yvonne«. Mirno, umerjeno, kakor prava dama stopi Eva v salon.

»Dober dan, gospodična! Kaj izvolite, milostljiva gospodična?«

Zadovoljno si deje Eva: primerna, dostojna postrežba.

»Rada bi črn slamniček. Nekaj okusnega, gospodična. Vi to že razumete.«

Gospodična razume. Iz ozadja pride dekle in z vseh stoji nosi vkup modele. Gospodična, ki streže, je, kakor to treba, vsak hip vsa zavzeta. Eva se ne navdušuje. Toda postrežba v malih prodajalnah je vztrajna.

Gospodična, ki streže, vzame jako okusen slamniček, ki se srebrno preliva.

»Ah, tega ne,« se brani Eva skoraj užaljena, ker so pozabili, da želi črn slamnik.

»Dovolite, gospodična, samo da vidimo, kako vam pristaja oblika,« pravi prodajalka in slamnik je že na Evini glavi.

R. F. Magjer:

Ljubezen in ljubezen

Fant približno pet in dvajsetih let je na hitro poklical zdravnika.

Dekle se je zastrupilo, ondukaj, druga hiša za vogalom... Studenčarjeva je.

Mož je hitro vzel zdravniške priprave in se podvil. Praša tega, praša onega, slednjič prime za kljuko in stopi naravnost v sobo.

»Kje je dekle, ki se je zastrupilo?«

Oba roditelja skočita s postelje in ne prideta do sape.

»Naša? Kdaj? Brž... pomagajte, za božjo voljo!«

Vsi trije teko na dvorišče, potem v podstrežje in od tam v drvarnico, iščejo okrog plota. Iz hiše hite na ulico, iz ulice v drugo. Par korakov od fantovega doma se valja dekle na stezi in zviija v krič, a iz starih grl vdira v noč hripavo, piškajoče ihtenje.

Prva pomoč je storila svoje. Bolnica je od notranjih opeklin okrevala. Fant, ki je bil dekletu skozi tri leta obetal ženitev, je — ne bev ne mev... podvil rep in izginil brez sledi. Kakor da bi nikdar ničesar ne bilo. Zdravnik je bil ves čas marljivo prihajal in vlival upanje v lepše življenje.

Ko je ozdravela in se vrnila k staršem, je zdravnik zapisal v svoj zapisnik: A. B., stara 19 let, je dne 27. I. 1927 bila lizol pred hišo svojega »fanta«, ker jo je ta zapustil in je hotela umreti. Ozdravela je popolnoma. V poteku bolezni je večkrat vprašala, če bodo brazgotine od kisline na podbradku ostale ali pa bodo sčasoma izginile. V bolezni ji je skrbno stregla njena mati, včasih tudi oče, drug nihče. Zdravljenje so plačali starši.

ZA BIRMO vince, obleke in svilo
poceni dobite v
Trpinovem bazaru, Maribor
Vetrinjska ulica 15

Z balzamovim delovanjem kisikove kopeli se vam bo povrnilo zdravje in lepa oblika noge v 4 dneh

trdo kožo in kurje oči v točki meri, da jih lahko brez noža in brivne s prsti odstranite s korenino vred. Izdaten paket soli Sv. Roka dobite že za ceno 9 Din.

Modni kangarni, sportni ševji, za FINE OBLEKE.
Velika izbira, ugodne cene.
R. Miklavc - Pri Škodu
Ljubljana

»Prosim, gospodična, blagovolite pogledati, krasno, izvršno! Sijajno! Ta linija in ti temni lasje in te temne oči!«

Eva molči zatopljena v svojo podobo v ogledalu. Sama sebi mora priznati, da je videti kakor grofica. Kaj, ko bi kupila ta slamnik?! Od razburjenja ji zapolje srce. Mati bi jo gotovo ozmerjala. Mimogrede bi si mogla kak dan kupiti še črn slamniček. Če le dvakrat, trikrat ne gre v kavarno, pa si toliko prihrani. Kako čudovito izgleda! Kakor prava plemkinja! Ali ni v zadnjem filmu nosila filmska zvezda podobnega klobuka? No, bomo videli! To bo odločilo.

»Vzamem ga!«

»Dobro, gospodična! Stane štirideset mark.«

Evi postane naenkrat vroče. Nato jo strese mraz. Strašno! Kaj zdaj? Vprašati bi morala preje. Ne! Dovolj je tega vpraševanja za vsako stvar. Ona ljubi odločnost. A ipak! Kako naj se zmaže iz tega položaja? Da bi povedala: predrago mi je? Za nič ne. Ohraniti mora svojo uglednost.

»Morebiti bi vam poslali model z računom na dom?« vpraša gospodična, ki je opazila zadrego kupovalke, a jo je drugače tolmučila.

»Oh prosim! Erna Walter, Friderikova 10.«

Zabeležili so naslov. Pospremili Evi najljubše do vrat. Eva je šla polagoma čez ulico. Ni več dama. Preprosta je in skromna. V neki veliki prodajalni si kupi enostaven črn slamnik. Mama bo s tem nakupom zadovoljna.

»Res je prav prikupen, Evica, a razen tega skoraj zastoj.«

Eva vdana v usodo sede za mizo in krog ustn ji igra komaj viden smehljaj. Ze se zanima za večerjo.

V tem času pa teka neka vajenka v Friderikovi ulici št. 10 po stopnicah gori in doli in zaman išče gospodično »Erno Walter«. Skrbi jo, kako jo ozmerja v trgovini, ker ni znala najti tako sijajne odjemalke...

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačne naše čekovne nakaznice.

DEVETAK RUDOLF slikarstvo in pleskarstvo
Mostje pri Ljubljani. Predovčeva 46
se priporoča za prevzem vseh v to stroko spadajočih del. — Delo solidno in po najnižjih cenah

Večica

Gospodična učiteljica vpraša učenko: »Kaj manjka pri tej besedi?«

Učenka: »Repek!«

Učiteljica: »Večica, moraš reči!«

Te učenke pa nekega dne ni bilo v šolo.

»Zakaj te ni bilo v šolo?«

Učenka: »Doma so zaklali prešiča, jaz sem pa držala za vejico.«

Naročajte »Slovenca«!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

JOURNAL

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNIKA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Jest sm kar u šlofrok letela na Zabjek, de b zvedla, kua se je zgudl. Pa nubedn m ni vedu nē gvišnga puvedat.

Kar naenkat pa prileti ena babnea, lde sa reki, de je bla tu ena gvišna Pulonca, na must unstran Iblance, ke drži čez Gradašca in nas začne sm čez Iblanca zmerjat: »Lačnpergari! A res mislde, de vam uma mataviuček prou ke h rrr... nusile? Nkol! Pa če se ceu rotuž na glava pustau. Me se na preselmo in vaš berašk ferkle, pa je fertik. Kar pud nusam se ubrište.«

Ja, pa še druge grde besede sa se slišale h nam čez Iblanca. Kokr de b ble me uržah, če jh rotuž na trpi na sojmu konc. Takeh babnc se ja usak buji. Sej soj čas sa žiher predajale prou pred rotužam na štengah in pa ukul tiste šterne, ke tist grd dedci iz krugl voda vn zlivaja. No, pa sa se jh nazadne le udkrizal. Tu je blu ja tak reglajne tam ukul rotuža, de gespudi na rotuž nisa eden drugza zastupil. Dupoune niso mogli prou nē pisat, al pa rajtat. Rank gespud župan Grazeli. Buh jm dej nebesa, sa mogli sam punoč u soj kancelari prenašat županske križe in težave, ke pu dneu jh res ni blu zavle šundra mugoče. Pol, ke sa babnce udšle dam iz soja krama, sa bli pa tud gespudi na rotuž frej. Tku, de ni šou nuben del naprej. Tu je blu še edin dobr, de tekat še nisa mel iz tistem dukladam, trušarinam in taksam na rotuž tulk za upraut, kokr maja dondons.

Tu se tku samu ud sebe zastop, de sa se rotušk gespudi mogli nazadne tega reglajna nave-ličat. Če b ble umes če kašne pauze. Rećimo, kokr pr iblanskem radio. Če b ž kašna kukuca kuka-la, al pa ne. Sej s časoma se člouk tud kukuce naveliča. O ne! Tu je ceu dupoune fortinfort! rega-rega, rega-rega, rega-rega. Lepu vas prosm, tu je blu gespudem na rotuž kar za znort.

No, nazadne sa s gespudi le uzel kurajža. pa sa jh obšibal ke za Vodniku hrbet. Gespudi so a holt mislel: za Vodnikom lohka babnce reglaja, kulkr se jm lušta. Sej jh na u slišu, ke je iz bronu.

Pa sa delar rajtenga brez birta. Glih nasprut Vodnika stuji pa daukarija, ke je še bi hajklih, kokr pa rotuške duklade. Kene, daukarija more strašn merkat, de kermu premal dauku na zašarba. Ke če ma kdu premal dauku za plačat, se gvišn na bo pršou na daukarija špeterat in pugerval, de mu morja dauk pravičn nalužit. Če kermu preveč nalužeja, sevede se pride pa prec prtožet in razu-nirat. Daukari res tu nē na škodje. Ampak uradniki sa reveži, ke morja use tu puslušat. Lepu vas prosm, tu gre ja gespudem na žiuce. Zdej pa še ta reglajne s placa puslušat. Tu jm je tud za znort. Še preh, ket rotuškem uradnikom.

Rotuški uradniki sa velik na bulšem. Te maja lohke rajtenge. Kene, če enmu naluži daukarija enga jurja dauka, duklad je pa dvestu procentu. Na rotuž kar zapišejo dva jurja duklad. Pol še prrajtaja kuluk, bednostn fond, no in tku naprej. Pa je rajtenga fertik in u osmeh dneš s še ub dva jurja in neki čez. Če na plačat pinktlih, s pa še ub kej drugza. Pa tu še ni use. Na daukari morja zdej tud še rajtenge use štemplat kar za ene deset let naprej. In tu da deu. Razun derehtarja maja še usi uradniki krvave žule na rukah. Na rotuž jm tega ni treba, pa le nisa ti več prenašat tega reglajna. Lepu vas prosm, kuku ga morja pa pol na daukari? Sej daučn uradniki nisa iz bronu, kokr je Vodnik.

Vite, in nazadne je pršu tku deleč, de jh morja tud izza Vodnikuga hrba pregnat. Kar šika se jm. Kua pa tku reglaja.

Veste, Šentjakubčani sma seer heđu putprežliu lde. Ampak emfndlih sma pa kar tku pa tud na bomo mouče use prenašat. Se sa nam že use iz našga ferkica udnesl, nej nas še iz reglajnam zašonajo. En čas uma putpel. Nej bo. Kua u pa poštn derekcejon reku, pa na vem. Na poštnem derekcejon jm že tiskarna dost špetaklna dela. Zdej pa še Krakučanke in Trnoučanke. Sej bo urad-nkem kar za pubegnt. Jest na vem, de na iblanskem rotuže nimaja nubeneh uziru iz sojem pudložnkem. Jest tud na vem, za kua se gespud Dahs, ke je vnder naš narodn zastopnk, nē za nas na putegne. Sevede, u Prule se murde ta reglajne na bo slišu, prou gvišn pa tud ni. Ampak mi na Zabjek uma pa strašne muke trpel. A b na blu bl pameten, če b Krakučanke pa Trnoučanke ke u Jugosluvensko kolonijo u Šotbold znhna roba preselil? Tam je nbn rajon in tam se na bo nubeden čezne prtožu, ke sa še reglajna vajen. Astn, gespud Dahs, dejte putrebne kurake nardit. Sej veste, de vam boma za tu usi hvaležn, pusebn pa

K. N.

Šah

Prvega maja se je v Uljestu začel velik med-narodni turnir, ki je izredno močno zaseden. Iz-med mlajših mojstrov igrajo Flohr, Pirc in Stahl-berg, ki so vsi kandidati za prva mesta. Turnir bo zelo zanimiv in bomo prihodnjč že poročali o prvih srečanjih.

V matchu za svetovno prvenstvo je Aljehin zopet povečal razliko za eno točko. V deveti partiji je kot črni izbral otvoritev, ki je za črnega slaba, toda Bogoljubov ni našel pravega nadaljevanja, kljub temu da je za prvih sedemnajst potez pora-bil dve uri časa. Nastala je zelo zapletena pozicija in Bogoljubov je v časovni stiski napravil par slab-ših potez, naker je Aljehin takoj prišel v odločilno prednost ter zmagal v končnici. Match je s tem pos-tal za Bogoljubova zelo brezizgleden, posebno ker Bogoljubov celo dobljene partije ne bo dobil, kar je dosedANJI potek tudi potrdil. Bogoljubov pa pra-vi, da še ni vigran in je še vedno optimist. Na-daljnji potek bo gotovo zelo zanimiv in presene-čenja niso izključena. V peti partiji je Aljehin imel že mnogo boljši položaj, toda ga je s slabo potezo pokvaril in dosegel samo remis. To je edina partija, v kateri je Aljehin iz boljše pozicije dobil samo remis. Danes prinašamo to partijo.

E. Bogoljubov: dr. A. Aljehin.

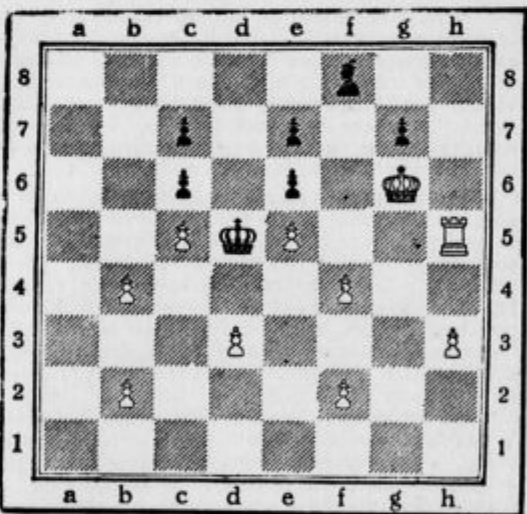
1. d2—d4, d7—d5, 2. c2—c4, d5×c4 (Aljehin je v tem matchu večkrat sprejel damski gambit in vedno dosegel remis), 3. Sg1—f3, Sg8—f6, 4. e2—e3, c7—c5, 5. Lf1×c4, e7—e6, 6. 0—0, Sb8—c6, 7. Sb1—c3 (tukaj večkrat igrajo 7. De2, naker smatra Aljehin za najmočnejše 7. ... a6, 8. Td1, b5, 9. d×c5, De7, 10. Ld3, Sb4), 7. ... Lf8—e7, 8. d4×c5, Dd8×d1, 9. Tf1×d1, Le7×c5, 10. a2—a3, Ke8—7 (kralj stoji tukaj zelo močno), 11. b2—b4, Le5—b6, 12. Lc1—b2, Th8—d8, 13. Td1×d8, Lb6×d8, 14. e3—e4, Le8—d7, 15. Le4—d3, h7—h6 (tukaj je bilo močnejše Sg4 in Se5), 16. e4—e5, Sf6—e8, 17. Ta1—d1, Ld8—b6, 18. Sc3—e4, a7—a6 (potrebno, ker bi sicer beli z b5 in a4 svojo pozicijsko prednost še povečali), 19. Lb2—c3, Se8—c7, 20. Se4—d6, Sc7—d5, 21. Lc3—b2, Sc6—d8, 22. Ld3—e4, Ld7—c6, 23. Sf3—d4, Lb6—c7, 24. Td1—c1, Ke7—d7 (brez izvrstne pozicije svojega kralja bi bil sedaj črni v nepremagljivih težavah), 25. Sd4×c6, b7×c6, 26. Sd6—c4, a6—a5, 27. b4—b5, Ta8—b8, 28. b5×c6+, Sd8×c6, 29. g2—g3, Tb8—b5, 30. Tc1—d1, Tb5—c5 (črni je spravil svoj stolp v igro in stoji sedaj do-bro), 31. Le4—d3, Kd7—e7, 32. f2—f4, Sd5—b6, 33. Sc4—d6, Sb6—a4, 34. Lb2—a1, Sa4—c3, 35. Td1—f1? (to stane pešca in bi moglo stati tudi partijo), Le7×d6, 36. e5×d6+, Ke7×d6, 37. f4—f5, e6×f5? (mnogo močnejše je bilo e5 in na f6 g5. Na Lg6 ima črni potem odgovor Ke6), 38. Ld3×f5, Sc6—d4, 39. Lf5—d3, f7—f5, 40. Kg1—g2, g7—g6, 41. g3—g4 (Bogoljubov sedaj z lahkoto doseže re-mi), f5×g4, 42. Ld3×g6 (slabo bi bilo Tf6+ radi

Se6, T×g6, Sd5!), Sd4—f3, 43. Lg6—d3, h6—h5, 44. Tf1—c1, Sf3—h4+, 45. Kg2—h1, Sc3—e4, 46. Tc1×c5, Se4—f2+, 47. Kh1—g1, Sf2—h3+, 48. Kg1—f1, Kd6×c5, 49. Ld3—a6, Sh4—f3, 50. Kf1—g2, h5—h4, 51. La1—f6! Tukaj sta sklenila mojstra remis. Aljehin svojega pešca ne more več uve-ljaviti.

Problem št. 16.

Dr. E. Zepter.

Črni: Kd5, Lf8, P: c6, c7, e6, e7, g7 (7 fig.)

Beli: Kg6, Th5, P: b2, b4, c5, d3, e5, f2, f4, h3 (10 fig.).

Mat v osmih potezih.

Ta problem ni tako težak kot izgleda. Beli na-pravi vse poteze z eno figuro. Dosedanji problemi so bili vsi enostavni in zato nismo prinesli rešitev. Rešitev tega problema in imena rešilcev pa bomo priobčili.

Oporoka. — Mož na smrtni postelji ženi: Posteljo dobi najstarejša hčerka. — Žena: Ne, posteljo dobi najmlajša. — Mož: Uro s kukavico zapustim najmlajšemu sinu. — Žena: Ne, uro dobi najstarejši. — Mož: knji-ge zapuščam srednjemu. — Žena: Ne, knjige si otroci razdele. — Mož: Tristo vragov, kdo pa umira, jaz ali ti?

★

V šoli. Učitelj: »Mihec, tvoja domača naloga je pa najslabša v vsem razredu. Moral bom obve-stiti o tem tvojega očeta.« — »Kar obvestite ga, gospod učitelj, se bo prihodnjč vsaj bolj potrudil.«

★

V hišo se je vselila nova stranka. Minka od sosedovih je prišla pogledat, kakšni ljudje so novi gostjači. Ko je opazila pri njih šest-letnega fantka ga je vprašala, če ima še kako sestro ali brata. »Imam,« je ta od-vrnil, »tri polbratce in polsestri.«

Minka se je začudila: »Za božjo voljo, potem si od cele vaše družine samo ti cel!«

za sv. BIRMO in druge prilike prodajamo: zlatnino, sre-brnino, dragulje, ure itd. - po izredno znižanih cenah!

B. Wolffa Braća Fussmann urarij in draguljarji **Zagreb - Ilica 31**

Staro zlato in srebro kupimo po najvišjih cenah ali ga vzamemo v zameno.

Sport

Primorje (liga) : Hermes I

Danes na igrišču Primorja ob 18. ob 15.30 Primorje jun. : Mars rez., ob 16.30 Primorje »B« : Hermes »B«.

Danes se nam obeta jako pester in zanimiv nogometni program na igrišču Primorja. Srečanja med Primorjem in Hermesom, ki so dokaj redka, so bila vedno jako zanimiva in napeta. Tako je tudi danes naš ligas izbral prosti termin za preizkušnjo svojih moči proti Hermesu, ki je ravno v zadnjem srečanju proti Iliriji ponovno dokazal, da zna biti močvijo tudi enakovreden nasprotnik našim najmočnejšim klubom. Primorje hoče pred nastopom v izločilnem tekmovalstvu v državni ligi preizkusiti nekaj svojih novih moči ter tako stabilizirati svoj tim za borbo, ki ga čaka z renomiranimi zagrebškimi in drugimi nasprotniki. — Tudi Hermes hoče preizkusiti nekaj novincev iz mlajše garde, ki so že dozorili in tudi dokaj vporabni za prvo moštvo.

Ta tekma, ki bo brez dvoma jako zanimiva in napeta, je določena za 18. uro, tako da je vsakomu posej iste omogočen, posebno še, ker je vstopnina prav propagandna. — Glavna tekma se vrši ob vsakem vremenu.

Hazenska prvenstvena tekma Atena : Ilirija

Danes ob 10 dopoldne se vrši na igrišču Ate- ne v Tivoliju prvenstvena hazenska tekma med družinama Atena in Ilirije. Tekma obeta biti zelo zanimiva, kajti obe družini imata nekaj prvovrstnih igralcev. Atena bo morala nastopiti brez Bernikove, ki je bila pri zadnji tekmi v Zagrebu tako poškodovana, da danes ni mogoče računati nanjo. Vsekakor bodo pa ostale skušale s svojo požrtvovalnostjo nadomestiti njeno odsotnost, tako, da bodo čim čisteje izšle iz tega boja. Več šans za zmago ima sicer Ilirija in vendar upamo, da bomo videli danes lepo igro. Ker je tudi vstopnina minimalna po 2 in 4 Din, zato je pričakovati obilne udeležbe. Sodiš bo g. Kušar.

Mednarodni lahkoatletski miting ASK Primorja

Danes dopoldne ob 9.30 se nadaljuje mednarodni lahkoatletski miting, ki se je začel včeraj popoldne na igrišču Primorja. Današnji program obeta biti še zanimivejši, kajti na sporedu so same izbrane točke in glede na včerajšnje rezultate bo današnji nastop lahkoatletov pravi sportni užitek. Celotno prireditev so zelo dvignili inozemski atleti, ki nastopajo z velikim uspehom. Najzanimivejša točka bo tek na 1500 metrov, ki se vrši v odmoru glavne popoldanske nogometne tekme. Onim, ki hočejo poceni prisostvovati lepemu sportu, naj si ogledajo današnji nastop lahkoatletov.

Prvenstvene tekme II. razreda

Danes dopoldne se odigrata na igrišču Hermes v Šiški dve prvenstveni tekmi. Kot prvi par nastopita ob 9 SK Slovan in SK Mars. — Ob 10.30 se pa spoprimeta SK Grafika in SK Korotan. Obe tekmi bosta prav gotovo napeti in zanimivi ter vredni poseta. Vstopnina majhna.

Mariborski sportni dogodki

V ospredju zanimanja sportnega občinstva je današnje srečanje med domačima rivaloma SK Železničarjem in ISSK Mariborom, ki se bo vršilo popoldne ob pol 17 na igrišču Maribora v ljudskem vrtu. Obeima nasprotnikoma gre za dragocene točke, ki so seveda v svoji kakovosti kaj različne. Železničar se bori za prvo mesto v ljubljanski podzvezi, Maribor, ki je sedaj na zadnjem koncu tabele, pa bo v slučaju poraza definitivno ostal zadnji.

Streliči otvarjajo danes dopoldne letošnjo strelsko sezono na strelišču v Radvanju. Slovensko lovsko društvo priredi strelske tekme, pri katerih bodo poleg lovcev sodelovali tudi drugi streliči. Tekme se pričnejo ob 8 na strelišču.

Na Teznu se bodo vršile dopoldne zanimive sportne produkcije mariborskih značnih jadralcev, ki so letos posebno agilni. Ob 9 dopoldne bo krst novega jadralnega letala »Vrana«, nato pa bodo jadralci izvajali s staro »Kobilico« in novo »Vranco« značne poletne.

Vremenska poročila s Korošice, 11. maja: Pred nekaj dnevi je zapadel na staro podlago nov sneg. Jasno, hladno, smuka sijajna. Kochevski dom oskrbovan. Zimska markacija iz Luče in s Presedlaja.

Rekordna vožnja

IV.

Torek, 12. maja 19. . . ob 15. uri.

Kadar je bil na morju, je Davis vsako noč spal nekaj ur, običajno od polnoči do pete ure. Čez dan se je zleknil za dve ali tri ure na svoj divan, da si je odpočil telo. Pri tem ni trdno zaspal, njegovo uho je sledilo vsakemu šumu na krovu. Noben pripetljaj bi ga ne mogel iznenaditi, poznal je vsak navadni ropot v krmilarni. Vedel je za šumenje volnene preproge pod nogami službojučih častnikov, zajecanje krmilnega navora, ki se je zasakal pod mornarjevo dlanjo le za nekaj stopinj, za rahel pokrov pri škafli za daljnogled, za udarce ure in povelja, ki so jih izmenjavali častniki in mornarji.

Njegova glava je bila pravečti števec obratov, tako natančno je zaznaval porast ali pojanje brzine.

Odločil se je, da med to prvo vožnjo ne leže v posteljo. Zadoščal mu bo divan v sobi za zemljevide. O polnoči je bil legal in si potegnil mornarsko odejo preko ušes, da ga ne bi motila luč, ki je razsvetljevala neposredno ob njem zemljevide.

Ob petih se je dvignil. Prha ga je osvežila in dober zajutrek vročega čaja in mrzlega mesa, ki mu ga je pripravil sluga, ga je okrepil.

Pogled na kompas mu je pojasnil, da so natančno sledili smeri, dani o polnoči, ko so vozili mimo rtiča Clear. Poslušnil je; nalič se ni po-

Zanimiv sportni drobiž. V Budimpešti je madjarska nogometna reprezentanca premagala Angleže z 2:1. Gledalec je bilo 50 tisoč. — V Belgradu je rimska »Roma« premagala Jugoslavo z 2:1 pred 6000 gledalci. Admira je odpravila na Dunaju pred 30.000 gledalci tamkajšnjega Rapida v finalni pokalni tekmi kar z 8:0! — Francozi so pa v Amsterdamu premagali Nizozemce s 5:4. — Značilno je, da so vse štiri tekme, ki so se doslej odigrale med omenjenima reprezentancama, izvajali v svojo korist Nizozemci in peto so dobili Francozi. — Hajduk je na gostovanju na Malti premagal tamkajšnji klub »Hubernians« s 6:0. Lep uspeh naših nogometašev!

Danska plavalica Elsa Jacobsen je zopet postavila nov evropski rekord v prsmem plavanju na 100 m s časom 1:25.2, torej je plavala za celih šest desetilij sekund boljše kot se je glasil prejšnji evropski rekord, ki ga je tudi sama postavila.

Naznanila

Ljubljana

1 »Danica«, najstarejše društvo slovenskih katoliških akademikov, vprizori v prslavo svojega 40-letnega uspešnega delovanja Gilonovo dramo »Igravec in milost«. Svojevrstno delo, ki ni le novost na slovenskem odru, ampak izvrstna umetnina v svetovni književnosti snovno kot oblikovno. Če hočete uživati resnično umetnino, ne zamudite prilike, ki se vam nudi v opernem gledališču 18. maja ob 20.

1 »Kresni večer« na ljubljanskem Gradu. Vse- lična prireditev »Rdečega križa« na korist podpore potrebnim. Na grajskem dvorišču in pred gradom nad Kongresnim trgom. Sobota, 23. junija. Od 16 do 24.

1 Kino »Kodeljovo«. Danes ob 17.30 in 20.30 in jutri ob 20.30 »Cecilie«. V glavni vlogi Franciska Gaal in H. Thimig. Za predlaga barvan film.

1 Društvo oračniških upokojencev za Jugoslavijo s sedežem v Ljubljani ima 20. maja ob 10 svoj redni letni občni zbor v prostorih restavracije »Novi svet« na Gospodarski cesti. Dnevni red po pravilniku. Člani vladno vabljivi!

1 Zveza gospodinj priredi v torek 15. maja ob 16 v njenih prostorih Breg št. 8 predavanje o novodobnem pranju brez truda.

1 Trnovski oder v Ljubljani vprizori drevo ob 20.15 v dvorani Trnovskega prosvetnega doma v Karlovni ulici 14 znano veseligr »Rokas«. Predprodaja vstopnic od 10 do 12 v Trnovskem prosvetnem domu.

1 Javna produkcija državnega konservatorija. — Prof. Anton Ravnik priredi z nekaterimi svojimi gojenici jutri ob 18 v Filharmonični dvorani koncert ruske glasbe. Spored stane 2 Din in se dobi v knjižarni Glasbene Matice. Začetek točno ob 18.

1 Nočno službo imajo lekarne: Danes: mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4; mr. Ramor, Miklošičeva 20. Jutri: mr. Leustek, Resljeva 1; mr. Bohinec ded., Rimska 24, in dr. Kmet, Dunajska 41.

Maribor

1 Obrtno nadaljevalna šola v Mariboru razglaš, naj pridejo vajenci in vajenke po svoja spričevala na desko meščanske šole, in sicer vse vajenke danes, vajenci na 27. maja, vsakokrat od 9 do 12. Zanimniki naj se prijavijo še 3. junija ob istem času. Vsako spričevalo mora imeti kolek za 20 Din.

1 Opleševalno društvo ima 16. maja ob 19.30 v Aljaževi sobi pri Orli svoj redni občni zbor.

1 Sestanek državnih in banovinskih uslužbenecv bo v sredo 16. maja ob 20 pri Zamorcu. Na sporedu razgovor o tovariški samopomoči, ki jo nudi naše podporno društvo.

1 Interni nastop gojencev Glasbene Matice 14. in 15. maja, in sicer 14. maja ob 17.15, maja ob 19 v mali unijanski dvorani. Vstopnice ni.

1 Zdrnišev rezervnih častnikov ima v četrtek 17. maja ob 20 v posebni sobi kavarne Jadran predavanje z naslovom »Mi in Nemci v svetovni vojni«.

Drugi kraji

1 Skofja Loka. Krožek prijateljev Francije priredi v sredo 16. maja ob 20 vsem dostopno predavanje o Ludoviku XVI. v francoskem jeziku. Govoril bo g. spiritulu Josip Šimenec. Pridite!

1 Kranj. Ljubljanska drama gostuje v torek, dne 15. maja na odru Narodne igrilnice z dramo »Gospoda Glembočev«, v kateri nastopijo najodličnejši člani ljubljanske drame. Začetek predstave točno ob 20. Predprodaja vstopnic v Kranju.

BIRMANSKA DARILA

NIZKE
CENE

VELIKA
IZBIRA

KUPITE DOBRO IN PO NIZKIH CENAH PRI

H. SUTTNER - LJUBLJANA 4

PRESERNOVA ULICA ŠT. 4, POLEG FRANČIŠKANSKE CERKVE

CENIK ZASTONJ IN FRANKO.

Želite kupovati poceni? Nudimo ugodno priliko

Znatno smo znižali cene
poletnih damskih plaščev

Za vsak, do Binkošti, pri
nas kupljeni poletni plašč
odobrimo 50 do 100 Din

Izvolite obiskati naše prodajalne

TIVAR OBLEKE

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 13. maja: 8.15 Poročila 8.30 Telovadba (Pustišek Ivko) 9.00 Versko predavanje (dr. Gvido Rant) 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve 9.45 Ploščo 10.00 Iz zapisov delavskega reporterja (Vuk Ivan) 10.30 Koncert J. Botetta s spremljevanjem Radijskega orkestra 11.15 Slovenska glasba, Radijski orkester 12.00 Glas. odlomki Smetanove opere »Prodana nevesta« v reproducirani izvedbi članov Narodnega dvoradla iz Prage 15.00 Prenos iz Topolšice: Otvoitev

novega doma »Mladike« 17.30 Judenburg II (Ravljien) 20.00 Koncert društva »Tabore« 20.45 Radijski orkester 22.00 Glas, poročila 22.20 Reproducirana plesna glasba.

Ponedeljek, 14. maja: 12.15 Reproducirana bolgarska glasba 12.45 Poročila 13.00 Glas, pesmi iz daljne Spanije (plošče) 18.00 Gospodinjstva ura: Garderoba praktične gospodinj (ga. Skaličev) 18.20 Radniške karnastofe (Kudolf Kresal) 19.00 Radijski orkester 19.30 Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) 20.00 Prenos opere iz Zagreba: »Rusalka«, vmes čas in poročila.

Drugi programi:

NEDELJA, 13. maja. Belgrad: 19.00 Poljski šlagerji 20.00 Koncert na čelu 20.30 Poster večer — Zagreb: 20.15 Koncert pevskega društva »Jablana« 21.15 Narodne pesmi — Dunaj: 16.00 Komorna glasba 17.00 Iz zadnjih zvočnih filmov 19.20 Koncert na dveh klavirjih 20.00 Opereta »Jabuka«, Strauss — Budimpešta: 20.10 Operetna glasba 22.00 Ciganska glasba — Milan-Trst: 16.00 Opera »Moč nočev«, Verdi 20.10 Koncert po željah poslušalcev — Rim: 20.55 Opereta »La Mascotte«, Audran — Praga: 19.05 Operetna glasba 20.00 »Moja domovina«, Smetana — Varšava: 18.40 Klavirska glasba 19.50 Lalka glasba 20.50 Pesta ura — Berlin: 20.15 Uspavanke raznih narodov 20.00 (iz Vratislave): Nedeljski izlet — Monakovo: 20.00 Večerni koncert.

PONEDELJEK, 14. maja. Belgrad: 20.00 Prenos iz Zagreba — Zagreb: 20.00 Opera »Rusalka«, Dvoržak — Dunaj: 16.10 Koncert 19.10 Slepi komponisti 20.35 Arie in dueti — Budimpešta: 19.15 Madjarske narodne pesmi 21.20 Operna glasba — Milan-Trst: 21.00 Orkestralni in klavirski koncert — Rim: 21.00 Prenos iz Milana 22.00 Veseligr »Zapešnica« — Praga: 19.10 Godba na pihala 20.35 Dnevni dogodki v pesmi 21.05 Orkestralni in vokalni koncert — Bratislava: 20.35 Izra Utrudena aktoevka: 21.05 Cerkevni koncert — Varšava: 20.00 Orkestralna glasba 21.15 Orkestralni in vokalni koncert 22.00 Spominj v pesmi in silki — Berlin: 21.00 Pester večer — Vratislava: 21.00 Vesela glasba — Lipsko: 21.00 Narodne pesmi iz Rudogorja — Monakovo: 21.00 Ljudska glasba.

Poizvedovanja

Zlat medaljonček z dvema rdečima kamnoma je bil izgubljen 9. maja na živilskem trgu. V medaljončku je spomin na sinčka. Najditega prosim, da ga odda proti nagradi pri blaginji kavarne »Union«.

novil. Števec obratov ga je podučil, da so poganjali stroji še vedno z istim naporom.

Plovilo se je nahajalo že stoštrideset milj jugozapadno od Anglie, noč je bila še temna. Pred polosmo uro ni bilo računati na dobro opazovanje.

Svoja opazovanja je Davis visoko cenil. Jutranje opazovanje zemljepisne dolžine mu bo povedalo, je li »Morska zvezda« obdržala brzino, ki je z njo plula pri poskusu in ob začetku vožnje. Opoldanska opazovanja zemljepisne širine ga bodo ob primerjavi zračunanih in opazovanih točk preverila, če so kompasni prav usmerjeni. To je bila ena njegovih skrbi: kompasni so bili prvič v rabi, bili so nameščeni po krstu ladje, ko je skozi več mesecev obdržala isto lego.

Ker ni imel drugega posla kot čakati, da sonce doseže višino, ki bo zadoščala za opazovanje, je ostal na mostišču v bližini Simona, ki bi mu bilo ljubše, da je sam.

Morje je bilo lepo, sivo, nekoliko vzvalovano in lahen piš od zapada je polagoma prinašal karavano sivih, okroglih oblakov. Vse je obetalo lep dan.

Ko je pobaral Simona, je li med svoje stražo izračunal kak odklon, je korakal preko palube in razne misli so mu vršale po glavi.

Skrbeli so ga kompasni, brzina, ki jo je moral obdržati, in videl je svojega neprijatelja Jorgana, za katerega je kljub vsemu le imel gotovo naklonjenost, strahoma pričakujoč brzovoj. Videl je ravnatelja Transoceanske, upravne svetnike, častnikarje, mornarje, svoje tovariše, vse Angleže in

vse tekmece. Nekateri bi se uspeha podjetja veselili, dočim se drugi zaobljubljajo, zato da bi »Morska zvezda« nasledla ali da bi jo poškodba prisilila zmanjšati brzino.

Mislil je na stroje in njihovega mojstra, ki ga je bil srečal ob redkih prilikah in dneve pred odhodom samo mimogrede. Telefoniral mu je:

»Halo, Grayson.«

»Halo.«

»Tu poveljnik. Kako je vozite tam spodaj?«

»Dobro, a moramo trdo poprijemati.«

»Prišel bom danes in pogledal k vam.«

»Domenjeno.«

Spet je prišel stopati sem ter tje. Še druge brige je imel v glavi. Oblika parnika je bila nova. To ni bila ladja, ki bi nje starejše, popolnoma slične sestre pokazale splošne vrline in napake. Dasi najdaljši izmed vseh službečih ladij, je bil trup »Morske zvezde« finejši od onih najhitrejših brzoparnikov. Preračunan je bil na to, da bi nudil čim manj odpora valovom, in Davis se je izpraševal, kako bi se »Morska zvezda« obnesla v resničnem viharju. Zanj je bil namreč nepomemben veter, ki je napadal ladjo ob poskusni vožnji.

»Trebalo bo celo leto, da jo spoznamo,« si je mislil.

Poznal ladjo je Davisu značilno, tako dobro vedeti, kaj v danem trenutku lahko od nje pričakuje, da bi ga ne mogla več presenetiti. »Tudi Haynesu bo treba leto dni.« Ni maral prezreti ne ene zagovozde, ne ene cevi in njegov drugi kapitan naj ve toliko kot on.

»In stroji? Novi aparati. Tudi ti se morajo šele udelati in ubogi Grayson v svoji strojnici gotovo ni mirnejši od mene. Pravijo, da teko kot ura. Žvižgam jaz na zamotane ure! Če je enkrat pokvarjena, živ krst ne najde napake.«

Simona ni mikalo, da bi prekinil Davisova razmišljanja, ko je kazal zaprt in trzajoč obraz, razoran od globokih gub. Zdel je na svojem mestu zavil v plašč, opazujoč morje in od časa do časa je z očmi ošvignil kompas. Toda iz oceana, vetra in vonja se je dvigala opojnost, ki je polnila srca v isti meri, kot je ginila noč, in Davis malo pomirila. To so stvari, ki jim noben mornar ne odoli in ob katerih vsak pozabi na zemljo.

Davis se je približal Simonu. Ta se je skrbno držal svoje uloge kot vodja straže. Kazal je stalno skrb za kompas, računal odklone tako pogosto, kot je mogel, in dvignil daljnogled k očem, čim se je na obzorju prikazala točka.

Davis ga je skrivoma opazoval. Gnilo ga je ravnodušje, ki mu je ž njim prejšnjega dne povedal, da je istega jutra zapustil »Mount-Everest«! Ljubiti mora morje, da lahko takoj nastopi novo pot brez godrnjanja. Zbudilo se mu je za drugega poročnika toplo čustvo.

»Ste vzjeli te proge?« ga je vprašal.

»Nisem je vaju, je odvrnil Simon, »pač pa mi je znana.«

»Ali« je dejal Davis, poudarjaje vsako besedo. »Trda je, slaba. Megla, grdo vreme. Treba se je prenehoma boriti. Mogoče je, zato iznova ne vozimo radi.«

Mali oglasi

Vsakovrstna **birmanska darila** od priprostitih do najfinjših, po znatno znižanih cenah pri t.

F. M. Schmitt
Ljubljana

Pred škofijo 2 Lingerjeva 4
Pridite! Prepričajte se!

Tudi Vaša
obleka
bo kakor
nova

ako jo pustite kemično
čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana
Poljanski nasip 1-5
Pralnica — Svetlokalnica

Prireditve

V kavarni »Stritar«
vsak večer koncert. (h)

Dragi Jaka!

Kam jo mahaš? Na otvorenje vrta v restavracijo pod Skalco, dragi Fric, tam imam rusko kegljišče, pink-punk tam igram, klavirski koncert poslušam, in še nekaj: dobro vino, dobro pivo in priprizek imeniten. Priporočam se za obisk restavracije Ciglic, Mestni trg 11. (r)

Službe in sejo

Blagajničarka

za restavracijska ali kavaristična podjetja, prvo vrstna moč, mlada, s prvovrstnimi spricvali, želi mesto v stalnem ali sezonskem poslu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vestna« št. 5372. (a)

Kuharica

srednjih let išče mesta gospodinjne na malo poselstvo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na Zavod sv. Marie v Ljubljani pod »Poštena« št. 5438. (a)

Krojaški pomočnik

išče mesto v okolici Ljubljane. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5410. (a)

Bolničarka

izurjena, se priporoča za obvezovanje in čiščenje ran. Gre tudi na dom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5409. (a)

Sofer

nekadilce, trezen, zmožen slovenske, nemške in hrvaške, z večjo prakso, išče službo. Naslov pove uprava pod 5358. (a)

Natakarica

vajena življanja in trafike, išče službo v vinotoku v Ljubljani ali na Gorenjskem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5355. (a)

Hlapec

z dobrimi spricvali, poštenih staršev, išče službo. Vešč je vseh domačih opravil. Nastopi takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5353. (a)

Kontoristinja

absolventka trgovskega tečaja, s triletno prakso, išče nameščenja kot pisarniška moč. Prijazne ponudbe pod šifro »Nastop takoj« št. 5457 na upravo »Slov.« (a)

Knjižgovodja

vešč vseh pisarniških poslov in zunanega dela, dober organizator in propagandist, zanesljiv, zmožen samostojnega vodstva večjega podjetja, sprejme nameščenje s hrano v kakršnikoli stroki. Ponudbe pod »Praksa« št. 5465 upravi »Slovenca« (a)

Inserati

v »Slovencu«
imajo največji uspeh.

Služkinja

za vsa domača dela in da že zna nekaj kuhati, se sprejme. Naslov se izve v podružnici »Slovenca« Celje. (b)

Potnike in zastopnike

delavne, vestne in poštene — sprejme »Karitas«, Maribor, Orožnova št. 8. Delavni in poštene potniki lahko dobe po preizkusnem času stalno mesečno nagrado. (b)

Služkinja

se sprejme h krščanski družini na deželo. Lahko tudi začetnica. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor. (b)

Krojašk. pomočnika

vzajem za velike kose. Fina dela. Stanko Kopač, Zg. Šiška 198. (b)

Pouk

Pripravljalni tečaj

za malo maturo. Poučuje strokovni profesorji. Predela se celotna tvarina. Vpis dnevno do 16. t. m., Pražakova 8-II. (u)

Kako postaneš sofer?

Ako se vpiše v J. Čehovo sofer. šolo na Tyrševi cesti 36 ki Ti pošlje na zahtevo prospekt za stonji. (u)

Večerni kuharski tečaj

na Krekovi gospodinjstvi šoli v Šiški se prične dne 15. maja ob pol 7 zvečer. Traja zaporedoma 24 dni. Vpisnina 100 Din; za vsak večer 15 Din. - V istem času bo tudi »Tečaj za serviranje«. Traja 5 večerov; vpisnina 150 Din. Vodi s. Deodata Kump. (b)

Denar

Družabnico

gospodinjstvo išče samski podjetnik za prevzem poselstva in velikega podjetja. — Potreben kapital 300.000 Din. Cenj. ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod »Srečna bodočnost« št. 5289. (d)

Posredujem

denar na hranilne knjižice velikih denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Ureditev dolgov,

soodne in izvansodne poravnave, konkurzne zadeve, vpeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva, sestavo bilanc, izdelavo proračunov in kalkulacij, nabavo kreditov, likvidacijo kmečkih dolgov in uvedbo kmečke zaščite, vse trgovsko-obrtno informacije in druge neurejene poslovne zadeve poverite zaupno koncesionirani komercialni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zapriseženi knjigovodski strokovnjak — Ljubljana, Gledališka ulica št. 7/I. (d)

Posojila

in bančne vloge posreduje Augustin, agentura bančnih poslov, Ljubljana, Aleksandrova 4. (d)

Družabnico

z do 10.000 ali posojilo v isti višini iščem za otvorenje obrti. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Rentabilno« št. 5430 (d)

Družabnika

samostojnega in verziranega, z gotovino do sto tisoč Din, iščem za vpletno trgovino z železnino in mešanim blagom na Stajerskem. Dopolne naslovite na upravo »Slov.« pod »Skupnost« št. 5459. (b)

Pletiljo

samostojno, vešč na vseh strojih, sprejem za stalno. — Trgovina »Pri Soncu«, Pogačarjev trg, Ljubljana. (b)

NAJBOLJŠI ŠIVALNI STROJ
»ADLER« IN »GRITZNER«

Večletna garancija!
Pouk v umetnem vezenju brezplačen!

pokromana kolesa

GRITZNER

po izredno nizkih cenah

samo pri trdk:

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika, za vožo.

Telefon št. 2913.

Išče se posojilo

z vključbo na prvo mesto. Posredovalci izključeni. Ponudbe na upravo Slov. pod št. 4935. (d)

Kupim knjižice

ljubljskih in podeželskih zavodov po najvišji ceni. Ponudbe z navedbo zavoda, zneska in ceno sporočite upravi »Slovenca« pod »Vsaka vloga« št. 5468. (d)

Ženitbe

Gospodična

srednje starosti, inteligentna, hišna poselstnica, s 50.000 Din gotovine, želi poročiti starejšega gospoda uradnika ali upokojenca, mirnega značaja. Ponudbe na upravo pod »Mirna jesen« št. 5250. (ž)

Posestnik

44 let star, mirnega značaja, se želi poročiti z gospodično ali vdovo, ki ima nekaj premoženja. Ponudbe pod »F. G.« na »Slov.« Maribor. (ž)

Letovišča

Poletno stanovanje

od 1. VI. do 31. VIII. t. l. v bližini Ljubljane proti Gorenjski ali Kamniku, obstoječe iz 2 sob in kuhinje, iščem. Ponudbe na Bavdaz, Ljubljana, Aleksandrova 2. (ž)

Stanovanja

IŠČEJO:

Dve odrasli osebi iščeta dvosobno stanovanje za 1. avgust. Ponudbe na upravo pod »Točno plačilo« št. 5426. (c)

Dvosobno stanovanje

subo, solčno, v mestu, išče za avgust družina 3 oseb upok. uradnika. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Točen plačnik« št. 5406. (c)

Stanovanje

eno ali dvosobno, iščejo tri odrasle osebe za avgust ali pozneje. Naslov v upravi »Slov.« št. 5247. (c)

ODDAJO:

Sobo s kuhinjo oddam v Dravljah št. 135. (c)

Štirisobno stanovanje

s pritliklinami se odda pri tromostovju. Informacije da hišnik, Wlfova ulica št. 1-II. (c)

Dvosobno stanovanje

se jakoj odda. Nove Jarše 55, pri Sv. Križu. (c)

Stanovanje

2-3 sob, s pritliklinami, sredi mesta, 300-350 Din mesečno, dam onemu, ki mi posodi event. plača za 10 let naprej. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5407 (c)

2 štirisob. stanovanji

z vsem komfortom — se odda s 1. avgustom v središču mesta. Stanovanja so primerna za zdravniške. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5424. (c)

Stanovanje

treh sob, kuhinje in kopalnice se odda takoj ali pozneje. Zarnikova ul. 9. (c)

Komfort. stanovanje

solčno, 2 sobi s kabineto, kopalnico in pritliklinami — oddam na Kodeljevem s 1. julijem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5425. (c)

Štirisobno stanovanje

primerno tudi za pisarno ali poslovne prostore, se odda na Aleksandrovi cesti št. 5. (c)

Stanovanje

sobe, kuhinje in pritliklin oddam z junijem. Dravljje 106, Sojarjeva pot. (c)

Enosobno stanovanje

krasno, brezhibno, solčno, odda Pretnar, Tržaška 24. Ogleda se od 1 do 4 popoldne. (c)

Opremljena soba

lepa, v Holzapflov ulici št. 17 (za Slajmerjevim domom) se takoj odda — eventualno tudi s hrano. s (c)

Sobo

oddam gospodični. Jurčičev trg 2-I. (s)

Majhno sobico

zračno, oddam mirni gospodični. Kolezijska 19. s (s)

Vnajem

IŠČEJO:

Gostilno

prevzamem v najem. — Najraje v okolici ali kje v bližini Maribora. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »612« št. 5389 Maribor. (m)

ODDAJO:

Pritliklini prostori

obstoječi iz večjeje lokala, 4 sob in kuhinje, se oddajo z avgustom posamezno ali skupno. Krakovski nasip 26. (n)

Še nekaj lokalov

se odda v novi zgradbi, vogal Resljeve ceste in Slomškove ulice, v bližini glavnega kolodvora. Ker je še čas za specialno opremo, naj se interesi zgledajo pri J. Kobi istotam. (n)

Gostilna

dobro vpeljana, na prometni cesti v Mariboru, se odda s 1. junijem 1934 proti mali odkupnini v najem. Vprašati: Meljska cesta 22. (n)

Dobro idočo trgovino

na deželi, pri postaji, oddam v najem. Ponudbe oglašnemu oddelku »Slovenca« v Celju pod šifro »Dobra kupčija« št. 5477 (n)

Buffet

sredi Ljubljane, prodam s koncesijo in inventarjem vred za 7000 Din. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Lepa prilika« št. 5458 (n)

Parna pekarna

v Ljubljani, se odda pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5446. (n)

Lokal

za lahko obrt (krojaštvo in opetarno) oddam. — Streliška ul. 22. (n)

Objave

Naznanjam,

da sem preselil delavnico za kolesa in šivalne stroje na Gosposvetsko cesto 16 (dvorišče restavracije pri Levu). Fran Saunig. o

Preklic

Podpisana Perčič Angela preklicujem kot neresnično, kar sem govorila žaljivega o gospodični Gašperlin Silvi, jo prosim oprostjenja in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona. — Perčič Angela.

Izjava!

Obžalujem svoj zaupen razgovor, ki sem ga imel z g. Jožefom Kržičem v njegovi gostilni »Pri Koscu«, Pot na Rakovo jelšo, v nedeljo, dne 22 IV. t. l. o gradbeno pravno referentu mestnega načelstva v Ljubljani g. dr. Antonu Kodretu. Žal mi je, da je ta razgovor prišel v javnost z namenom, da bi škodoval ugledu objektivnega uradovanja imenovanega gospoda. — Ljubljana, 12. maja 1934. Anton Smole, ml., l. r. (o)

Razno

Košnjo

6 travnikov oddam. — Vprašati St. Petra c. 79. (p)

Prevajanje

Slovenske pesnitve in proze v nemško prevzajem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5408. (r)

Poselstva

Doben oglaš v »Slovenca« poselstvo ti hitro prodaja; če že ne v gotovim denarjem naš kupe ti s knjižico da. (p)

Enonadstropno hišo

z zemljiščem, v Radomlju, dam v najem ali prodam za 150.000 Din. — Josip Pogačar, Kamnik. Tri krasne parcele (p)

po 700 m² v Brinju ob Tyrševi cesti ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 5093. (p)

Poselstvo

v Spodnjem Velovlaku pri Ptuj, obstoječe iz stanovanjske hiše z dvema stanovanjema, gospodarskega poslopja, 14 oralo poselstva, naprodaj. (Eventuelno se odda tudi manj oralo pri hiši.) Razen tega se prodajo tudi posamezne parcele, kakor njive, travniki in gozdovi. — Pojasnila daje Brenčič Alojz, Ptuj. (p)

Več stavbnih parcel

na Selu prodam. Prevzamem tudi vlozne knjižice naših denarnih zavodov. Josip Oražem, Moste pri Ljubljani. (p)

Naprodaj

parcels 645 m², Krekova ulica. Vprašati: Ciglerjeva 27, Moste. (p)

Trgovska hiša

za trgovino z mešanim blagom, na železniški postaji, oddaljena 7 km od Maribora, se da takoj v najem ali prodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor št. 429. (p)

Gostilna

v večjem industrijskem in izletniškem kraju, dobro uspevaloča, ugodno naprodaj tudi za vlozne knjižice dobrega denarnega zavoda. Ponudbe pod šifro »Kolodvorska restavracija« št. 5317 upravi »Slovenca« (p)

Hišo

ali majhno poselstvo na prometnem kraju od Maribora do Črne kupim s hranilnimi vlogami za družinski hranilnik. Naslov pove: M. Vostner, Slovenjgradec. (p)

Sveža jajca

prodaja po najnižji dnevni ceni

Franc Matheis-ovi nasl.

Brežice.

Gostilna

ob žel. postaji, zbirališče turistov, Gorenjsko, se za 150.000 Din prodaj. — Ponudbe pod »Krasna lega« št. 5207 upravi »Slov.« p

Trgovska hiša

enonadstropna, novo zidana, s trgovskim inventarjem, na najprometnejši cesti periferije Ptuja, se prodaj proti hranilnim denarnim zavodov. V hiši se nahaja dobro idoča trgovina meš. blaga, električna razsvetljava, vodovod, parketna tla, vse podkletno, obsežen in krassen vrt. Ostanem v hiši tudi kot najemnik. — Vprašati v podružnici »Slovenca« v Ptuj. (p)

Majhno poselstvo

na Dolenjskem od 12.000 do 15.000 Din kupim. Ponudbe upravi pod »Dolenjsko« št. 5427. (p)

Hišica

tik ob kopališču pri Sori, z vrtom, ugodno naprodaj. — Hvalica, Gorenja vas. (p)

Hišo

s sadnim vrtom in travnikom ter njivico, prikladno za obrtnika in trgovca, v lepi legi sredi vasi Senčur št. 81 pri Kranju, prodam po ugodni ceni. A. Zupane. (p)

Lepo poselstvo

v redu obdelano in obsejano, 23 oralo zemlje, prodam. Cena po dogovoru. Mikuš Franc, Ruše št. 5. (p)

Tristanovansko vilo

lepo, z vrtom, prodam. Slapničarjeva ul. 7, Vodmat. (p)

Dvostanovansko vilo

novi, prodam v Ljubljani v najlepšem delu mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5482. (p)

Hiša

s prav dobro vpeljano gostilno v Mariboru, se z vsem inventarjem radi boleznimi poceni prodaj ali zamenja za privatno hišo v Mariboru. Dopolne pod »Dobra gostilna« št. 5390 upravi »Slov.« Maribor. (p)

Nova hiša

z električno razsvetljavo, z vrtom v Studencih pri

UMIVAJTE **ZOBE** KAKOR UMIVATE **ROKE!****MILO ZA ZOBE**

IF EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

Poizkusite!

POIZKUSNA SKATLA

3-
DIN**Pletilne stroje**

(Fl. Innašchine) št. 10 in 12, širina 80 in 90 cm, rabljene, kupimo. Ponudbe: Pletionica Babič, Bogojevo. (k)

Zlato, srebro, platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah
Mariborska Afinerija zlata, Oroznova ul. 8.

Srebrne kroge

stare zlato in srebro kupuje **RAFINERIJA DRAGIH KOVIN** Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno

Zlato kupuje po najvišjih cenah
ČEANE, uvelitir, Ljubljana, Volfova ulica št. 3.

Parni kotel

stoječ, 4-6 m², za 5-6 atm. abs., kupim takoj. Ponudbe pod »Parni kotel« 5437 na upravo lista. Navesti je starost kotla. (k)

Kolo

in kromatično harmoniko kupim. Ponudbe z navedbo cene in znamke na upravo »Slov.« pod značko »Kolo« 5433. (k)

Trivelnj skobelnik

(Nul-Feder), dobro ohranjen, kupim. Navesti je tovarniški model in šifro. Ponudbe na Anton Jurjevec, dravara, Zemun. (k)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajalci al' motorja bi znebil se rad, hrz kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inserat

Otroški vozički

najnovejši modeli, nizke cene. — M. Tomšič, Sv. Petra cesta 52. (l)

Lucerno banaško, črno detello in travna semena

dobite v najboljši kakovosti pri trvdki

Fran Pogačnik d.o.o.
Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) 6,
nasproti mitnici

Otroške vozičke in igrače

šivalne stroje, kolesa — kupite najugodnejše pri: S. Rebolj & drug, Vošnjakova ulica 4. (l)

Za birmance

veliko izbiro ur in zlatnine Vam nudi
J. Malavec, urar, Maribor, Kralja Petra trg. (Oglejte si pred nakupom)

MIZARJI

Stavbno okovje, orodje — dobite tudi na hranilne knjižice najugodnejše pri: Jeklo, Stari trg. (l)

Seno

lepo in suho, takoj na prodaj (10.000 kg). — Martinc, Ljubljana, Prule št. 8. (l)

Premog, drva, koks prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

Košarska industrija v Radovljici (Graščina) je ukinjena in vsled tega odda vse blago po zelo znižani ceni. V zalogi so udobne, močne in čisto izdelane vrtno garniture, za verande itd. Košare: potne, za perilo, tržne, pekarske in vse druge vrste (l)

Zelo poceni
se oblečete pri Preskerju.
Sv. Petra cesta 14.

Velika izbira SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri »Škofu«

Ljubljana

VEGA SEPARATOR, Ljubljana, poš. predal 307.

Naraven malinovec limonado, oranžado — po brezkonkurenčni ceni — vsako množino, dobavlja Homan, Sv. Petra c. 83, Ljubljana. (l)

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri **Centralni vinarni v Ljubljani.**

Sveže najfinišje norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Poročne prstane, ure, verižice, uhane, kakor tudi očala kupite najugodnejše pri Josipu Jančko, urarju v Kamniku, na Šutni, poleg farne cerkve. (l)

Trije mladi volčjaki naprodaj. Galjevica 13, Ljubljana. (l)

Posteljne odeje, blazine, rjuhe (kapne), puh, valo najceneje samo pri

A. STUHEC MARIBOR

Izdelovanje posteljnih odev (prej Slovenska ul. 24) sedaj Stolna ulica 5

Dober in cenen, zlat ali srebrn dar

kupite svojemu birmancu pri zlatarju A. Stumpla, Maribor, Koroška cesta 8. Kupujem staro zlato in srebro! (l)

Rižotarji!

Specialni riž za rižoto dobite »Pri Miklavžu«, Vodnikov trg. (l)

Vrtne stole

zložljive, proda Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon 26-05. (l)

Kanarčki

Harcerji, čistokrvni vrvičci, odlikovani z zlato in srebrnimi kolajnami, naprodaj. Alojz Franek, Ljubljana, Križevniška ul. št. 9-L. (l)

Za birmance

8-11 let je ceno napredaj bela mornarska obleka v Dobrilovi 12. (l)

Kolje za vinograde

rezano: 1000 komadov 180.— Din
cepamo: 1000 komadov 300.— Din
prodaja v vsaki množini

„Drava“ d.d. Maribor
Meljska cesta št. 91.

Volna, svila, bombaž stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ul. in Stari trg

Obišcite naso FAZELAVO **OTOŠKIH VOZIČKOV** Celovška c. 26, Ljubljana VII **KUCLEA & CO.** tovarna otroških vozičkov.

Čebelarji!

Prodaj 15 zelo močnih Znidarševih panjev. Na ogled: Plešnjak, Radohovav, pošta št. Vid pri Stični. (l)

Opeko

vseh vrst kupite po nizki ceni v opekarni Jerko, Črnuče. (l)

Šopke in venčke za birmance

dobite najceneje v cvetličarni A. Požar, Gosposka 36 (palača banovinske hranilnice) — Maribor.

Manufakturo po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO Ljubljana, Tyrševa 29 (v hiši Gospodar zveze)

Prodaja tudi na hranilne knjižice članic Zadržne zveze Ljubljana.

Ia sveže češnje

mladi grah in krompir kg 5 Din, razpošila franko kupčeva postaja kofare po 30 kg brzovozno G. Drechsler, Tuzla. (l)

Proda se

skoraj nova oprava za pekarsko delavnico in za pekarjalno kruha. Cena jako ugodna Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5219. (l)

Razprodaja

modnega blaga — samo 8 dni. — M. Sušnik, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma). (l)

Proda se

prva košnja sena s treh travnikov, dalje dva voza: dira in zapraviljivec, oba dobro ohranjena. — Poizve se: Sv. Petra cesta št. 5 (na dvorišču), Ljubljana. (l)

Turistil

Nova pelerina ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5380. (l)

Restavraterji!

Zaradi ogustitve gostilne prodaj 25 popolnoma novih, zložljivih vrtnih stolič. — Vprašati: Franc Krašovec, Vrhnika 380. l

Obhajilne slike!

Približuje se doba prvih sv. obhajil, zato si dovoljujemo opozoriti pred gg. katehete na obhajilne slike katerih imamo v dveh velikostih po približno 50 vzorcev. Cene so izjemno nizke, tako da si vsak lahko nabavi najfinišje vzorce.

Istotako nudimo edino le mi molitvenik »Pri Jezusu« v beli vezavi. Dobi se v okusni izdelavi ter v dveh izpeljavah, prva gladko bela, druga imitirana kot bisernica. Cena Din 30.—. Pri večjem odjemu popusti!

Beli molitveniki!

Oglejte si zalogo!

H. NIČMAN - Ljubljana - Kopitarjeva 2

Čista svila

Trgovina s čisto svilo
Tyrševa c. 50 (poleg sv. Krištofa)

sporoča, da so dospeli novi najmodernejši vzorci za — letne damske obleke — Cena za 1 m 100% čiste svile od dinarjev 95 naprej

Slikanje župne cerkve se odda

Interesenti morajo predložiti proračune najkasneje do 19. maja s pristavkom o garanciji na župni urad Guštanj. Priglasijo naj se samo cerkveni slikarji.

Zahvale - „KARITAS“

Za izplačila zavarovanih vsot po umrlih svojcih se zahvaljujejo:

Smid Alojzija, Kamnica;
Fekonja Fr., Ana, Dražen vrh;
Sekavčnik Franc, gostilničar, Slovenjgradec;
Habjan Jože, Ljubljana;
Križnič Alojz in Roza, Maribor

Sprejme se samostojen

KORESPONDENT

ki obvlada slovensko in nemško korespondenco in ki je uren strojeopisec in stenograf v obeh jezikih. Absolventi Trgovske akademije imajo prednost. Ponudbe pod »Tempo« 5452 upravi »Slovenca«.

Hotel Plesnik v Logarski dolini

otvorim za Binkošne praznike

21 sob, dobra kuhinja, izbrana vina, dobra postrežba. Hotelskim gostom na razpolago lovišče. — Za obiske se priporoča Marica BRISNIK, lastnica vegetarijanske in splošne kuhinje v Ljubljani

Ugodna prilika za nakup lepih stavbnih parcel

z dvema poslopijema

primernima za industrijo. Ležijo v mestu in ob železnici. Plačljivo tudi s hranilnimi knjižicami. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5377.

Okoren Janez

posestnik v Grosupljem.

Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 4 na pokopališču v Grosupljem. Grosuplje, dne 12. maja 1934.

ZALUJOČI OSTALI

VAM DOBAVI IN POLOŽI

hrastove in bukovne, domače ali slavonske po konkurenčnih cenah

Bokal Anton

Ljubljana - Slomškova ulica 19

Telefon 25-27

Najstarejše kronične rane

zanesljivo in hitro zaceli

„FITONIN“

zdravilo za stare zapuščene rane, kar je dokazano in potrjeno po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah. Bilo je več slučajev, da so bile take rane stare čez 20 let, a so se z uporabo »Fitonina« zacile v nepolnih mesec dni. Steklenica Din 20.— v lekarnah. — Po poštnem povzetju 2 stekla Din 50.—.

Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »FITON« dr. z o. z., Zagreb 1-78. Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Objava

V soboto 19. maja se otvori novozgrajeni

Hotel „Madeira“

v Vrbski na otoku Hvaru.

Udoben pension. Vse sobe solnčne. Lepe plaže. Velik borov gozd. Parobrodarska zveza s Splitom. Cene zelo nizke. Prospekti pri potniških pisarnah ali jih pošlje na zahtevo direktno upravi.

Elektromotorje

kupim rabljene vseh napetosti in velikosti. — Istotam se prevzamejo in pod inženjerskim nadzorstvom izvršuje o vsakovrstna popravila in previjanja. — Strokovnjaško odpravljanje radio motenj. — Izvršujemo vsakovrstne instalacije jakega in slabega toka t.j. telefonske in signalne naprave.

A. VERBAJS d. z o. z.

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 10

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

Ure

Din 40.— nikel anker remonte, Din 58.— ista lepo gravirana. Din 130.— tula posrebrana. Din 138.— zapetna, Din 60.— navadna budilka. Din 15.—, 130.— navadna stenska ura. Din 235.— stenska ura s kuhinjsko.

Novost: Ure brez kazalcev. Din 78.— žepna in Din 124.— zapetna.

Sternceki
TOVARNA PENJA IN OBLEK
Celje št. 18

Zahtevajte brezplačni cenik z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja se zamenja ali se vrne denar.

● VSE RADOSTI POLETJA ●

UŽIVA V POLNI MERI, KDOR NOSI UDOBNO, LAHKO, ELEGANTNO

Din 45'-

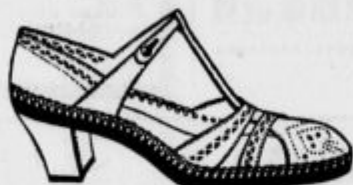
Priljubljene močne sandalice za deco podložene z usnjem. Št. 20—25 Din 45'—, št. 26—28 Din 55'—, št. 29—30 Din 65'—, št. 31—35 Din 75'—.

Din 110'-

Udobni beli platneni čevlji s kromovim podplatom, isti tudi v kombinacijah z rjavim boksom Din 125'—.

Din 75'-

Zadnja moda za damske opanke v okusni, trpežni izdelavi. — Slične v raznih kombinacijah Din 95'—.

Din 30'-

Platneni otroški čevljički s trpežnim usnjenim podplatom. Št. 22—27 Din 30'—, št. 28—30 Din 40'—, št. 31—35 Din 45'—.

Din 125'-

Moderne damske sandalete v rjavi barvi z usnjeno podlogo.

Din 135'-

Elegantni promenadni letni čevlji iz usnja z usnjeno podlogo. Slični kombinirani v drugih barvah Din 145'—.

PEKO

OBUTEV!

Din 165'-

Krasni lahki damski čevljički iz belega in rdečega usnja.

Din 98'-

Najnovejše: Surovo grobo platno iste v salonski obliki z visoko peto

Z globoko znižanimi cenami so postali povsod poznani in priznani visoko kvalitativni PEKO proizvodi vsakomur dostopni.

Okusna izbira nogavic, kopit in drugih potrebščin. „PEKO“ kreme, politure itd. Vam jamčijo le pod pristno znamko „PEKO“ za trajnost oblike, lep sijaj in izgled čevlja.

BOLNIM

vsled golše in zabreklega vratu

knjiga nekega zdravnika
zastonj in franko
Pišite takoj na ta naslov:

Zbiralno mesto za pošto:

Georg Fulgner, Berlin - Neukölln
Ringbahnstrasse 24, Abt: P 110

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozikov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, triciklov, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne „TRIBUNA“ F. Batjela, Ljubljana, Karlovska c. 4
Najnižje cene! — Cenik franko.

Darila za birmance

po globoko znižanih cenah

A. KAJFEŽ

urar

LJUBLJANA

Miklošičeva c. 14

Bluze, obleke za birmance

ter vse vrste otroških in damskih oblek od najcenejše do najfinejša izdelave v modnih pastelnih barvah dobite pri znani tordki

BELIHAR & VELEPIČ

sedaj tudi Šelenburgova ulica števil. 6
poleg Glavne pošte. Istotam se sprejemajo vsa druga naročila

Ugodna prodaja! Dobro idoča gostilna

na prometnem mestu v Mariboru, z mesarijo in drugim lokalom, precej stanovanj za stranke, hlevi za vprego in ves pripadajoči inventar (kuhinjska in kletka posoda), kratko z vsemi pripravami — radi družinskih razmer takoj naprodaj ter lahko imejtelji gostilniške koncesije obrt takoj naprej izvršujejo. Jako ugodno za vinogradnike, posestnike, ki lahko svoje pridelke v denar spravijo. Pismene ponudbe, na katere se daje pojasnila, na oglasni oddelek »Slovenca« Maribor pod »Gostilna« števil. 5399. Gotovina 600.000 dinarjev.

POZOR!

Stara, Vam vsem poznana klobučarna

Anton Auer

sedajni več v Vetrinjski 14, ampak na

Glavnem trgu 17
Maribor

BIRMANCE!

Tam dobite klobuke in čepice že od 20 Din naprej. Tudi popravila se pre

vzamejo po brezkonkurenčni ceni ter se strokovnjaksko izvršijo. Torej ne ho

dite več v Vetrinjsko ulico 14, ampak na

Glavni trg 17

kjer je Anton Auer.

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob priliki izgube našega nad vse ljubljenega soproga, zlatega ateka, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Karla Koželja

trgovca in posestnika

izrekamo vsem prisrčno zahvalo. Enako tudi za poklonjene vence in cvetje, posebno pa se zahvaljujemo častiti duhovščini, gg. zdravnikom in čč. sestram za ves trud in tolažbo v času njegove bolezni, nadalje Društvu Gremija trgovcev, gasilskemu pevskeemu in godbenemu društvu ter vsem, ki so spremili blažega pokojnika na zadnji poti.

Rekvijem za pokojnega se bo pel v petek, dne 18. t. m. ob pol šestih zjutraj v župni cerkvi v Trzinu.

Žalujoča soproga z otroci
in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega iskreno ljubljenega, nepozabnega

FRANCETA RADEJA

se najprisrčneje zahvaljujemo vsem, ki so nas tolažili in nam pomagali v težkih urah nesreče. Globoko zahvalo smo dolžni čč. duhovščini: konz. svet. g. Jos. Tratniku, ki se je v cerkvi poslovil od našega rajnega; najprisrčnejša hvala g. kaplanu Zidanšku, ki je v prvih najhujših trenutkih prihitel nas tolažiti in uredil dragemu tako lep pogreb. Prav tako se zahvaljujemo g. kaplanu Weingerlu. Prisrčna hvala g. Mirku Geračiču iz Maribora, ki je v imenu škof. vodstva F. K. A. ob odprtem grobu govoril rajnemu v slovo; ravno tako M. Abramcu za poslovilne besede v imenu rajhenburškega odseka F. K. A.

Iskrena hvala moškemu pevskeemu zboru pod vodstvom akademika Milka Skoberneta za pretresljive žalostinke; dalje rajhenburški gasilski godbi, rajhenburškim in senovskim gasilcem za častno spremstvo. Zahvaljujemo se vsem za poklonjene vence in šopke. Prisrčna hvala družini Sinkovič, g. Božičniku za dobroto in naklonjenost in našim dobrim sosedom za pomoč; končno še vsem, ki so dragega Franceta prišli kropiti in ga v tako obilnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Žalujoča rodbina Radejeva.